LIETUVIŲ DIENOS

ALGIRDAS BRAZIS
METROPOLITAN OPEROS SOLISTAS

LITHUANIAN DAYS
SEPTEMBER, 1953

1953 M. RUGSĖJO MĖN.

1953 M. RUGSEJO MEN. SEPTEMBER, 1935

Nr. 7(36) IV metai Vol. 4, No. 7

TURINYS

CONTENTS

Jer. Ignatonis, GIMTOSIOS KALBOS UGDYMAS JAUNIME 3
J. Surgaila, BENDRŲJŲ TIKSLŲ TARNYBOJE 5
J. J. Bielskis, KONSULATO SUKAKTIS AMERIKOJE 6
C. Surdokas, DIEVO IR TAUTOS TARNYBOJE 8
P. Abelkis, ANĄ VELYKŲ RYTĄ 10
Juozas Kėkštas, MIRUSIOJO ROŽĖS 11
Salomėja Narkėliūnaitė, LIETUVIS METROPOLITAN OPEROJE 12
KĄ VEIKIA SKAITYTOJAI 16
NAUJOS KNYGOS 16
SOVIET ARTICLE 58 by Dr. V. Juodeika 17
HUB'S OLD WORLD DANCERS DELIGHT by J. J. Canavan 19
CONGRESS TO INVESTIGATE GENOCIDE IN BALTIC COUNTRIES 20
LITHUANIANS MAKE NEWS 21
LITHUANIAN AFFAIRS IN U.S. PRESS 22

Juozas VITĖNAS ..... Vyr. Redaktorius / Editor-in-Chief
Leonardas VALIUKAS ..... Vyr. Redaktoriaus Pavad. / Managing Editor
Milton C. STARK ..... Angliškos dalies redaktorius / Editor of English Section
Povilas PUZINAS ..... Redaktorius-dailininkas / Art Editor
Juozas KOJELIS ..... Redaktorius / Editor

Redaktoriai atskirose vietose / Assistant Editors — A. BAJORINAS, Toronto, Ont., Canada; J. IGNATONIS, Chicago, Ill.,; V. ROCEVIČIUS, Cleveland, Ohio; C. SURDOKAS, Baltimore, Md.; A. ŠALČIUS, New York, N. Y.; A. VINGIS, Melbourne, Australia; V. VOLERTAS, Philadelphia, Pa.

Antanas F. Skirius, leidėjas /Publisher

Juozas URBONAS ..... Administratorius / Business Manager

Straipsniai, prie kurių yra pažymėtas autorius arba pridėti jo inicialai, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.

The opinions expressed in signed or initialed articles are not necessarily those of the Editors.

Redakcijos ir administracijos adresas:
Address all Editorial and Subscription Mail to
9204 S. BROADWAY, LOS ANGELES 3, CALIF
Phone - PL. 4-1377

"LIETUVIŲ DIENOS" yra sujungtos su "KALIFORNIJOS LIETUVIU"
"THE LITHUANIAN DAYS" is combined with "CALIFORNIA LITHUANIAN"

Leidžiama kas mėnuo, isskyrus liepos ir rugpiūčio mėn. / Published monthly, except July and August

Atskiro numerio kaina 45 centų Single Copy 45c

PRENUMERATA metams — $4.00 bet kokiame pasaulio krašte. GARBĖS PRENUMERATA $10.00

SUBSCRIPTION $4.00 per year in any country of the world. HONORARY SUBSCRIPTION $10.00

Entered as Second Class Matter June 7, 1950 at Los Angeles, Calif. under the Act of March 3, 1879

This Month's Cover

Baritone Algirdas Brazis, Lithuanian Metropolitan Opera star. He is shown here in a role from Carmen (See p.p. 12-13 for details). Photo by Sedge Lebland

Back Cover

Representative maidens - Lithuanian Singer Anita Karns-Navickaitė, Estonian Meeta Sepp, Latvian Lydia Venta, Miami, Florida.

"LIETUVIŲ DIENŲ" PLATINTOJAI

JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE:

Amsterdam, N. Y. — J. Čyvas
Athol, Mass. — J. Benešiūnas
Baltimore, Md. — K. Bradūnas; A. Česonis
Boston, Mass. — Rev. J. Klimas; S. Minkus; A. J. Jokubaitis
Brockton, Mass. — F. Mandeikis; C. P. Jurgelun; K. Keblinskienė
Brooklyn, N. Y. — "Gabija"; J. Ginkus
Chicago, Ill. — Bal. Brazdžionis; A. Aušiurienė; J. Karvelis; J. Kartanas; S. Metricks; St. Penčyla; K. Prišmantas; Shimkus; B. Urbonas; P. Urbutis; A. Valavičius; K. Bružas.
Cicero, Ill. — A. Stasiulaitis; Pareigis.
Cleveland, Ohio — "Dirva", V. Rocevičius
Detroit, Mich. — P.Palteraitis; Vl. Pauža Al & Al's Confectionery
E. Chicago, Ind. — E. Vilutis
Elizabeth, N. J. — P. Kudulis; A. Rudzitas
E. St. Louis, Ill. — A. Vaitkus
Grand Rapids, Mich. — J. Belinis
Hartford, Conn. — J. Sekys.
Kenosha, Wisc. — V. Gaidelis
Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas
Maspeth, N. Y. — P. J. Šlapikas
Miami, Fla. — Kun. A. Tamolunas; C. K. Braze
Newark, N. J. — K. Trečiokas
Omaha, Nebr. — J. Cicėnas; kun. L. Musteikis
Pittsburgh, Pa. — Ch. K. Pikiel.
Philadelphia, Pa. — J. Karaška
Providence, R. I. — K. Čiočys
Rochester, N. Y. — A. Sabaliauskas
Shamokin, Pa. — J. D. Taunis
St. James, L. I., N. Y. — B. Čeponis
Washington, D. C. — Kun. P. Gailevičius
Waterbury, Conn. — V. Vaitkus.
Waukegan, Ill. — A. J. Sutkus.
Wilkes-Barre, Pa. — J. V. Stanislovaitis.
Worcester, Mass. — A. Gražulis; P. Pauliukonis.

KANADOJE:

Hamilton, Ont. — J. Pleinys; E. Gumbelevičius.
Montreal, Que. — P. Rudinskas
London, Ont. — K. Kudukis.
St. Catherines, Ont. — A. Dauginaitė.
Sudbury, Ont. — V. Montvilas
Port Colborne, Ont. — J. Skaistys
Toronto, Ont. — V. Aušrotas; J. Kriščiūnas; A. Kuolas; J. Smolskis.
Windsor, Ont. — O. Ražauskienė.
Winnipeg, Man. — S. Bujokas

ANGLIJOJE:

A. Gerdžiūnas, 6 Beechey St., Oldham, Lancs., England; **D. Daunoraitė,** London; **P. Dragūnas,** Birmingham; **J. Jurevičius,** Bradford; **K. Steponavičius,** Manchester; **V. Zdanavičius,** London.

AUSTRALIJOJE:

Vl. Balsys, Canberra, A. C. T.; **L. Baltrūnas,** Melbourne; **L. Bartašius,** North Geelong; **kun. P. Butkus,** Sydney; **kun. P. Jatulis,** Adelaide, S. A.; **J. Rugelis,** Sydney; **J. Skirka,** Cabramatta, N. S. W.

BELGIJOJE:

Kun. J. Dėdinas, Louvain

PIETŲ AMERIKOJE:

Argentina — "Argentinos Lietuvių Balsas", Buenos Aires; V. Kerbelis, Buenos Aires.
Brazilija — J. Keseliūnas, Sao Paulo M. Laupinaitis, Sao Paulo; J. Norkus, Sao Paulo.
Kolumbija — K. Klastauskas, Medellin; Jazbutienė, Bogota.
Venezuela — Kun. A. Sabaliauskas, Caracas

LIETUVIŲ
DIENOS

Kongresmanas Charles J. Kersten(R. - Wisc.) su žmona tarp Chicagos lietuvių prekybininkų, švenčiant jiems Chicagos Lietuvių Prekybos Rūmų dvidešimties metų gyvavimo sukaktį. Iš kairės dešinėn: sukakties minėjimo vadovas V. C. Yasus su žmona, kongresmanas Ch. J. Kersten su žmona ir Chicagos Lietuvių Prekybos Rūmų pirmininkas A. J. Rudis su žmona.

Congressman Charles J. Kersten and wife (center) with Lithuanian businessmen and their wives at ceremonies marking the 20th anniversary of the foundation of the Lithuanian Chamber of Commerce in Chicago, Ill.

Gimtosios kalbos ugdymas jaunime

JER. IGNATONIS, Chicago, Ill.

Kaip jaunas žvejys, sėsdamas laivelin, gūdžiai pravirksta: "Vai kur nužiegliuos, vai kur nuliūliuos mano vario laivelis? Ar į jūres mareles, ar į Tilžės miestelį?" - atseit, ar nuplauks ten, kur širdis traukia, ar suklups pakelyje, audrą sutikęs. Nūnai ir mes su dideliu ilgesiu klausiame, kaip ilgai dar klaidžiosime po platųjį pasaulį, ieškodami savo tėviškės krantų. Gyvenimo kelyje kažkur užkliuvo mūsų ilgesio ir vilčių išsipildymo valanda, ir su baime klausiame, kurlink pasuks mūsų gyvenimo takas. Ar išsiskirstysime, nesulaukę išsipildymo valandos ir išnyksime, neatlikę savo tautos istorijos misijos, ar vėl gi kada iš visų pasaulio kampų – iš Australijos, Amerikos, Azijos, Naujosios Zelandijos ir iš Sibiro taigų, – subėgs takai takeliai į vieną didingą kelią - Laisvės kelią, į naująjį Lietuvos prisikėlimą.

Be abejo, mūsų visų viltys yra, kad tai išsipildytų. Bet turime žinoti, kad į laisvę kelias yra ilgas ir tolimas. Svarbu yra, kad mes nepavargtume tame kelyje, nepaklystume ir neišsibarstytume. Mūsų tauta yra pastūmėta į didžiuosius istorijos bandymus: žūti arba būti. Raskite nors vieną gyvį, kuris atsiradęs šioje žemėje norėtų žūti. Ne, ir mes nenorime žūti, mes norime likti amžiams gyvi. Tautai išlikti gyvai yra vienintelė sąlyga – išlaikyti gimtąją kalbą sveiką ir gają. Tauta yra gyva, jei nors vienas pasaulyje žmogus kalba jos kalba. Tauta yra mirusi, jei nėra žmonių, kurie kalbėtų jos kalba. Gimtosios kalbos išlaikymas išeivijos sąlygose ir jos perdavimas kartų kartoms yra bendras reikalas mūsų visų lietuvių , nežiūrint, kas, kada ir kokiomis aplinkybėmis esame atvykę į šį kraštą. Kuo ilgiau užsivilkina mūsų lūkesčių išsipildymo valanda, tuo didesnė ir sunkesnė atsakomybė krinta mums visiems lietuviams prieš tautą ir istoriją. Kas tos atsakomybės nejaučia, yra žmogus be nugarkaulio, pasitraukęs iš mūsų tautos istorijos kelio.

Taigi, pats svarbiausias ir didžiausias rūpestis – gimtosios kalbos išlaikymas ir jos perdavimas jaunajai kartai. Bet deja, čia mes ir suklumpame tame laisvės kelyje, kai tik susiduriame su priaugančiąja karta. Mums suaugusiems nutautėti pavojaus nėra, ir, manau, nebeužmiršime niekuomet savo tėvų kalbos. Bet kaip ilgai išlaikys lietuvių kalbą mūsų vaikai? Viena iš pagrindinių priemonių gimtajai kalbai išlaikyti yra besąlyginis gimtosios kalbos vartojimas šeimos bei namų aplinkumoje. Namai, šeima gimtajai kalbai privalo būti kaip šventovė. Visi gyvenimo reiškiniai ir žmogaus sielos niuansai turi būti aptariami tik gimtąja kalba. Iš pat mažens jaunose sielose gimtosios kalbos meilė turi būti ugdoma pagarbiai ir su atsidėjimu. Gimtoji kalba yra paveldima iš proseneliu kaip neįkainuojamas turtas, ir mūsų pareiga to brangaus turto neišparduoti vien tik už kasdienį duonos kąsnį. Klaidinga ir pražūtinga yra nuomonė, kad vaikas išmoks savo tėvų

Kauno arkivyskupas metropolitas dr. Juozapas Skvireckas, gyvenąs tremty, Zams, Austrijoj ir šiais metais švenčiąs 80 metų amžiaus sukaktį. Gimęs 1873 m. rugsėjo 18 d. Rimkūnų km., Pumpėnų parap., Lietuvoje. Baigęs Panevėžio realinę gimnaziją, Žemaičių kunigų seminariją ir Petrapilio R. K. bažnytinę akademiją teologijos magistro laipsniu. Kauno, Žemaičių kunigų seminarijų ir Vytauto D. universiteto Kaune profesorius, kelių katalikiškų knygų autorius, dirbęs žurnalistinį darbą. Tačiau didžiausį dėmesį skyręs Šv. Rašto vertimui į lietuvių kalbą ir tą darbą pilnai atlikęs. Jo vertimo pirmasis tomas pasirodęs 1913 m., gi penktasis (paskutinis) arba pirmasis Naujojo Testamento tomas su komentarais - 1935 m. Vyskupu konsekruotas 1919 m.1926 m. gegužės 13 d. įvyksta Kaune Lietuvos Bažnytinės Provincijos įsteigimo iškilmingas paskelbimas, ir J. E. Arkivyskupo Metropoilto J. Skvirecko ingresas. 1944 m. liepos mėn. vokiečių geštapas priverčia jį palikti savo kraštą; iš pradžių gyvena Prūsijoj, vėliau Vienoje ir prieš 1945 m. Velykas persikelia į Zams, Austrijoje, kur iki šiol tebegyvena. Tremty paruošęs naują laidą Naujojo Testamento, taip pat naujai laidai paruošęs visą Senąjį Testamentą, išvertęs iš naujo Psalmyną, parašęs knygą "Marijos apsireiškimai Fatimoje".

Dr. Juozapas Skvireckas, Archbishop Metropolitan of Kaunas, Lithuania, now in exile residing in Zams, Austria. Erstwhile professor at the University of Vytautas the Great, Kaunas, theologian and ecclesiastical savant, his principal work is a translation of the Scriptures into Lithuanian. He celebrates is 80th birthday this year.

kalbos suaugęs. Gi dabar, esant tokiose sąlygose, kur ir mokykloje ir visoje aplinkumoje yra vien tik valstybinė krašto kalba, nėra reikalo varginti vaikų ir trukdyti jų protiniam išsivystimui. Pedagogikos istorijoje nėra žinomas atsitikimas, kad dėl kelių kalbų mokymo vaikas būtų išvežtas į beprotųjų ar atsilikėlių namus. Atvirkščiai, dvikalbių šeimų vaikai yra labiau išprusę, o vėliau labai teigiamai atsilieepia į bendrąjį jų išsilavinimą bei pažangumą.

Bet, iškeldami gimtajai kalbai šeimos bei namų aplinkumoje pirmumą, turime nepamiršti, kad krašto, kuriame gyvename, valstybinės kalbos mokėjimas taip pat yra būtinas, tik reikia nusivokti, kur ir kada ją reikia panaudoti. Krašto valstybinės kalbos mokėjimas nėra vien tik mums gyvybinis interesas, bet tam tikra prasme jis sustiprina ir savajai kalbai meilę ir pagarbą. Kada tėvai namuose kalba gimtąja kalba tik dėl to, kad kitos nemoka, tuomet vaikams ji atrodo priverstinė ir laikinojo reikalo dalykas. Bet kada tėvai, mokėdami krašto valtsybinę kalbą, su vaikais tarpusavyje visur ir visada kalbasi vien tik gimtąja kalba, tuomet gimtoji kalba vaikų akivaizdoje tampa išskirtinė, kaip paveldimas šeimos turtas, ir kaip toks yra brangintinas.

Mes privalome giliai tikėti, jog vienintelis kelias į mūsų tėvynės krantus ir pati didžiausioji kovų auka išeivijoje yra gimtoji kalba. Visa pranyks - namai, mašinos ir Lietuvos vardu statytieji paminklai, bet Lietuva bus gyva, jei nors vienas pasaulyje žmogus kalbės lietuviškai. Taigi, suburkime savo jėgas gimtajai kalbai išlaikyti. Savo šeimose ją kaip šventą ugnelę rusenkime, idant, priartėjus išsipildymo valandai, galėtume grįžti ramia sąžine, netušti, bet ant Laisvės aukuro padėti patį gražiausį ir brangiausį vainiką - gyvą, sveiką ir gajį gimtąją kalbą.

BENDRŲJŲ TIKSLŲ TARNYBOJE

J. Surgaila

Normaliose sąlygose kiekviena tauta paprastai siekia sukoncentruoti visas savosios genties kūrybingas pajėgas valstybiniam gyvenimo lygiui kelti ir nori savąjį kraštą paversti geriausia vieta viengenčiams gyventi. Tik ten paprastai yra normaliausios sąlygos žmonių kūrybinėms galioms pasireikšti ir savajai tautinei misijai kitų tautų ir visos žmonijos tarpe atlikti. Emigracija į kitus kraštus visada buvo ir dabar yra nenormalios krašto padėties apraiška. Lengva suprasti, kad nenormali būklė krašte gali kilti dėl vidinių ir dėl išorinių priežasčių. Lietuvių emigracijos istorija rodo, kad lietuvis iš savo krašto traukėsi tik išoriniam priešui spaudžiant. Caristinei Rusijai persekiojant ne tik lietuvius, bet ir lietuviškąjį raštą, laisvo gyvenimo troškimas atvedė daugelį Amerikon. Lygiai bolševikinės Rusijos komunistinė vergija buvo priežastimi dabartinės emigracijos. Bolševikinė pasaka, kad naujieji ateiviai buvo karo išvietinti, turėjo jau seniai pasibaigti. Žmogus, kuris atsisakė visokiais viliojimais organizuotos repatriacijos, yra ne kas kitas, kaip tik politinis pabėgėlis. Taigi, iš esmės tiek senoji, tiek naujoji lietuvių emigrantų karta yra politiniai pabėgėliai. Lengva čia pastebėti, kad Lietuvos nepriklausomybės laikais emigracija buvo beveik visai sustojusi. Tai reiškia, jog savame krašte buvo susidarę pakankamai geros sąlygos gyventi ir kūrybiškai reikštis.

Emigruodami lietuviai siekė ir siekia apsaugoti savo gyvybę ir gyvenimą, bei surasti naujų gyvenimo ir kūrybos kelių. Tas siekimas atsirado tik tada, kai savame krašte buvo netekta galimybės kurti laisvą gyvenimą. Šitaip žiūrint į dalykus, bus lengvai suprantamas naujųjų ateivių susirūpinimas Lietuvos išlaisvinimo reikalais ir senesniųjų pagalba nepriklausomybės kūrimo laikotarpy. Prieš 35 metus daugelis vyresniosios kartos lietuvių ateivių Lietuvos reikalais rūpinosi gal

(Perkelta į 7 psl.)

Viršuj - Boston, Mass., pabaltiečių delegacija pas Massachusetts steito gubernatorių Christian A. Herter, liūdnųjų birželio įvykių proga, įteikiant tuo reikalu peticiją. Iš kairės dešinėn: latvis dr. O. Blumit, gubernatorius Ch. A. Herter, estas L. Juht ir lietuvis adv. J. J. Grigalus.

Top - A delegation of Balts petitions Massachusetts Gov. Christian A. Herter on date of Russian atrocities committed against Baltic nations (June, 1940). - Boston, Mass.

Apačioj - Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Vykdomosios Tarybos pirm. K. Žalkauskas (dešinėje), jo lankymosi proga Zuericho mieste, Šveicarijoje, sveikinamas to miesto tarybos nario, kuris įteikia VT pirmininkui dovaną - albumą; kairėje Šveicarijos Liet. Bendruomenės pirm. inž. J. Stankus.

Bottom - K. Žalkauskas, Chairman of the Executive Council of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania, recives a gift album from a Zuerich, Switzerland councilman on his visit there.

Chicagos lietuvių Dariaus-Girėno posto karo veteranai J. Paukštis (antras iš kairės) ir teisėjas A. A. Wells (pirmas iš dešinės) su Amerikos karo veteranų vadu Gough (pirmas iš kairės) ir Illinois steito karo veteranų vadu Brautigam (trečias iš kairės).

Lithuanian Legionnaires with local leader J. Paukštis of the Darius-Girėnas Post (second from left), Judge A. A. Wells (first from right), National Commander Gough (first from left), and Illinois State Commander Brautigam (third from left) - Chicago, Ill.

Lietuvos pasiuntinybės ir konsulatų steigimas Amerikoje būdavo beveik visose lietuvių kolonijose iškilmingai atžymimas. Nuotraukoje matome vieną tokių minėjimų New Yorko mieste. Iš kairės dešinėn: dr. M. Vinikas - pirmasis pasiuntinybės sekretorius, inž. V. Čarneckis - pirmasis Lietuvos ministeris Vašingtone, J. J. Bielskis - pirmasis Lietuvos konsulas JAV-se, kiti (antroje eilėje) - V. Širvydas, J. Šaliūnas (uniformoje), L. Šimutis, Mačiulis ir k.

Founding of the Lithuanian Consulate in New York in 1923.

Pripažinus Amerikai Lietuvą de jure, pirmieji lietuviai diplomatinėje tarnyboje JAV-se. Iš kairės dešinėn: dr. M. Vinikas - pasiuntinybės sekretorius, inž. V. Čarneckis - Lietuvos ministeris Vašingtone, ir J. J. Bielskis - pirmasis Lietuvos konsulas New Yorke.

The first Lithuanian diplomats to serve here after the U. S. gave de jure recognition to the Republic of Lithuania.

Konsulato sukaktis Amerikoje

J. J. BIELSKIS

Lietuvos konsulas Los Angeles, Calif.

Lietuvos valstybei atsikūrus, Amerikoje susidarė visa eilė įvairių bylų. Tuo laiku JAV-se pagal Lietuvos vyriausybės įgaliojimą Lietuvos reikalais rūpinosi Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas, kurį sudarė kun. J. Žilius, dr. M. Vinikas ir aš. atvykęs į JAV-bes Lietuvos atstovas J. Vileišis tuos reikalus perėmė iš Vykdomojo Komiteto ir, nors neoficialiai, įsteigė atstovybę Vašingtone.

JAV pripažino Lietuvą 1922. Pirmuoju Lietuvos atstovu buvo inž. V. Čarneckis. Laimėjus pripažinimą, iškilo visa eilė naujų reikalų. Iki to laiko carinės Rusijos ambasada ir konsulatai, tvarkę lietuvių reikalus, neteko jurisdikcijos. Lietuvos atstovybė Vašingtone perėmė didelę dalį reikalų iš Rusijos įstaigų. Bet dalis tų reikalų priklausė konsularinei, o ne diplomatinei įstaigai. Konsulato Lietuva čia vis dar neturėjo.

Man anuo laiku teko eiti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos įgaliotinio pareigas New Yorke. Jau 1921 m. rugpiūčio mėn. atstovas V. Čarneckis pavedė man pasų vizavimo reikalus, ir teko, nors neoficialiai, tais reikalais rūpintis. Tuo tarpu konsularinių bylų skaičius greitai augo: Lietuvos piliečių teisės, palikimai, asmens liudymai, pasų vizos, įvairūs dokumentai, informacijos apie užsienio prekybą ir visa eilė įvairių įvairiausių reikalų, kuriais paprastai konsulatai rūpinosi.

Lietuvoje irgi jausta skubus reikalas steig-

ti konsulatą Amerikoje. Bet naujai tik atkurtoje valstybėje visko skubotai reikėjo, visko trūko. Buvo sunku visais skubiais reikalais staigiai pasirūpinti, juos patenkinti. Pagaliau 1923 m. birželio 1 d. raštu Nr. 142 P. Klimas, einąs Užsienio Reikalų ministerio pareigas, paskyrė mane laikinai eiti konsularinio agento pareigas.

Atstovybė tą paskyrimo raštą įteikė Valstybės Departamentui Vašingtone, o iš ten liepos 12 d. gautas laikinis pripažinimas. Tat atstovo V. Čarneckio liepos 13 d. raštu Nr. 44130 Lietuvos Konsulatas oficialiai pradėjo veikti 1923 m. liepos 16d. New Yorke. Tai buvo pirmasis ir vienintelis Lietuvos Konsulatas JAV-se.

Paskyrimo raštuose kalbama apie "laikinai eiti" ir "laikinis pripažinimas", nes, mat, buvo suprasta, kad konsularinio agento paskyrimas yra tik laikinis ir kad netrukus būsiąs suteiktas aukštesnis laipsnis. Tas ir įvyko. Lietuvos Prezidentas A. Stulginskis 1924 m. sausio 11 d. paskyrė mane Lietuvos Konsulu, o JAV Prezidentas C. Coolidge tų pačių metų vasario 9 d. suteikė man egzekvatūrą - pilną pripažinimą.

Konsulo pareigas teko eiti iki 1926 m. lapkričio 1 d., kuomet Lietuvos Ministeris Pirmininkas ir einąs Užsienio Reikalų Ministerio pareigas M. Sleževičius pasiūlė man vietą Užsienio Reikalų Ministerijoje Kaune. Bet dėl asmeninių sumetimų prašant, ministeris atleido mane iš Užsienio Reikalų Ministerijos tarnybos.

Tarnybon teko grįžti, kai Prezidentas A. Smetona 1939 m. birželio 15 d. paskyrė mane Garbės Konsulu, o JAV Prezidentas F. D. Rooseveltas suteikė man egzekvatūrą rugpiūčio 7 d. Turiu garbės tas pareigas tebeiti.

Kai kam nėra aiškus skirtumas tarp garbės ir karjeros konsulo. Pagal Lietuvos įstatymus garbės konsulas jokio atlyginimo negauna. Reikalui esant, toks konsulas savo lėšomis konsulatą išlaiko. Gi karjeros konsului mokama alga ir pilnai išlaikomas konsulatas. Pagal tarptautinę teisę ir JAV įstatymus abiejų rūšių konsulai turi vienodas teises ir privilegijas.

Sydney, Australija, kardinolas N. T. Gilroy birželio tragiškųjų įvykių proga specialioje audiencijoje priima lietuvių atstovą kun. S. Gaidelį, SJ.
Cardinal N. T. Gilroy of Sydney, Australia, receives the Rev. S. Gaideils, S. J. in private audience. Occasion was the commemoration of the June massacre of Lithuanians by the Soviets. P. Sakalausko foto

Bendrųjų...

(Atkelta iš 5 psl.)

net daugiau, negu naujieji ateiviai dabar. Kiek skiriasi čia tik Lietuvos supratimas: senesnieji paprastai prisimena tik caristinių laikų Lietuvą, o naujieji - tik nepriklausomybės laikų. Tačiau tai, šiandien, siekiant Lietuvos išlaisvinimo ir nepriklausomybės atstatymo, neturėtų kelti jokių esminių nesusipratimų.

Lietuviškosios kalbos ir lietuviškųjų papročių užlaikymas, o taip pat bendruomeninis gyvenimas ir pastangų suderinimas turi padėti išlaikyti savitą lietuvišką charakterį margaspalviame rasių, giminių ir kultūrų jungi-

Lietuviai lojalumo parade New Yorko mieste. Pirmoje nuotraukoje matome lietuvius besiruošiančius paradui, o antroje - jau žygiuoja New Yorko miesto gatvėmis.
Lithuanians shown preparing to march and enroute in a loyalty parade in New York City. G. Peniko foto

Prelatas dr. L. Mendelis, Baltimore, Md., lietuvių šv. Alfonso parapijos klebonas, šiais metais švenčiąs 25 metų kunigystės sukaktį, išėjęs po pamaldų prie bažnyčios durų susitikti su savo parapiečiais ir su jais pasikalbėti. Plačiau apie jį žiūr. šiame puslapy.

Msgr. L. Mendelis, pastor of St. Alphonse Lithuanian parish in Baltimore, Md., shown meeting his parishioners after Mass. He celebrates his 25th anniversary in the priesthood this year. J. A. Zill foto

nyje. O įnašas į naujojo krašto religinį, kultūrinį, ekonominį ar politinį gyvenimą turėtų būti palydimas meilės savo arba savo tėvų gimtajam kraštui. Šie du momentai: *bendravimas tarpusavy* ir *pasireiškimai nelietuvių tarpe* šiuo metu, Lietuvai nešant sunkiausią jos istorijoje vergiją, iš jos sūnų ir dukterų reikalauja didesnio vieningumo ir atviresnio bei didesnio išnaudojimo individualiai patogių sąlygų Lietuvos išlaisvinimo tikslams.

Su Kersteno rezoliucija JAV Kongrese prasidedąs naujas Lietuvos laisvės kovos laikotarpis būtinai reikalauja atbaigti lietuviškosios bendruomenės suorganizavimą Jungtinėse Valstybėse ir Lietuvos išlaisvinimo veiksnių sustiprinimą bei atnaujinimą. Laikas jau būtų ir egzilinę vyriausybę sudaryti!

Dideli ir svarbūs uždaviniai prieš akis. Tik ar atsakingieji supras, kad jie turi pasiaukodami parodyti daugiau sutarimo ir mažiau asmeninių ambicijų.

Dievo ir Tautos Tarnyboje

PREL. DR. L. J. MENDELIO
25 M. KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

C. Surdokas, Baltimore, Md.

Vienas iš plačiai žinomų lietuvių yra Baltimorės Šv. Alfonso lietuvių parapijos klebonas prel. dr. Liudvikas J. Mendelis. Sv. Alfonso bažnyčią, esančią Baltimorės miesto centre, nemažiau kaip dešimteriopai kartų daugiau lanko nelietuviai. Vien per pirmadienių ir antradienių Stebuklingojo Medalikėlio novenų pamaldas kas savaitę aplanko apie 8.000 kitataučių maldininkų. Apytikriai apskaičiuota, kad per paskutiniuosius 18 metų novenų pamaldose apsilankė apie 9 milijonai žmonių. Apie vienas milijonas lankytojų įsirašė Stebuklingąjį Medalikėlį. Per tą laiką novenų lankytojai suaukojo per 700.000 dol. misijų reikalams. Daugiau kaip 200 kitatikių perėjo į katalikų tikėjimą. Prel. Mendelio parengtų Stebulingojo Medalikėlio novenos knygučių yra išsiuntinėta į visus pasaulio kontinentus. Daugiausia jų buvo išsiųsta antrojo pasaulinio karo metu amerikiečių kariams, - apie milijonas. O ir dabar nemažai jų išsiųsta į Koreją ir kitas amerikiečių bazes.

Ir lietuviškosios įstaigos bei reikalai susilaukia atitinkamos prel. Mendelio paramos. Šv. Kazimiero Kolegija Romoje, Šv. Kazimiero seserys ir kitos vienuolijos bei organizacijos, o taip pat BALFas ir Tautos Fondas buvo ir tebėra Prelato remiami. Paskutinioji stambesnė jo auka lietuviams yra Šventojo Rašto išleidimas viename tome. Išlaidų šiam reikalui būsią per 10.000 dol., kuriuos Prelatas paaukoja, perleisdamas leidėjo teises Šv. Kazimiero Kolegijai Romoje.

Neretai prel. Mendelis paremia ir studijuojančius. Gi Mt. St. Mary kolegijai, kurioje jis pats mokėsi, yra paaukojęs 40.000 dol. stipendijoms eiti teologijos mokslus.

Šie visi darbai tiesioginiai ir netiesioginiai patarnauja lietuviams arba lietuvių išgarsinimui. Katalikų ir net nekatalikų spauda, skelbdama prel. Mendelio darbus, paprastai pažymi, jog tai lietuvių parapijos ir jos klebono nuopelnai. Baltimorėje vargu rasi kataliką, kuris nežinotų prelato Mendelio. Jį pažįsta ir gerbia kongreso nariai ir vietinės valdžios pareigūnai, o taip pat įvairūs kiti asmenys. Už visą jo religinę, misijų rėmimo ir šalpos veiklą Šv. Tėvas 1952 m. jam suteikė aukščiausiąjį prelato laipsnį (prelatus domesticus - Right Reverend Monsignor). Šiais metais jau sukako 25 metai nuo jo įšventinimo į kunigus, o rugsėjo 1 d. sueina 25 metai jo darbuotės Šv. Alfonso parapijoje.

Prel. Mendelis gimė Lietuvoje, Šiauliuose, 1898 m. balandžio 18 d. Į Ameriką su tėvais atvyko turėdamas 12 m. Mokėsi Wilkes-Barre, Pa., ir Mt. St. Mary's College, Emmitsburg, Md. Teologijos moksluose gilinosi Š. Amerikos kolegijoje, Romoje, kur ir buvo 1928 m. birželio 15 d. arkivyskupo Palica įšventintas į kunigus. Savo pirmąsias iškil-

mingas Mišias jis atlaikė Lietuvoje. Paskui tų pat metų rugsėjo 1 d. buvo paskirtas Šv. Alfonso parapijon. 1943 m. lapkričio 19 d., mirus anuometiniam parapijos klebonui kun. J. Lietuvninkui, kun. Mendelis buvo paskirtas parapijos klebonu. Novenos pamaldas jis veda nuo 1936 m.

Teologijos mokslus jis baigė daktaro laipsniu. 1949 m. Mt. St. Mary's College suteikė jam teisių garbės daktaro laipsnį. Už pasižymėjimus moksle jis yra laimėjęs keletą premijų.

Jei turi giminių ,pažįstamų ar prietelių Vakarų Europoje, Australijoje ar Pietų Amerikoje, tai būtinai pasistenk jiems užsakyti bent metams

"LIETUVIŲ DIENAS".

Dėl valiutos išsiuntimo suvaržymo, o taip pat dėl menkų uždarbių jie patys nepajėgia užsisakyti, o norėtų labai LD gauti.

Baltimore, Md., lietuvių šv. Alfonso parapijos, vadovaujamos prel. dr. L. Mendelio, keletas jaunųjų parapiečių tos parapijos vaikų darželyje.
St. Alphonse parish children in kindergarten. Pastor is Msgr. L. Mendelis. - Baltimore, Md.

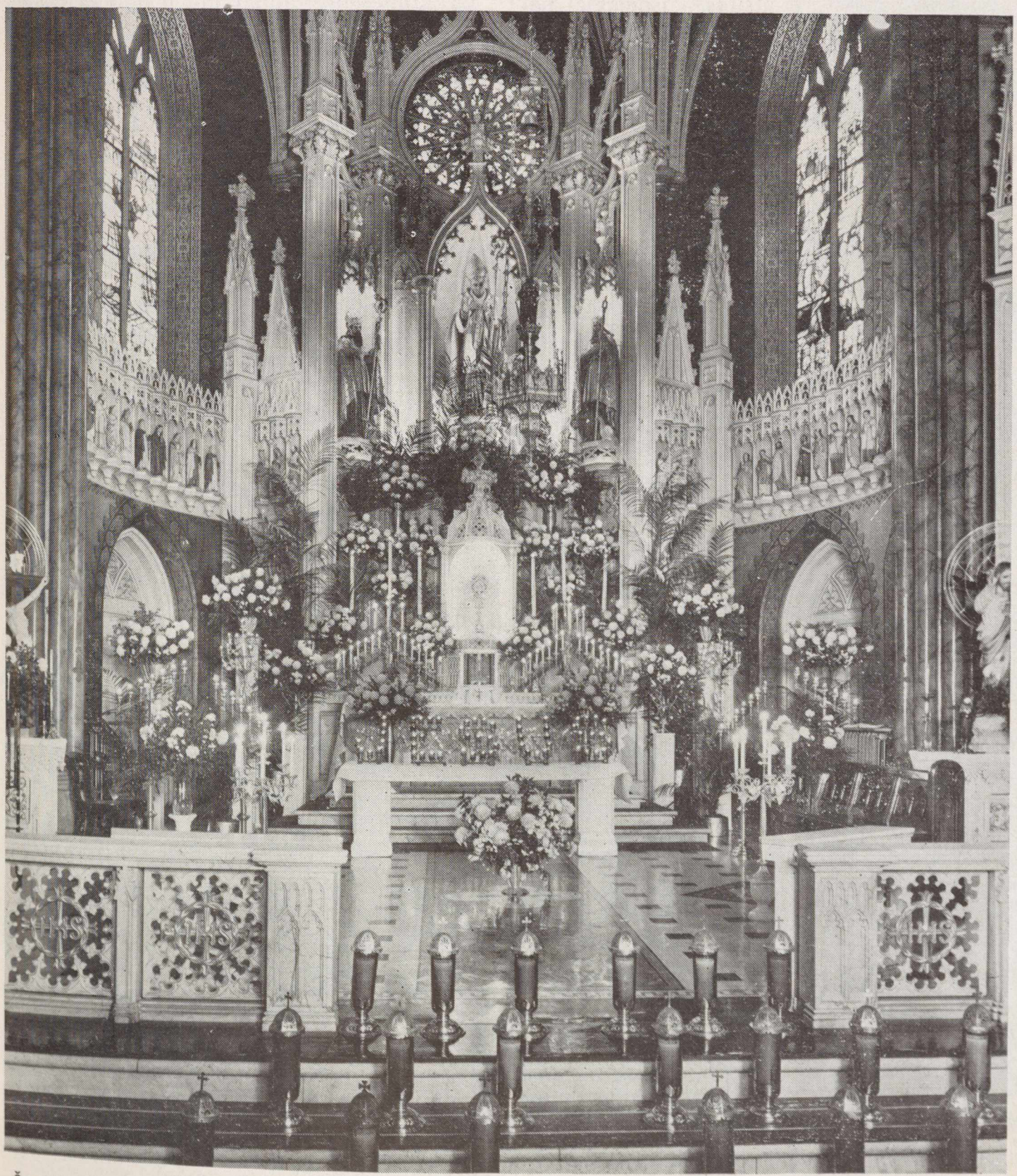

Šv. Alfonso lietuvių bažnyčios didysis altorius, Baltimore, Md.
Main altar of St. Alphonse Lithuanian Church, Baltimore, Md.

Jeigu turite Chicagoje ar apylinkėse parduoti namus, biznį ar sklypą, paveskite mums tai atlikti. Mes taip pat administruojame namus ir atliekame kitokius patarnavimus.

J. KUTRA REALTY

2405 W. 51st Street

Chicago 32, Ill.

PRospect 6-7238 **REpublic 7-7321**

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų - Sananorių Žiniai

Visame laisvame pasauly gyvenantieji kūrėjai - savanoriai prašomi galimai greičiau atsiliepti, pranešant savo dabartinį adresą. Adresą ir kitas žinias apie save siųsti:

Mr. V. Rekus, 1630 N. Kedzie Ave., Chicago, Ill., USA.

J. Bobelis, pirmininkas
A. Juodka, sekretorius

Rugsėjo 5 d., šeštadienį, 8 val. vak.
International Institute salėje,
435 So. Boyle Ave., Los Angeles, Calif.
rengiamas

HERTA LUSE,
buvusios Rygos Operos solistės,

K O N C E R T A S

Visi lietuviai kviečiami šiame koncerte dalyvauti

Pietų Kalifornijos Latvių Taryba

AR JAU ATNAUJINAI "LIETUVIŲ DIENŲ" PRENUMERATĄ 1953 METAMS?
Jei ne, tai paskubėk tai atlikti. Metinė prenumerata 4 dol.

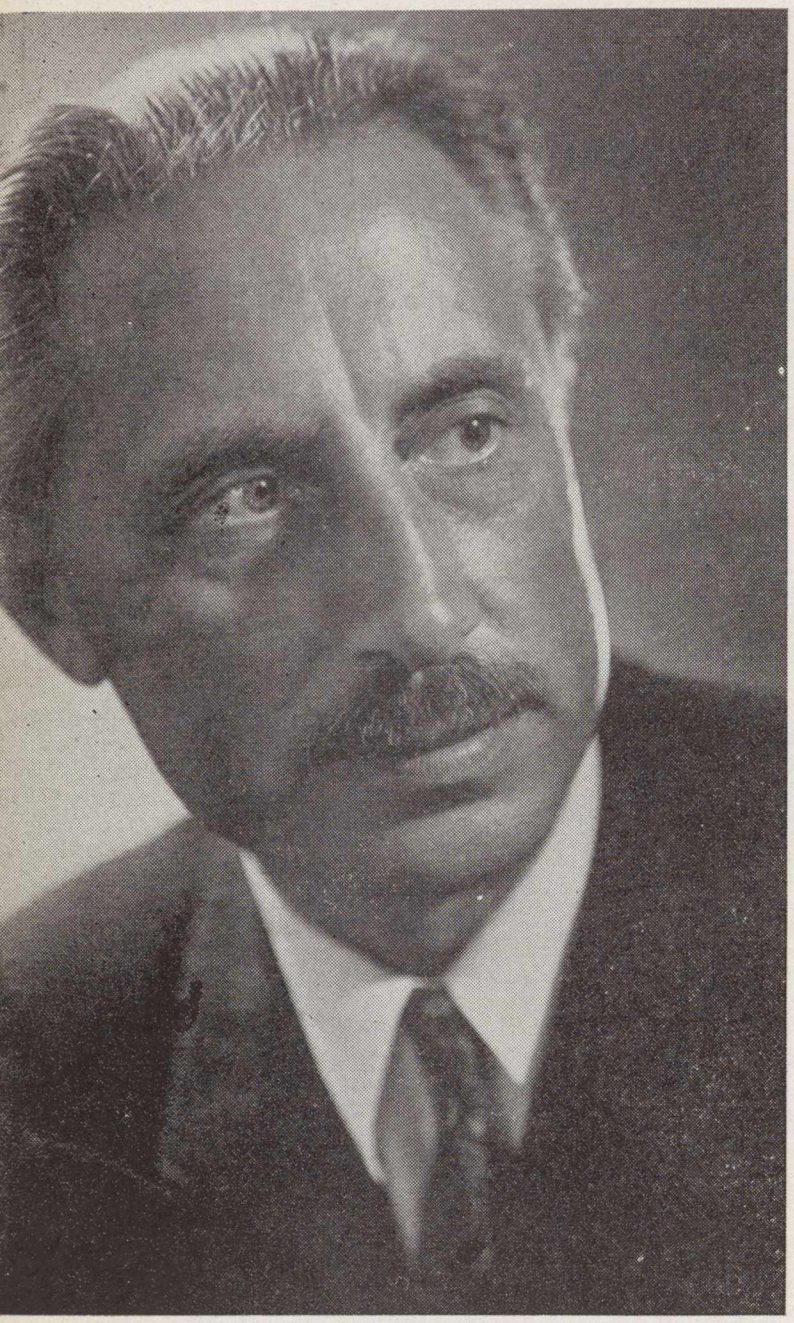

Rašytojas P. Abelkis, Chicago, Ill.
Lithuanian writer P. Abelkis, Chicago, Ill. (See an excerpt of his work in this issue.)

ANĄ VELYKŲ RYTĄ

P. ABELKIS, Chicago, Ill.

Anicetas sąžiningai atliko velykinę, bet apie atsišaukimus, platintus net bažnyčioje, neprisiminė klebonui: nelaikė tai nusikaltimu. Rytą prikėlė Kristų ir po pamaldų linksmas, pasistumdydamas su jaunimu, parskubėjo namo.

Buvo ko skubėti: po septynių savaičių sauso pasninko, stalas ko ne lūžo nuo kepsnių.

Kai visi susirinko ir, motinai liepus, susėdo už velykinio stalo, visiem gardžiai užkandžiaujant ir užsigeriant alučiu, atsidarė durys, ir pasigirdo pasveikinimas:

— Su šventomis Velykomis!

Visi atsigręžė: per slenkstį žengė Jonas Armalis.

— Dėkui, dėkui, - susiraukęs į pasveikinimą atsakė senis Bubelis, - prašome prie stalo.

— Biesas jį ir atnešė, - tyliai pasakė Bubelienė.

Anicetą taip pat paėmė pyktis, bet, žinodamas nieko nebeturįs paslėpto, į tėvo kvietimą su pajuoka atsiliepė:

— Kad tos vietos maža.

— Pasispauskite ir atsiras, - įspėjamai pasakė tėvas, duodamas suprasti, kad jokių išsišokimų nepakęs.

Greit Anicetas prisitraukė prie samdinės Marės, ir pasidarė prie stalo kampo laisva suolo vieta.

— Traukis arčiau, - paragino Bubelienė. - Tokia šventė ir neturi laiko namie pabūti: tur būt kokius įsakymus nešioji? - Norėdama atėjusį iškvosti, užklausė šeimininkė.

— Ėt, visaip pasitaiko. Šiąnakt visi dešimtininkai buvome suvaryti žmones sekti, ypač bažnyčioje. Nuo kurio laiko ten ėmė kaišioti besimeldžiantiems į kišenes tuos prakeiktus popiergalius, kur visaip išterliojamas caras, jo valdžia ir raginama ją nuversti. Tai vis cicilikai, baisūs žmogžudžiai tai daro, vokiečių kaizerio raginami.

— Na, pasisekė, matėte, kas kaišioja?

— Aš pats savo akimis mačiau. Toksai prūsas: geriausia futra apsivilkęs, su aukso akiniais, skribele apsimovęs...

— Ar bažnyčioje? - užklausė, juokais nesitverdamas, Anicetas.

— Tylėk, paršeli, - sudraudė motina, - nesikišk į vyresnių rodą.

— Ne bažnyčioje, ant šventoriaus buvo su skrybele, - pasiteisino šnipelis, kišdamas, ir neraginamas, burnon kumpio gabalą.

— Bet tokia tamsi naktis buvo, kad mudu net su motina pasimetėva šventoriuje, - šypsodamasis pasakė tėvas.

— Kiti turi geras akis ir naktį, - suprasdama kur linksta kalba, įsimaišė ir samdinė Marė.

— Ypač kaip mūsų kaimynas Armalis, - paleido adatą Anicetas.

— Kodėl nesuėmėte? - užklausė senis Bubelis.

— Ne aš vienas, bet ir Dabravalskis Skambalinis matė, ir kiti. - Lyg norėdamas įtikinti, aiškinosi svečias. - Bažnyčioje suimti nevalia. Pranešėmė žandarams, ir jie visą šventorių apgulę laukė jo pasirodant. Per apsirikimą buvo suėmę Barakauskį ir Gydrą: poniškai apsirengę buvo, o tas prūsas po Prisikėlimo lyg bažnyčios pogrindin būtų prasmegęs: neišėjo. Kai jau visi žmonės išsiskirstė, aš patsai nuieškojau visą bažnyčią, net viškus, zakristiją, užaltorių, prie Šventojo Kryžiaus viršun buvau užlipęs - nė pėdsako.

— Tai ir nepagavote?

— Nepagavome. Bet mes jį jau pažįstame; kai pasirodys - nepaspruks.

— O gal patsai nelabasis buvo- - užklausė šeimininkė.

— Ne! Neitų bažnyčion. Nors darbai panašūs.

— Žinai, prūsas ar velnias, tai tas pats, - paaiškino senis Bubelis visu savo orumu.

— Taigi, taigi, - ėmė tvirtinti šnipelis. - Pamanykite, kai mes saugojome šventorių ir bažnyčią, ką jis mums dar iškrėtė!

— Įdomu!? - sušuko visi sykiu.

— Ogi visose pakelėse, kryžkelėse, kaimuose, kur tik buvo medis ar stulpas, visur pri-

(Perkelta į 14 psl.)

Broniaus Budriūno Vyrų Kvartetas, Detroit, Mich., neseniai įdainavęs 11 lietuviškų dainų į 5 plokšteles. Iš kairės dešinėn: A. Polikaitis, E. Skiotys, muz. B. Budriūnas, P. Zaranka ir M. Sodonis. Šiuo metu muz. B. Budriūnas yra persikėlęs į Los Angeles, Calif., ir vargonininkauja šv. Kazimiero lietuvių parapijoje (žiūr. skelbimą plokštelių reikalu).

The Bronius Budriūnas Male Quartet, Detroit, Mich. The group has recently recorded 11 Lithuanian songs. Bronius Budriūnas is now a resident of Los Angeles, Calif. and organist for St. Casimir's Lithuanian parish.

Nieko nelaukdami įsigykite BRONIAUS BUDRIŪNO VYRŲ KVARTETO neseniai įdainuotų plokštelių. Vienos plokštelės kaina su persiuntimu $1.50. Užsakant, kartu prisiųsti ir pinigus. Galima įsigyti "Lietuvių Dienų" administracjoje.

Kvarteto įdanuotos šios dainos:

Pirma plokštelė: "Šauksmas", muzika Br. Budriūno; "Alutis", liaudies daina, muz. K. Griauzdės.

Antra plokštelė: "Tėvynei", muz. B. Budriūno; "Subatos vakarėlį", muz. B. Budriūno.

Trečia plokštelė: "Vežė mane iš namų", muz. J. Dambrausko; "Klumpės".

Ketvirta plokštelė: "Į kovą", muz. A. Račiūno; "Gyvenimo aidu", muz. B. Budriūno; "O, dalele", muz. B. Vasiliausko.

Penkta plokštelė: "Žvakė ir plaštakė", muz. M. Petrausko; Valsas As-dur, muz. J. Brahms.

Užsakant rašyti:

LIETUVIŲ DIENOS,
9204 So. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

JUOZAS KĖKŠTAS

MIRUSIOJO ROŽĖS

Yra prasmė. Yra prasmė,
kurią mirtis mums duoda. Iš kapinių,
suirusių, spygliuota ir išblyškus meilė
išeina tartum elgeta į horizontą
ir beldžiasi ir meldžias į užgniaužtą dangų:
žvaigždžių pasaulį,
sunkų, nepasiekiamą,
atidarykit man!

Taip moteris ir meilė man pavirto į mirties paveikslą.
O aš, po jos drabužiais matęs naktį,
o mano meilė, kietom lūpom prisiglaudusi prie tos nakties krūtų,
ai pelenai, po visą dangų ištaškyti,
po vėsų universą, žvaigždėmis.

Žvaigždėm, žvaigždėm, žvaigždėm kaip snaigėm
lyja į mane naktis.
Graži, tyra kaip moteris,
man sprogo rožė.

Ir iš visų
paliktų sodų, kapinių, iš rudenų,
aušrų, saulėlydžių, pavasarių, naktų,
varinės rožės kyla,
pavargusios ir alpstančios po mano pirštais,
kurie tiesias nepailstamai, aistringai
į savo lėtą mirtį.

Poetas Juozas Kėkštas, Buenos Aires, Argentina.
Lithuanian poet Juozas Kėkštas, Buenos Aires, Argentina.

Lietuvių tautinių šokių šokėjų grupė, Grand Rapids, Mich., su grupės muzikantu Jonu Beliniu (LD bendradarbiu, platintoju) ir vadove Janina Puodžiūniene (su juosta, šalia J. Belinio). Ši šokėjų grupė eilę kartų yra pasirodžiusi vietos lietuvių parengimuose ir tenykštėse amerikiečių mokyklose.
Lithuanian folk dancers, Grand Rapids, Mich.

Algirdas Brazis, Chicago, Ill., Metropolitan Operos solistas, šį rudenį pradedąs jau trečią sezoną toje operoje New Yorko mieste. Plačiau apie jį žiūr. šiame puslapy.

Algirdas Brazis, baritone with the Metropolitan Opera of New York. This is his third season with the Metropolitan.

LIETUVIS METROPOLITAN OPEROJE

Salomėja Narkėliūnaitė,
Chicago, Ill.

Jau Amerikos lietuvių tautine ambicija tapo turėti savo atstovus Metropolitan operoje New Yorke. Pradžioje Anna Kaskas, vėliau Polyna Stoska, o dabar Algirdas Brazis yra tas jų kultūrinis ambasadorius šitoje aukščiausioje meno įstaigoje.

Labiausiai užimtas dainininkas

Kai 1951 m. sezonui Algirdas Brazis pravėrė Metropolitan Operos repeticijų ir darbo kambarių duris, mums prasidėjo tautinio pasitenkinimo dienos, kad štai tuo metu, kai jau rodėsi, kad pasiliksime be lietuvio toje operoje, netikėtai ėmė vienas ir užsiėmė pozicijas, o jam pačiam tenoras tai esąs Čikagos lietuvis ir dar užsispyręs lietuvis. Šitam tvirtinimui priežastis susidarė, kaip tik pačioje pradžioje, kai Brazis vos įžengė į Metropolitan operą.

Tada jam buvo siūlyta, kaip paprastai menininkai daro, išsirinkti scenos vardą, kuriuo jis būtų žinomas publikai. Bet jis atmetė Albert Brown vardą, pasilikdamas su pasididžiavimu prie savojo.

— Aš noriu pasilikti, kas esu, nes mano pavardė yra lietuviška, o lietuvių kalba yra seniausia. Aš didžiuojuosi savo protėviais ir draugais Čikagoje. Iš jų tarpo išėjau toks, tad tokiu ir būsiu. Žinote, kad turėti gerus draugus yra daugiau, negu pinigais gali nupirkti.

Tokia Brazio kalba buvo labai aiški. Dabar jo pavardę visi puikiai ištaria, niekam ji liežuvio nelaužo, bet tą įvykį nevienas maloniai prisimena, o taip pat prisimena ir to blondino lietuvio nusistatymą.

Dveji darbo metai

Neužtruko tie du darbo sezonai pralėkti. Darbo daug pareikalavo. Pradėjęs Rigoletto operoje nedidele sargybos viršininko role, Brazis dabar dalyvauja jau dvylikoje operų. Traviatoje jis dainuoja markizą, commisario - Madame Butterfly, Nachtigalį Meistersingeriuose, čigoną Trubadūruose, kareivį - Manon, brigadierių - Carmen, kalėjimo prižiūrėtoją - Toskoj, laivo vairuotoją Tristane, bajorą Lohengrine, chirurgą - La Forza del Destino, Mitiuchą Borise Godunove, seržantą Bohemoje. Dabar pasirengęs ateinančiame sezone dainuoti muzikantą Bohemoje ir Wagneri (Valentino brolį) Fauste. Aišku, kad prieš pat sezoną bus dar paskirtos ir kitos rolės.

Tai visos, tiesa, mažos rolės, kurios, nepažįstant vietos sąlygų, pirmu žvilgsniu galėtų mažinti Brazio svarbumą. Tačiau, žinant, kokia yra kolektyve tvarka, kai naujai jėgai nepaprastai sunku pačioje pradžioje prasimušti pro senuosius tūzus, tie Brazio laimėjimai yra dideli. Pagaliau panaši tvarka buvo ir net Kauno ir Vilniaus operose.

Be dainavimo operos pastatymuose New Yorke, Brazis abu sezonus dalyvavo Metropolitan gastrolėse po visą Ameriką ir Kanadą ir dar pasirodydavo tai televizijoje, tai kitų koncertų metu pats vienas, su operos solistais ir su ansambliais. Ypač su Dainava jam teko koncertuoti Čikagoje ir Kanadoje.

Didžiausias troškimas išsipildė

Savo džiaugsmą, atsidūręs Metropolitan Operoje, Brazis šitaip išreiškė nedideliame savo draugų būrelyje.

— Na, tai mano didžiausias troškimas išsipildė. Pradėjęs dainuoti operinius dalykus, vėliau keletą metų dainavęs su Chicago ir St. Paul operomis, aš vis galvodavau, kaip būtų gera, kad galėčiau būti Metropolitan operoje. Taigi dabar ir esu. Rodos, iš vienos pusės nesitiki, o iš kitos pusės jau ima rūpestis, kad viską gerai išvežčiau. Dabar jau turiu žiūrėti, kad ir savo draugams Čikagoje nepadaryčiau gėdos.

Čikagoje Brazis turi aibes draugų, nes jis čia su ja suaugęs nuo pat vaikystės dienų ir šimtus kartų dainavęs su jos chorais visų jų tautiniuose, religiniuose ir kultūriniuose parengimuose. Kai jis žengė pirmuosius žingsnius New Yorko Carnegie Hall, kurioje įvykęs jo koncertas jam padėjo keliauti į Metropolitan, šalia gausios Didžiojo New Yorko lietuvių publikos, nemažas būrys buvo ir čikagiečių. Užtat jis juos taip gerbia, o pagaliau su Čikaga jis yra ir surištas labiau, negu su kuria kita lietuvių kolonija, nes čia gyvena jo šeima.

— Tikrai sunku atsakyti tokį klausimą, — sako jo žmona Aldona Sokaitė, savo metu buvusi gabi pianistė, o dabar atsidėjusi šeimai, kai ją paklausi, kaip ji jaučiasi viena per tą laiką, vyrui darbuojantis operoje.

— Bet dar sunkiau įsivaizduoti, kad reikia gyventi atsiskyrus, nors esame sukūrę tikrai laimingą šeimos židinį, — paaiškina ji tęsdama, — mūsų šaknys, kaip matote, Čikagoje. Dažnai pagalvojame, ar apsimokėtų keltis New Yorkan, kai čia turime savo namus, esame patogiai įsirengę. Bet visais tais atvejais aš vis sau sakau, kad turiu pasiaukoti, nes, mylėdama Algirdą, aš negaliu jo trukdyti, kai žinau, kad dainavimas jam yra viskas.

Bet aukojasi, atrodo, ne tik ponia Aldona, bet ir jo trys šviesiaplaukės dukrelės, kurios taip linksmai su juo čiauškia, kai jis namuose.

Čikagos vaikas

Čikagos lietuviai dažnai mėgsta pabrėžti, kad Brazis yra jų vaikas, ne tik jį gerbdami, bet ir iš jo tam tikros duoklės reikalaudami. Su "Pirmyn" choru Brazis yra pradėjęs savo pirmuosius solo pasirodymus. Su juo jam teko lankytis ir Lietuvoje 1938 metais.

(Perkelta į 15 psl.)

LAISKAI LIETUVIAMS

yra vienintelis žurnalas, kurs visiems suprantamu būdu tautiškoje dvasioje nagrinėja svarbiausias religines ir moralines problemas.

Daug dėmesio kreipia į šeimos ir jaunimo klausimus. Rašo apie krikščioniškąjį meną, duodamas gražių klasiškų iliustracijų. Supažindina skaitytojus ir su kitų tikybų pagrindais, kiekviename numeryje rašydamas apie kokią nors labiau paplitusią sektą.

Šių dienų žmogui, negalinčiam daug laiko skirti religinėms bei moralinėms studijoms ir vis dėlto norinčiam susipažinti su svarbiausiomis problemomis, "Laiškai Lietuviams" bus geriausias mokytojas ir vadovas.

Metinė prenumerata - $2.00

ADRESAS:

"Laiškai Lietuviams"

5541 S. Paulina St., Chicago 36, Ill.

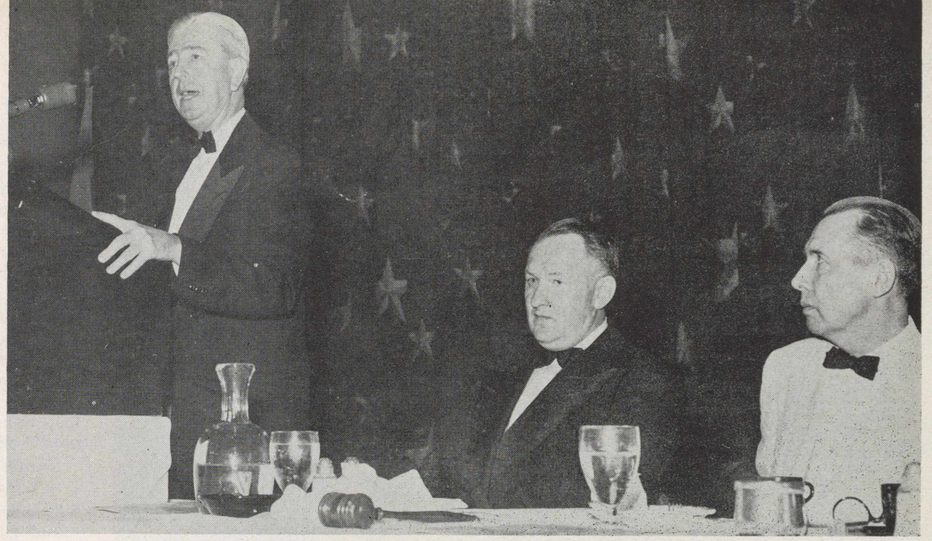

Ats. gen. Albert C. Wedemeyer kalba Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sąskrydžio dalyviams birželio 20-21 d. Vašingtone, D. C. Šalia sėdi ALTS-gos pirm. adv. A. Lapinskas ir adv. A. Olis.

Gen. Albert C. Wedemeyer speaking at a banquet given by the Lithuanian-American National Society convention in Washington, D. C. (June 20-21).

Reni Newsphoto Service

Čiurlionio ansamblis, Cleveland, Ohio, vadovaujamas muz. A. Mikulskio, išpildo meninę programą Amerikos Liet. Tautinės Sąjungos sąskrydžio, įvykusio birželio 20-21 d.d. Vašingtone ,D. C., pokylio dalyviams.

The Čiurlionis Ensemble, headed by A. Mikulskis, performing in Washington, D.C., at a Lithuanian American National Society convention (June 20-21).

DIRVA

Tautinės minties savaitraštis

Leidžiamas spaudos ir radijo draugijos Viltis

Redaguoja Balys Gaidžiūnas

DIRVA turi visuose pasaulio kraštuose savo atstovus ir nuolatinius bendradarbius. Tat DIRVA apie įvykius visad teisingai ir greit painformuoja.

DIRVA metams kaštuoja: USA - $5.00, Kanadoje - $5.50, visur kitur - $6.50.

Jei nesate DIRVOS skaitę, bet norite susipažinti, atsiųskite savo adresą ir kelius Dirvos numerius gausite nemokamai.

Visi prenumeruokite DIRVĄ!

ADRESAS:

1272 East 71st Street

Cleveland 3, Ohio

Lietuviai Eucharistinio Kongreso procesijoje Sydney, Australijoje, įvykusioje 1953 m. balandžio 19 d. Toliau matosi lietuviai kunigai (iš kairės dešinėn): kun. dr. P. Jatulis iš Adelaide, kun. P. Butkus iš Sydney ir kun. J. Kungys iš Geelong.
Lithuanians in procession at the Eucharistic Congress, Sydney, Australia, 1953. Associated Newspaper Ltd. photo

ANĄ VELYKŲ RYTĄ

(Atkelta iš 10 psl.)

klijuota prakeikti popierėliai, net prie žandarų brikų.

— O prie kryžių?

— Neklijuota.

— Matai, - kuo rimčiausiai pasakė senis Bubelis, - tai piktosios dvasios darbas.

— Gali būti, - pritarė ir parsidavėlis.

— O ką tuose popierėliuose rašo? - vėl rimtai užklausė senis.

— Aš beraštis, - pasiteisino.

Šeimininkas palingavo galvą ir nieko neatsakė.

Anicetas negalėjo tvertis nuo jį draskančio juoko.

Jiems neįpusėjus pusryčiauti, kieme pasigirdo kanopų bildesys. Motina prišoko prie lango ir sušuko:

— O, Jėzau!

Visi sužiūro į kiemą. Ten buvo pilna raitų žandarų ir net patsai jų viršininkas.

Tėvas rimtai pažiūrėjo į sūnų, o šis nežymiai palingavo galvą į šalis. Iš to senis suprato, kad jų pastogėje nieko nėra įnkriminuojančio. Tada atsikėlė nuo stalo ramus ir išėjo svečių pasitikti.

Viršininkas jau buvo nusėdęs nuo arklio ir ėjo prie durų, kai jį pasitikdamas senis žemai nusilenkė.

— Kokia garbė tokią dieną poną viršininką po savo stogu matyti. Prašau vidun.

— Sveikas, sveikas, kaip laikaisi? Jojau pro šalį su reikalais ir pasukau. Žinau, kad Velykos!

Pamojo ranka ir padėjėjui. Greit nušoko nuo arklio ir šis, ir visi trys sulindo pro duris seklyčion.

— O-o-o-o-o! - pamatęs apkrautą velykinį stalą ,apsidžiaugė viršininkas, - gerai gyveni caro batiuškos globojamas. Patenkintas, a?

— Net portretą laikau pasikabinęs.

— Gerai darai, - neprašomas atsisėdo užstalėn. Jį pasekė pagelbininkas. - O ko nors stipresnio ar neturi?

— Atsiras. - Iš spintelės ištraukė gorčių degtinės, arbatines stiklines ir visa pastatė ant stalo.

Viršininkas patsai atsikimšo, prisipylė sau, paskui padėjėjui ir abu, lyg stiklus vandens, suvertė iki dugno į gerkles.

— Iš sykio matyti, kad caro geras pavaldinys, - kreipėsi į Bubelį. - Ne toksai cicilikas, kaip anie svolačiai. Na, už caro sveikatą, - pakėlė vėl prisipiltas stiklines.

Šeimininkas prisipylė sau alaus.

— Už caro sveikatą, - pakartojo ir šis, lyg koksai aidas.

Kai jau pusę gorčiaus vieni du išgėrė ir veik trečdalį šventintų valgių surijo, viršininkas paragino šeimininką:

— Sėskis, ko stovi: mes tave skaitome savu žmogumi.

Senis atsisėdo ir stebėjo, kas bus toliau.

— Užkandus galima eiti ir prie reikalo, - prasižiojo žandarų viršininkas į savo pagelbininką. - Paimk pusę būrio ir vyk tų svolačių suimti. Nesigailėk nieko. - Išsitraukė sąrašus ir ėmė diktuoti: - Miką ir sūnų Adomą čiupk pirmiausia, Bušmą, Mačernį ir visus į Muravjovo stotį, Kauno tvirtovės kalėjiman! Supranti?

Šis pašoko nuo kėdės ir išsitempęs atsakė:

— Suprantu!

— Žiūrėk, Machnatov, nesigailėk revoliucionierių!

— Pasistengsiu!

— Suimtuosius su keliais žandarais pasiųsk į Sedą, o patsai manęs lauk miestely.

— Klausau!

Šis išėjo ir su dalimi žandarų nurūko toliau į kaimą.

— Po velnių, - nusikeikė viršininkas, - geri vyrukai: į ugnį gali siųsti, už carą galvas padės!

— Gal dar po vieną, - paragino šeimininkas.

— Kad taip prašai, galima. - Ir vėl pr'si-

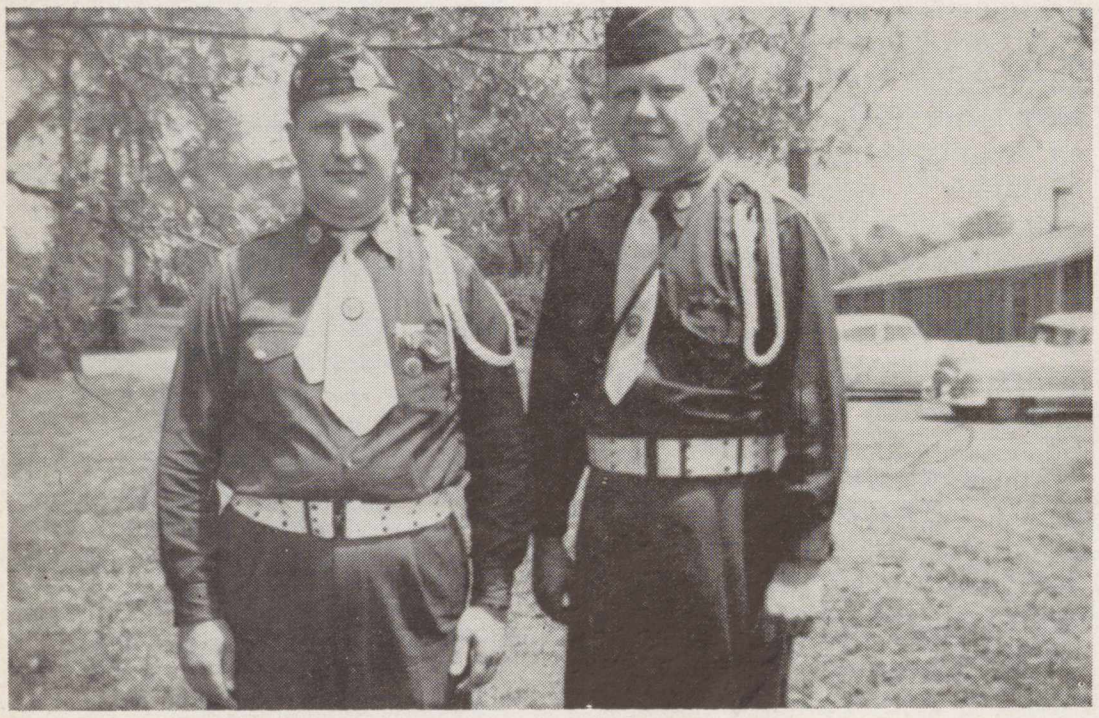

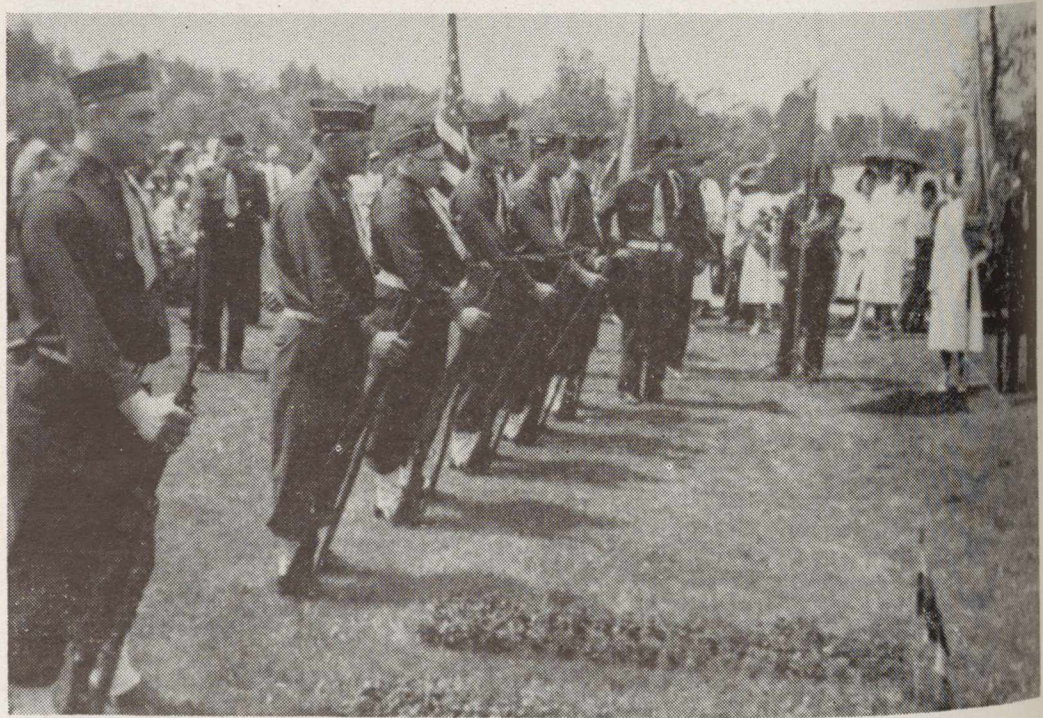

Chicagos lietuvių Don Varnas posto karo veteranai. Pirmoje nuotraukoje matome Don Varnas posto vadą G. Joniką ir posto biuletenio redaktorių T. Yuknį. Antroje nuotraukoje - grupė Don Varnas posto veteranų su šautuvais, pasiruošusių po pamaldų salve šūvių pagerbti savo mirusius narius.
Lithuanian veterans of the Don Varnas Post of the American Legion, Chicago, Ill.

Photos by Tony Yuknis

pylē stiklinę. O dešros ir kumpis, lyg eteris šitą dieną, nyko nuo stalo.

Kai bonka buvo tuščia, viršininkas pakilo. Kiek svirduliuodamas ēmē aiškinti:

– Tarnyba, net švenčių negali ramiai namie praleisti. Na, tēvai, kai sužinosi ką apie tuos svolačius, lietuviškas knygas - duok man žinią.

Abu išējo kieman. O čia jau bestrubuliuojąs ir Armalis.

– Ir tu čia!? - suriko viršininkas.

– Kur medžiotojas, ten ir skalikas, - dviprasmiškai pasakē Bubelis.

– Teisybę sakai, - sumurmējo maskolius. - Na, vyrai, ant arklių! - sukomandavo, ir visi išrūko keliu į miestelį.

– Tegu juos šetonas griebia, - tyliai pasakē senis ir grįžo seklyčion.

Kas darēsi tą šventą Velykų dieną Žemaičių Kalvarijos parapijoje - sunku būtų pasakyti. Žandarai gaudē bent kiek įtartinus žmones, lyg medžiotojai žvēris. Sugautus dybavojo bizūnais ir suraišioję pēščius išsivarē.

Kaimuose ir miestely vietoje velykinio džiaugsmo, kilo raudos, vaikų klyksmas. Kiekvieno likusio lūpos kartojo prakeikimą pavergējams - atējūnams. Visur siautē baimē ir neapykanta.

Baisi neapykanta kilo ir ant saviškių, kurie padējo atējūnams. Ne vienas iš tokių vēliau buvo rastas pakištas po tilteliu, miške po eglēs keru ar turpduobēs dugne.

Knygos pamažēle beplaukē: daugelis bijojo jas paliesti, bet už tat atsišaukimai iš nakties pakelēse vis nauji atsirasdavo, ypač šventadienio rytais. Radę žmonēs nešdavo žandarams, kaip buvo įsakyta, bet prieš tai patys juos perskaitydavo.

(Ištrauka iš apysakos "Piršlybos")

Naujųjų kanadiečių pobūvyje, Windsor, Ont., Kanada, lenkaitė Z. Pycic ir lietuvaitė Aušra Liaudinskaitė išpildžiusios meninę programą. Kiti nuotraukos dalyviai: kairėje Kanados Sveikatos ir Gerovės ministeris Paul Martin, dešinėje Windsor Lowe amatų mokyklos direktorius J. Ord ir Ch. Drakich.

Two of the colorful costumes seen at the New Canadians party at St. Angelea's Hall, Windsor, Ont., Canada. Miss Z. Pyclic, left, who performed a Polish dance, and Miss A. Liaudinskaitė, in a Lithuanian outfit. Looking on with obvious approval are, left to right, the Hon. Paul Martin, minister of national health and welfare; Mr. J. Ord, principal of Lowe Vocational School; and Mr. Cr. Drakich.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirm. A. Lapinskui atsilankius Baltimorėje, Md. - iš kairės dešinėn: K. Pažemėnas, ta proga sušaukto skyriaus susirinkimo pirm.; Jonas Valaitis, BALFo direktorius ir ALTS-gos veikėjas; adv. A. Lapinskas ir Baltimorės Liet. Tarybos pirm. A. Miceika.

Lithuanian-American National Society president A. Lapinskas on a visit to Baltimore ,Md. Left to right: K. Pažemėnas, J. Valaitis, A. Lapinskas and A. Miceika. Photo by J. P. Zill

LIETUVIS METROPOLITAN OPEROJE

(Atkelta iš 13 psl.)

Su tuo choru grenadierių kvartetą besimokydamas, kaip jis prisimena, jis užsidegē noru tik dainai atsidēti. Dimitri Onofrei ir Bianca Saroya buvo tie jo mokytojai, parengę jį operai. Juos jis mielai prisimena, o Onofrei dažnai susitinka New Yorke, kuris, iš Čikagos persikēlęs, dabar turi didelę dainavimo studiją. Senasis mokytojas savo mokiniui ir dabar nepagaili patarimų ir pastabų.

Šiuo metu čikagiečiai užsidegę surengti Braziui koncertą. Jau paimta Orchestra Hall ir numatyta rugsējo 27 d. Pradžia 3:30 val. Sudarytasis visų srovių čikagiečių komitetas platina bilietus ir laukia, kad jų tas "vaikas" jiems padainuos. Todēl Brazis šiuo metu, nors Čikagoje karšta, dirba su muziku Al. Kučiūnu, koncertui besirengdamas. Girdi, sako jis, noriu, kad savo čikagiečiams galēčiau parodyti viską, ką dainos mene pasiekiau. Nenoriu, kad jie būtų apvilti, nes ir aš jais dar niekad nebuvau nusivylęs.

J. Grabau-Grabauskas, Brooklyn, N. Y., žurnalistas, šių metų pradžioje išėjusios knygos "Kelias į pasisekimą" autorius. Šiomis dienomis išleista šios knygos jau antroji patobulinta laida. Knygos pagrindinis motyvas: gražus ir kultūringas elgesys - tikriausias kelias į pasisekimą. Knygoje duodami praktiški patarimai, kaip reikia mandagiai elgtis kiekvienu atveju, kad asmuo būtų laikomas kultūringu ir visur laukiamas bei pageidaujamas.

J. Grabau-Grabauskas, Brooklyn, N. Y., journalist and author o fthe book "Road to Success (Kelias į pasisekimą).

BENDRADARBIŲ ŽINIAI

Bendradarbiai prašomi siųsti medžiagą LD spalio mėn. numeriui iki rugsėjo 1 d., lakričio mėn. numeriui - iki spalio 1 d., gruodžio mėn. numeriui - iki lapkričio 1 d., 1954 m. sausio mėn. numeriui - iki 1953 m. gruodžio 1 d.

ADMINISTRACIJOS PRANEŠIMAS

LD pikniko proga ruoštų laimėjimų laimėtojai bus paskelbti spalio mėn. numery. Taip pat bus paskelbti ir visi tie, kurie savo auka, įsigydami laimėjimų bilietėlius, parėmė LD. Rugsėjo mėn. numeris buvo atspaustas dar prieš pikniko dieną, tat nebuvo galimybės to padaryti šiame numeryje.

LD Administracija

KA VEIKIA SKAITYTOJAI

— B. Palilunienė, Chicago, Ill., atnaujino LD garbės prenumeratą.

— M. Kasevičienė, Detroit, Mich., BALFo direktorė ir kolonijos veikėja, atostogaudama vakariniuose steituose, viešėjo Los Angeles, Calif ir kartu su V. Čepelionyte, taip pat iš Detroito, lankėsi LD redakcijoje.

— Kun. A. Tamolunas, Miami, Fla., LD platintojas ir garbės prenumeratorius, vasaros metu porą mėnesių pavadavo šv. Martos parapijos kleboną Sarasotoj, Fla.

— A. Nikūnas-Nick, Redlands, Calif., savo naujai pastatytuose namuose baigia įrengti nedidelį muziejų, pavaizduojantį Kęstučio ir Birutės laikų Lietuvą.

— Prel. I. Kelmelis, Newark, N. J. atnaujindamas LD prenumeratą, paaukojo 4 dol.

— J. Dambrauskas, Cleveland, Ohio, pašto tarnautojas, lankydamasis su žmona ir sūnumi Los Angeles mieste savo atostogų metu, lankėsi LD redakcijoje. Jų sūnus, inžinierius, planavo pasilikti Los Angeles ir susirasti darbo.

— F. Dirgela, Los Angeles, Calif., atnaujindamas LD prenumeratą, paaukojo žurnalui 3 dol.

— F. Karaliūnas, Los Angeles, Calif., atnaujindamas LD prenumeratą, paaukojo žurnalui 1 dol.

— V. Arlauskas, March Air Force Base, Calif., lankėsi LD redakcijoje. Jo tėvai ir brolis gyvena Omaha, Nebr.

— A. ir T. Skėmus, Sherman Oaks, Calif., atostogų metu aplankė jų sūnus Bronius iš Chicago, Ill.

— Kun. dr. S. Valiušaitis, Brooklyn, N. Y., atnaujino LD garbės prenumeratą.

— J. Juris, Los Angeles, Calif., įsigijo namą prie lietuvių bažnyčios.

— J. Mason, Altadena, Calif., porą mėnesių atostogas praleido prie Lake Tahoe, Meeks Bay, Calif., gražioje vasarvietėje.

— A. Baukus, San Diego, Calif., įsigijo naujus namus.

— Kleb. kun. J. Jusevičius, Omaha, Neb., užsisakė LD dviems metams. Jis turi nemažai rūpesčių su statoma prie parapijos nauja mokykla.

— Josephine L. Navickas, Tujunga, Calif., daugiau kaip mėnesį laiko praleido pas savo dukterį ir žentą San Francisco, Calif. Duktė Joan ir žentas L. Germain yra taip pat LD skaitytojai.

— A. Kulešienė (Kulesus), Detroit, Mich., atnaujindama LD prenumeratą užsakė metams LD savo pažįstamai Mortai Strazdienei, Dotroit, Mich., kuri neseniai po ligos grįžo iš ligoninės.

— Inž. J. Gudelis, Chicago, Ill., darydamas 6000 mylių kelionę po vakarinius steitus, buvo kartu su savo bendrakeleiviais - M. Grėbliūniene, V. Motušiu ir V. Jakovicku - pasiekę ir Los Angeles ir lankėsi LD redakcijoje.

— Br. Dūda, Los Angeles, Calif., prieš mėnesį laiko su visa šeima atsikėlęs iš Waterbury, Conn., įsigijo namus. Iš profesijos abu agronomai, augina keturis sūnus.

— Mrs. Jankauskas, Los Angeles, Calif., įsigijo namus prie lietuvių bažnyčios.

— S. Dering, Los Angeles, Calif., su žmona atostogoms buvo išvykę į Oregono steitą.

Kun. P. Gailevičius, OP, (kairėje), Washington, D. C., LD bendradarbis ir nuoširdus platintojas, jau antri metai gilinąs studijas krašto sostinėje; šalia jo kun. J. Petrėnas, taip pat besiruošiąs akademiniam laipsniui Washingtone.

The Rev. P. Gailevičius (left), "Lithuanian Days" contributor from Washington, D.C. Right: The Rev. J. Petrėnas.

NAUJOS KNYGOS

Kun. V. J. Bagdanavičius, MIC., ŽMONIJOS LIKIMAS ŠV. JONO APREIŠKIMO KNYGOJE. Išleido Liet. Knygos Klubas 1953 m. Čikagoje. 406 psl. Kaina $3.50.

A. Rinkūnas, KREGŽDUTĖ, I DALIS. Išleido Spaudos Bendrovė "Žiburiai", Toronto, Ont., 1953 m., 96 psl. Kaina $1.50

J. Grabau-Grabauskas, KELIAS Į PASISEKIMĄ, II laida, New York, 1953. Kaina $2.00

M. Matukas, TIKROVĖS SUVOKIMAS, Filosofiniai pažinties klausimai. Išleido S. & J. Bražiai, Chicago, Ill. 52 psl.

4 MARTYRED BISHOPS by Titas Narbutas. Išleista 1953 m. 14 psl.

SEVEN LITHUANIAN ARTISTS by Aleksis Rannit. Summer Season 1953. 16 psl.

W. J. Fortier, DIEVO MOTINOS APSIREIŠKIMAS ANT KALNO LA SALETTE. Išvertė Ignas A. Abromaitis, 66 psl.

LITERATŪROS LANKAI, Nr. 2. Kaina $1.00. Gaunama: K. Bradūnas, 1127 Bayard St., Baltimore 23, Md.

GABIJA, Nr. 4, 80 psl. Kaina 1 dol. Gaunama: Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

SANTARVĖ, Nr. 4(9). Gaunama: c/o A. Daunys, 16 W. 64th St., New York 23, N. Y., USA.

MŪSŲ SPARNAI, Liet. Evangelikų Reformatų žurnalas, Nr. 4.

— L. Nefas, Los Angeles, Calif., įsigijo namus.

— J. A. Stoskai, Chicago, Ill., susilaukė sūnaus ir pakrikštijo Povilo Jono vardais.

— K. Stepšys, Grand Rapids, Mich., išrinktas ALT vietos skyriaus pirmininku. Jo artimiausiu bendradarbiu yra lietuviškos spaudos platintojas J. Belinis.

— V. Pauža, Detroit, Mich., LD bendradarbis ir platintojas, vedė panelą E. E. Gurskytę, M. D., LD skaitytoją.

— A. Maskeliūnas, Grand Rapids, Mich., ir jo žmona Mikalina dalyvauja šv. Petro ir Povilo parapijos chore ir nuoširdžiai remia lietuviškos veiklos darbus.

— R. Strolis, Grand Rapids, Mich., studijuoja sekmingai Grand Rapids universitete, dalyvauja liet. tautinių šokių grupėje ir chore.

— S. Bredes, Jr., advokatas, Brooklyn, N. Y., šių metų atostogas praleido vakariniuose steituose, aplankė SLA veikėjus Los Angeles mieste, lankėsi LD redakcijoje, papasakojo apie lietuvių veiklą New Yorke ir Brooklyne, kur jis yra ALT vietos skyriaus pirmininkas ir Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo pirmininkas.

— J. Mikužienė, Grand Rapids, Mich., su savo vyrų įsigijo puikų dviejų aukštų namą.

— G. Oksienė, Grand Rapids, Mich, lietuviškos dainos mėgėja, užmiesty kuria lietuvišką sodybą ir žada pastatyti net originalų lietuvišką kryžių.

— J. Liudvinaitis, Linden, N. J., jau virš 40 metų gyvenąs Amerikoje, talkininkauja ir LD, paieškodamas naujų prenumeratorių.

— R. Trumpauskas, M. D., Grand Rapids, Mich., pakviestas gydytojo darbui į Ionia, Mich., jaunuolių pataisos namus.

— A. Audronis, Los Angeles, Calif., ALB vietos skyriaus pirmininkas, nusipirko namą.

— F. Masaitis, Los Angeles, Calif., įsigijo namą.

— Hermanas ir Elena Tumai, Los Angeles, Calif., susilaukė sūnaus ir liepos 11 d. pakrikštijo Vydūno Hermano Jurgio vardais.

— Kleb. kun. J. Kučingis, Los Angeles, Calif., lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas, turi nemažai darbo su parapijos bazaru, kuris įvyks rugsėjo 13 d. parapijos kieme.

— Mrs. B. Rimdžius, Los Angeels, Calif., buvo išvykusi į Floridą, kur jos sūnus Raymondas baigė universitetą. Iš ten kartu su sūnumi buvo nuvykusi į Chicago aplankyti savo brolių ir seserų.

— J. Putna, Glendale, Calif., nors būdamas ir studentas, suranda pinigų lietuviškai spaudai.

LD foto bendradarbio L. Stankevičiaus vestuvės, Montreal, Que. Kanada.
Wedding of L. Stankevičius, "Lithuanian Days" photographer, Montreal, Can.

Povilas Baronas, Montreal, Kanada, LD skaitytojas, kilimo nuo Kupiškio, atvykęs Kanadon 1952.1.10 užsisakė LD šių metų pradžioje, įsigydamas kitų trijų metų LD komplektus.

"Lithuanian Days" reader Povilas Baronas, Montreal, Canada.

Lydavėnai, Lithuania

Lydavėnai, Lietuva nepriklausomybės laikais.

SOVIET ARTICLE 58

By DR. V. JUODEIKA, Portland, Oregon.

"Give me the man and I'll find the article to indict him."
– Andrey Vishinsky

If you violate the existing laws of the country, you will be punished, no matter how unjust they might appear to you. But why were hundreds of thousands of innocent men, women and children of Lithuania, Latvia, and Estonia killed, imprisoned or deported to Siberia before they had violated any of the Soviet laws? The answer can be found in the Soviet code of justice.

There is Article 58 in the Soviet code. It deals with counter-revolutionary activities. This article is applied to the opponents of the Soviet regime, to those who might become enemies of the Soviet government and even to anyone *before* the Soviet regime was established. Article 58 is like the sword of Damocles that hangs day and night over the head of every Soviet citizen. It is all-embracing and most universal in its application.

It seems to be illogical that a person should be accused of counter-revolution if the revolution itself has not taken place. However, Soviet justice has a peculiar logic of reasoning. The Communists presume that the world Communist revolution would have taken place long ago, if some persons, because of their social position as government officials, writers, educators, clergymen, business people etc., directly or indirectly did not check the coming of that revolution. For that reason they are branded as "counter-revolutionists."

This somewhat strange logic of justice can be better understood if it is illustrated by an example.

I had a rare opportunity of speaking with the former prime minister of Lithuania, Mr. X. (his real name is not disclosed since the man, if he is still alive, is in a Sovet prison). He was one of the few fortunates who freed himself from a Soviet prison when the guards fled following the swift German attack in June, 1941. Mr. X. told me about his experiences in the Soviet prison. Many a time he was summoned from his bed at midnight for investigation. Each time he was demanded to confess his guilt as a counter-revolutionist. Mr. X. persistently refused to do it because he was not guilty.

One midnight the NKVD investigator was in a jovial mood and Mr. X. dared to be more critical. To the boring accusation of counter-revolution, Mr. X. answered:

"Listen, Comrade Investigator, I have violated none of your present laws and ordinances, and you know that perfectly well. Why then do you accuse me of counter-revolution?"

"Yes, it is certainly true that you have been loyal to the present regime," answered the Russian. "But you were a counter-revolutionist all the time when Lithuania was an independent country."

"But this is utterly impossible, Comrade Investigator," said Mr. X. "Just think, how could I have been a counter-revolutionist in Lithuania since Lithuania was a sovereign republic and no revolution had ever taken place there at any time? Therefore, your laws decrying counter-revolution were not valid at that time in Lithuania."

"No, *golubchik* (Which means "my little dove." The Soviet torturers often address their victims in this kindly manner in order to gloat over them), you are completely wrong," said the Russian. "I see that you understand very little about our Soviet justice and our laws. You are an educated man and you should know that our

Dr. Vladas Juodeika, professor at the University of Portland, Oregon, and his family: wife Gražina, son Mindaugas, 18, presently in the US Naval Aviation, and his daughter Ingrid, 16, a recent high school graduate. Read his article on Page 17.

Prof. dr. V. Juodeika, Portland, Oregon, savo šeimos narių tarpe; jis jau keleri metai profesoriauja tenykščiame universitete. Sūnus Mindaugas šiuo metu kariuomenėje, duktė Ingrida, šiais metais baigusi vidurinę mokyklą.

laws were valid in Lithuania during the entire period of her independence, too. Moreover, our Soviet laws are still valid everywhere throughout the entire world wherever there is a Communist party, no matter whether it is legally functioning or underground, whether it is large or tiny."

Mr. X. said that he was so perplexed for a moment by the way the Russian argued that minutes elapsed before he recovered his composure.

It is obvious that the Russian NKVD investigator presented the official concept of counter-revolution. By explicit implication it has far-reaching consequences. Since there are in every country of the world large or small groups of Communists, even if they have not made the slightest attempt to incite a Communist revolution because of their fear, laziness or pusillanimity or because they were simply ill-advised by their rulers in Moscow, the very fact of their existence means that it was the non-Communist bourgeoisie that was responsible for preventing these Communists from taking over power in those countries.

In other words, the whole world bourgeoisie, of whatever part, is responsible before Article 58. All past and present government officials from the presidents down to the most insignificant county sheriffs, all men of politics, business, education, clergy, and the like are "counter-revolutionists" and "enemies of the people" because by their social position, they prevent the forthcoming Communist order.

As a matter of fact, all political prisoners and deportees to Siberia from the Baltic were charged with violating Article 58 and were branded as "counter - revolutionists," whatever their social position or age. They were people from all walks of life, men and women, old people, middle aged and children in swaddling clothes. Even the unborn children bear an invisible inscription on their foreheads: "A Counter-revolutionist."

If the historical truth should some day be rectified, only the Communists of Russia will be accused of having been real counter-revolutionists. It was the Communists themselves who on November 7, 1917, less than eight months after the genuine Russian revolution, with their leaders, Lenin and Trotsky, their adherents and the sailors of Kronstadt, staged their coup d'etat, grabbing all power and arresting the members of the revolutionary democratic government of Kerensky. It was the Communists who in January, 1918 disbanded the democratically elected Constituent Assembly, the only legal will of the Russian people. The Communists themselves hi-jacket the Russian Revolution and established their own dictatorship. Therefore, only the Communists themselves are counter - revolutionists in the genuine sense of the term.

If your "Lithuanian Days" subscription has expired, please renew it now. Order a subscription for a friend. When renewing, be sure to include full address. Subscription: $4.00 per year.

Commencement banquet at Lithuanian Saturday School (June 13), Boston, Mass.

Boston, Mass., šeštadieninė lietuvių mokykla mokslo metus užbaigė birželio 13 d. su iškilmingu pobūviu. Pirmoje nuotraukoje matome Lietuvos konsulą adv. A. O. Šalną, kalbant ta proga į mokinius ir mokytojus. Greta sėdi prof. Vacl. Biržiška ir inž. K. Kriščiukaitis. Antroje nuotraukoje tėvų komiteto pirm. inž. K. Baranauskas įteikia abiturientei J. Andriušaitytei dovaną, greta stovi mokyklos vedėjas K. Mockus, toliau pobūvio dalyviai.

HUB'S OLD WORLD DANCERS DELIGHT

GROUP OF SO. BOSTON LITHUANIAN YOUNGSTERS TRAVEL FAR TO GIVE FINE, COLORFUL PERFORMANCES

By James J. Canavan

Anna Ivaska watching her pupils as they go 'round and 'round, seeking to correct any lack of technique. Wallflowers are unknown in this type of dancing.

Dalis Boston, Mass., liet. tautinių šokių grupės, vadovaujamos Onos Ivaškienės, dalyvių repeticijos metu. Nuotraukos kairėje grupės vadovė O. Ivaškienė, toliau - kiti grupės dalyviai.

Anna Ivaska is one of Lithuania's best friends in this country. Her enthusiasm for the music and dancing of the native land of her parents, has made her name synonymous with the spirit and courage of the Lithuanian people.

Anna lives in South Boston and since 1937 she has taught the dances of Lithuania to hundreds of eager boys and girls. By doing so she has helped greatly to increase American appreciation of Lithuanian culture and traditions. Her group of dancers has captured the hearts of all who have seen them perform in the native costumes.

At the present time she has 50 in the group and they are so anxious to master the ancient dances that they practice twice a week. They gather in the hall of the Stephen Darius American Legion Post, South Boston, early in the evening and spend the night stepping and swinging to the fascinating rhythm of Lithuanian music.

They constantly strive for perfection. Near enough is not good enough. Anna Ivaska, with typical country courage and drive, wants her dancers to be the best in the country, and they have that reputation.

Anna and her enthusiasm are contagious and the boys and girls are eager to appear wherever they can to perform the colorful ancient dances of their native land.

Anna Ivaska (second from left) and local Lithuanian folk dance troup, Boston, Mass.

Boston, Mass., lietuvių taut. šokių šokėjų grupės dalyviai su savo vadove Ona Ivaškiene (antra iš kairės) ir jos sūnumi Rymantu (su akordionu), grupės muzikantu.

Of the 50 dancers now in the group all but two are DP's. They've brought with them great love of customs in their homeland and are joyous at finding freedom here to enjoy their traditional forms of recreation.

Anna's group of dancers has appeared in St. Louis, Philadelphia, Cleveland and many other cities to show their fine talents. Many prizes and other honors have been given them, but these are not their goal. Their object is to bring the music and culture of Lithuania to the people of the United States in a way that will make for better understanding of the native land.

It all began in 1937. Anna had returned to America after spending 10 years in Lithuania. Although born in the United States, she was in love with the customs, and especially the dancing of her parents' native country.

"I started so simply that I wonder now how it all happened," she explained. "I went to Lithuania when I was quite young and later came back here with my sister. When I married I was anxious that my children have some wholesome recreation. When in the old country I saw the youngsters there having a wonderful time doing the old-fashioned type of dancing.

"I had often hoped my children could one day be as happy as these children. So I just started to teach them some of the steps I learned while I was there. Soon the neighbors asked me to teach their children and before long I had a group of children.

"The group begged me to continue the lessons and the youngsters brought other children. The group just grew and grew. As they practiced they became better and better. Soon they were going around appearing before audiences and they made quite a hit. Of course I was as pleased as they, for I knew that their dancing was wholesome recreation and appealing.

Lithuanian vacationers, Mr. and Mrs. Alexander Savolskis, recently returned from a trip through Europe. The Savolskises own three grocery stores in Pittsburgh, Pa.

Alexander Savolskis su žmona, Pittsburgh, Pa., trijų didžiulių maisto krautuvių savininkai (pažymėti rodyklėmis), vykstą atostogų į Europą vienu amerikiečių laivu. Kelionės metu per porą mėnesių jie aplankė Angliją, Vokietiją, Prancūziją, Šveicariją ir k. kraštus.

"Now we try to go wherever we are asked. We try not to turn down any benefit. The dancers are always willing to help. The youngsters, especially those just over from Europe, are more than anxious to show their appreciation for what they've found here in America.

"They'll dance until exhausted if they know they are pleasing the audience. We are so happy the people like our special dance, "The Windmill." It is a revolving-type of dance and as the performers spin they gather speed and it is very attractive to watch.

"Naturally we spend a good deal of time getting these dancers ready but if in their public performances they bring to Americans a better understanding of Lithuania we feel our job is well done."

(Boston Post Magazine)

CONGRESS TO INVESTIGATE GENOCIDE IN BALTIC STATES

Congress unanimously adopted a resolution to investigate Soviet Russia's seizure of Baltic States and the practice of genocide there. $30,000 dollars was appropriated for the purpose. Committee members: Charles J. Kersten (R. - Wis.) - chairman; members: A. M. Bentley (R. - Mich), E. J. Bonin (R. - Pa.), F. E. Busbey (R. - Ill.), T. J. Dodd (D. - Conn.), T. M. Machrowicz (D. - Mich.) and R. J. Madden (D. - Ind.).

The following are excerpts from the resolution:

"The committee is authorized and directed to conduct a full and complete investigation and study of said seizure and forced "incorporation" of Lithania, Latvia, and Estonia by the Union of Soviet Socialistic Republics and the treatment of the said Baltic peoples during and following said seizure and "incorporation."

"For the purpose of carrying out this resolution the committee, or any subcommittee thereof authorized by the committee to hold hearings, is authorized to sit and act during the present Congress and such times and places within the United States, whether the House is in session, has recessed, or has adjourned, to hold such hearings, and to require, by subpena or otherwise, the attendance and testimony of such witnesses and the production of such books, records, correspondence, memoranda, papers, and documents, as it deems necessary. Subpenas may be issued under the signature of the chairman of the committee, of any member of the committee designated by him, and may be served by any person designated by such chairman or member."

Left: Povilas Žadeikis, Lithuanian Minister at Washington, D. C., and representatives of the General Federation of Women's Clubs, at a Lithuanian handicraft exhibit in Washington. Right: Lithuanian members of the General Federation of Women's Clubs meeting in Washington, D. C., May 25-29.

Lietuvos ministeris Vašingtone P. Žadeikis prie lietuvių tautodailės parodos kartu su lietuvėmis atstovėmis, dalyvavusiomis Generalinės Moterų Klubų Federacijos kongrese, kuris įvyko gegužės 25-29 d.d. Vašingtone. Pirmoji iš kairės Ligija Bieliukienė - Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės pirmininkė, už jos - parodos komisijos pirmininkė Natalija Paramskienė, toliau - E. Devenienė, priekyje, šalia Ministerio, jo dukra Mirga Žadeikytė. Antroje nuotraukoje matome lietuves moteris, dalyvavusias Generalinės Moterų Klubų Federacijos suvažiavime. Pirmoje eilėje L. Bieliukienė; antroje eilėje (iš kairės): J. Liesytė, M. Žadeikytė, N. Paramskienė r J. Kuprėnienė, paskutinėje eilėje - E. Devenienė

LITHUANIANS MAKE NEWS

A memorandum, signed by *M. Krupavičius,* President of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania, *R. Liepinš,* Chief of the External Service of the Committee for Latvian Freedom, European Center, and *K. Selter,* Delegate of the Estonian National Committee, was presented to the Secretary General of the UN and each delegation of the free nations at the UN, requesting the members to regard as one of their major tasks the solution of the problem of re-establishing liberty, political independence and individual rights for all peoples now suffering under the Bolshevik yoke in general and more particularly for the Baltic peoples.

Central Organs of the American Lithuanian Council are calling for a *National Lithuanian Congress* in Chicago, Ill. this coming November. All American Lithuanian organizations and groups will be represented, and current liberation problems of Lithuania will be discussed.

The National Lithuanian Association of the US marked the 700th anniversary of the Lithuanian State with a two-day festival of music and political conferences in Washington, D. C., on June 20 and 21, 1953. Modern Lithuanian history goes back 700 years, when, in 1253, the Grand Duke *Mindaugas* was crowned the first King of United Lithuania.

A delegation of the Lithuanian Community of Uruguay presented a petition to *Dr. Milton Eisenhower,* who was on a goodwill tour in South America and visited Montevideo. The delegation asked him to intercede, on Lithuania's behalf, with his brother, Gen. Dwight D. Eisenhower, President of the U. S. They hoped that the President would free Lithuania as he did West Europe.

The Knights of Lithuania, American Lithuanian Catholic Youth Organization, with chapters all over the country, marked its 40th anniversary of existence at a national convention in Boston, Mass., Aug. 27-30, 1953.

Attorney A. O. Shallna, Boston, Mass., Lithuanian Consul, has been serving on the Committee of Unlawful Practice of the Law of the Boston Bar Association.

A campaign - "Laukaitis for Mayor" - has been started in Baltimore, Md. *Judge Wm. Laukaitis,* a Republican, has been active in the State's political circles as well as in American Lithuanian affairs. He served as National President of the Lithuanian Alliance of America.

P. Tautvaiša, Chicago, Ill., has won first place in the Trans-Mississippi chess tournament held in St. Louis, Mo.

Prof. J. Kaminskas, residing in the US (one of the three living signers of Lithuania's Independence Declaration in 1918) and still very active in Lithuanian affairs, celebrated his 75th birthday anniversary this year.

M. Naubaras, Chicago, Ill., has taken over the editorship of the German monthly magazine "Hausfrau" (Housewife), which is published in Chicago, Ill., and has a wide circulation. Mr. Naubaras came to this country several years ago. While in Lithuania he had been principal of a secondary school.

J. Kardelis, Montreal, Canada, Editor-in-Chief of the Lithuanian weekly *Nepriklausoma Lietuva* (Independent Lithuania), observed his 60th birthday anniversary. Among Lithuanian journalists he is informally known as "rabbi".

Prof. A. Salys, Philadelphia, Pa., Associate Professor of Pennsylvania University, gave sevaral courses during the summer session at Fordham University, New York City.

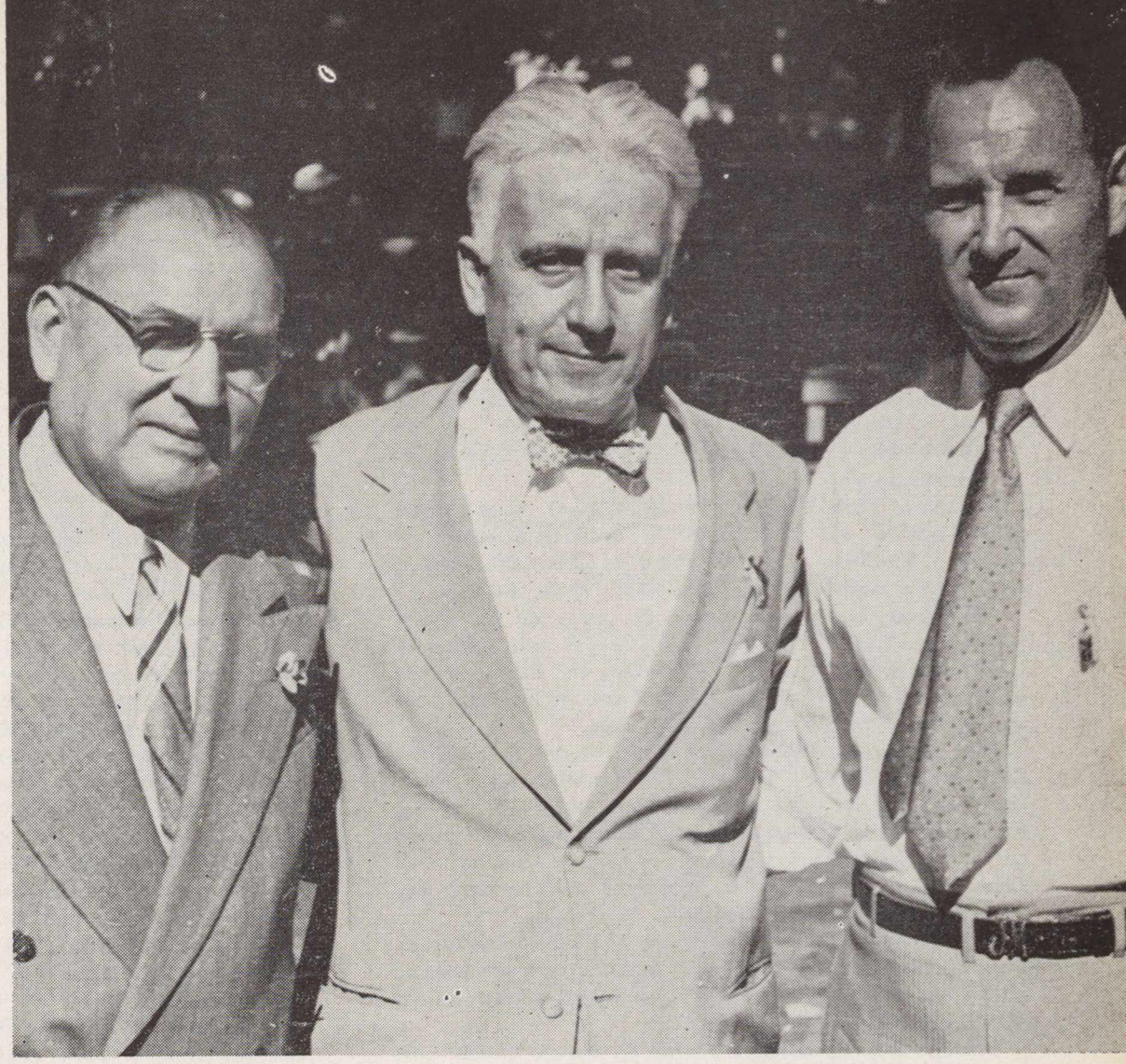

Congressman Kenneth B. Keating visiting with Rochester, N. Y., Lithuanian functionaries.

Kongresmanas K. B. Keating tarp Rochesterio, N. Y. lietuvių veikėjų, iš kairės dešinėn: Petras Norkeliūnas, ALT-bos Rochesterio skyriaus pirmininkas, K. B. Keating ir kolonijos lietuvių veikėjas J. Morcan. Kongresmanas K. B. Keating yra didelis lietuvių bičiulis, JAV Kongrese dažnai pasisakąs už Lietuvos reikalus.

J. J. Bachunas (right) and friends at his Sodus Farm, Michigan. Bachunas is 60 years old this year.

J. J. Bachunas (dešinėje), Sodus, Mich., žymus Amerikos lietuvių veikėjas, kelių didelių vasarviečių savininkas, šiais metais atšventęs 60 metų amžiaus sukaktį. Nuotraukoje, padarytoje Tabor Farm, Mich., vienoje iš jo vasarviečių, matome iš kairės dešinėn: Den Uyl, Bachunienė, Polyna Stoska, buv. Metropolitan Operos solistė, Urbonas - Tabor Farm vasarvietės vedėjas, ir J. J. Bachunas.

LITHUANIAN AFFAIRS IN THE U. S. PRESS

The New York Times (June 28). Item on Soviet travel orders, which prohibit transit by foreigners in parts of Russia. "But restrictions (on travel) remained in force for the new industrial areas... for newly acquired territories - Lithuania, Estonia, Latvia and the Western Ukraine - where resistance to Moscow rule is thought to be strong..."

The New York Times (June 28). "More Alien Assets Unblocked by U. S." The U. S. unblocked assets of fourteen countries, - worth about $15,000,000. Among the nations **not** included: Lithuania, Latvia, Estonia.

TV Digest (April 18). Answer to query on Mr. Frank Wisbar of Fireside Theatre. "A native of Lithuania who lived in Germany until 1938 when he came to the US. In 1944 he went to Hollywood and produced, wrote and directed for several major studios."

The Pittsburgh Press (June 14). Article "10 Million Russians Still Slaves," by Alec De Montmorency. "These computations include only Russian nationals in the Soviet concentration camps and jails. The total figure of Soviet prisoners would be much greater, since millions of Poles, Lithuanians, Estonians and Latvians are known to have been transported to Russia..."

The Catholic Digest (February). Article "Heartbreak House" on Ellis Island, alien detention headquarters. Photo and caption: "Lithuanian immigrant Albertas Bauras feeds his 4-year old son."

Chicago Sunday Tribune (March 8). Article "Reds Turn Balt Churches into Stores, Clubs," by Yves Du Guerny. "The famous Vilna Cathedral and monastery in Lithuania are reported closed. Another Lithuanian monastery, Agola, is now the home of collective farm workers, and the Resurrection church of Kaunas is being used as a Communist assembly hall and cinema."

The Herald Statesman, Yonkers, N. Y. (March 27). Item: "Noted Lithuanian Physician Opens Office in Yonkers." "Dr. Finkelstein was born in Lithuania and was graduated in 1922 and 1923 from the medical schools at Charkoff and Kaunas... later was chief resident in the City Hospital of the University of Kaunas... conducted a practice and operated a private hospital in Kaunas."

New York Daily News (April 19). Article "Chain Merger Crowns Tycoon Kahn's Career," by Robert Conway. Sketches rags to riches rise of Lithuanian-born business man Albert M. Kahn, head of a furniture concern.

Sun-Times (April 27). Photo and article "Theresa Forgets Horrors of War." Orphaned Lithuanian girl, 12, adopted by American family.

Southwest News-Herald, Chicago, Ill. (April 23). Full page spread and article on dedication of new Maria high school for girls, superintended by the Lithuanian Sisters of St. Casimir. Structure cost 3 million dollars.

Southwest News-Herald (April 23). Item: "Peter Pakeltis Gets Acceptance by West Point." On the nomination of Sen. Paul Douglas, Peter Pakeltis, 17, now an engineering student at Northwestern, is an appointee to the famed U. S. military academy.

The Catholic Standard and Times, Philadelphia, Pa. (May 22). Reprint in translation from the Catholic Danish weekly **Katolsk Ugellad:** "Faith of Lithuanians During Ruthless Soviet Terror Sets Example to World." Describes the persecution of the Lithuanian people by Soviet Russia.

Chicago Sunday Tribune (May 31). Photos and article "Joe Bachunas in 35th Year at Tabor Farm."

Chicago Sun-Times (June 21). Item in "The Week in Quick Review": "Russia ordered Communist Party and government shakeups in Lithuania. The Kremlin rebuked Red leaders in Lithuania. The Moscow radio said the central committee of the Lithuanian Communist Party had admitted distortions of the Lenin-Stalin policy."

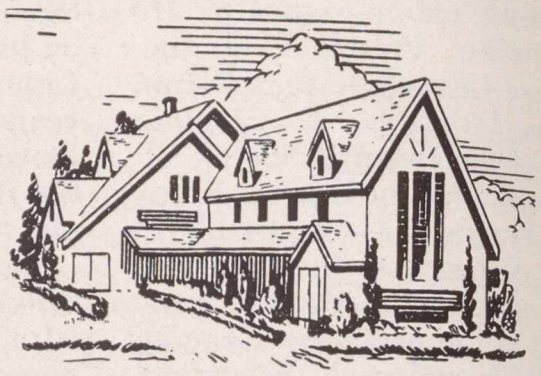

Pirma Lietuvių Įstaiga Los Angeles

COWLEY & CASPER

Laidotuvių Namas

935 W. Washington Blvd. PR. 1061

The Journal, Chicago, Ill. (April 29). Item: Receives Thanks From First Lady For Easter Gift." Lithuanian Alexander Zalpis gets thanks from Mrs. Eisenhower for gift of decorated eggs. 'Mrs. Eisenhower was delighted to accept the Easter gift which you so thoughfully sent. The eggs, in Lithuanian and American motifs, were delicately painted. / Mrs. Eisenhower has asked me to thank you for your kindness in remembering the president and her with this gift. She sends you her best wishes and her warm regards.'

Amelia Sireikaitė (right), and Sal Bacey (Bacevičius) lately married at ceremonies in New York, N. Y.

Iš New Yorko, N. Y. lietuvių vestuvių, kur Amelia Sireikaitė (dešinėje) ištekėjo už Sal Bacey (Saliamono Bacevičiaus), žinomos New Yorko krautuvės "Saks" siuvėjų skyriaus vedėjo. Iš kairės dešinėn: Sinusienė, didelio restorano savininkė; Mildred Mitchell, už jos, jos vyras T. Mitchell - radijo reikmenų įmonės savininkas; Mildred Šalaviejutė-Parez ir Amelia Bacey. Don. Šulaičio foto

Expert prose translations done from the Lithuanian language into English.
Rates start from one cent per word.
Minimum undertaking, 1,000 words.
WRITE:

TRANS-SERVICE

1642 Ocean Ave.
Santa Monica, Calif.

R Ū T A

Universal Construction Associates

1169 W. 25th Pl., Los Angeles 7, Calif.
PR. 9015 RI. 6786 (for message)

Atlieka įvairius pastatų projektavimo ir braižymo darbus

Architectural, heavy construction, mechanical drawings; most up to date and economical structures of any kind in any material.

Eng. V. Petrauskas Dr. Eng. A. Cibulka

Lietuviams patarnauja jau 25 metus

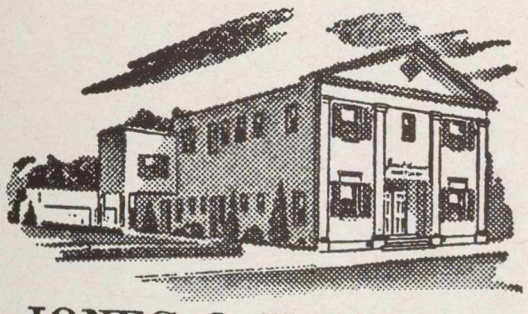

JONES & HAMROCK
MORTUARY
731 W. WASHINGTON BLVD. LOS ANGELES 15
PROSPECT 6091

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS

Chicago, Ill.

Sophie Barcus Radio Hours
Chicago - WGES - 1390 kilocycles
Mo. - Fri. 8:45 - 9:30 A. M.
Sat. - 8:30 - 9:30 A. M.
Mondays (Lietuviškos vakaruškos)
7:00 - 8:00 P. M.
Sophie Barcus, 7121 So. Rockwell,
Chicago 29, Ill. - Tel. 42413

MARGUTIS - Kasdieninė Lietuvių Radijo Programa
Cicero - Chicago — WHFC — 1450 kilocycles
Programa kiekvieną vakarą 9:15 val.
Ketvirtadieniais dvi programos: 7:00 ir 9:15
Sekmadieniais 1:00 p. m.
Vedėja - Lilija Vanagaitienė
Margutis - 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telef. GRovehill 6-2242

The Saltimieras Lithuanian Show
Chicago WGES - 5000 Watt - 1390 kc
Monday thru Friday from 8:00 to 8:30 P. M.
No recordings - Live talent only
Paul B. Šaltimieras, Director
6801 So. Talman Ave., Chicago 29, Ill.
Telephone FInancial 0650

Baltimore, Md.

Lietuvių Melodijos Valandėlė
Baltimore, Md. - WBMD - 750 kilocycles
Sekmadieniais 12:30 - 1:00 vidurdienį
Direktorius - Albertas Juškevičius, 4515 Wilmslow Road, Baltimore 10, Md. Phone Tuxedo 8693
Padėjėjas - Kęstutis Laskauskas, 809 Scott St., Baltimore 30, Md.

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radio Korp. Programa
Boston, Mass. - WBMS - 1090 kilocycles
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 val. per pietus
Muzika, dainos ir Magdutės pasaka
Direktorius S. Minkus
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO. 80489

Brooklyn, N. Y.

Lithuanian Radio Program
Brooklyn, N. Y. - WWRL - 5000 kilocycles
Saturdays - 2:00 - 3:00 P. M.
Joseph Ginkus, Director
495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. - Tel. EV. 4-9293

Detroit, Mich.

"Baltic Melodies"
Detroit - WJLB - 1400 kilocycles
Saturdays 8:30 - 9:15 P. M.
Director Helen Rauby
16926 Pinehurst, Detroit 21, Mich.
Telephone UNiversity 1-1072

"Lithuanian Melodies"
Ann Arbor - WPAG - 1050 kilocycles
Sundays 3:00 - 3:30 P. M.
Director Ralph Valatka
15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mass.
Telephone BRoadway 32224

Hillside, N. J.

Memories of Lithuania
Hillside, N. J. - WEVD - 1330 kilocycles
Saturdays - 4:45 - 5:30 P. M.
Director Jack J. Stukas
1264 White St., Hillside, N. J. - Tel. WA. 6-3325

Pittsburgh, Pa.

Lithuanian Catholic Hour
Pittsburgh Pa., - WLOA - 1550 kilocycles
Sundays - 1:30 - 2:00 P. M.
Produced by Knights of Lithuania
Pittsburgh District
WLOA, Braddock, P.

Waterbury, Conn.

"Lithuanian Memories"
Waterbury - WWCO - 1240 kilocycles
Saturdays - 6:35 to 7:30 P. M.
Director Dr. M. J. Colney
148 Grand St., Waterbury, Conn.
Assistant Director Bronius Dūda

Cleveland, Ohio

Clevelando Lietuvių Radijo Valanda
Cleveland, Ohio - WSRS - 1490 kilocycles
Programa kiekvieną penktadienį 7 val. vak.
Pirm. J. Stempužis, 1152 Dallas Rd., Cleveland 6. Ohio
Telfonas TY. 1-1900.
Programos vedėjas B. Auginas, 1359 E. 94th St. Cleveland 3, Ohio, tel. CE. 15904.
Reikalų vedėjas V. Rocevičius, 1319 E. 89 St., Cleveland 6, Ohio, tel. RA. 1-9936.

Los Angeles, Calif.

Lithuanian Melody Hour
KOWL - 1580 kilocycles - Santa Monica, Calif.
Saturdays - 10:00 - 10:30 A. M.
Direktorius - Bruno Gediminas, 1011 Cole Ave., Hollywood, Calif., Phone HIllside 0437
Reikalų vedėjas - George Rudelis, 5027 Zelzak St., Encino, Calif.
Programos vedėjas Vladas Bakūnas, 922 W. 36th St., Los Angeles 7, Calif. Phone RI 1780.

Be Sure to Renew
Your 1953 Subscription
Without Delay

GOOD REALTY CO.

J. J. BAKUS, Lithuanian Real Estate Broker

Multiple Listing Service

4728 So. Normandie Los Angeles 37, Calif.
Office: AXminster 7900 Res.: PLeasant 3-6590

LITHUANIAN REALTY CO.

Real Estate — Loans & Insurance
Fire, Automobile & Other Insurance
CHAS. LUKSIS, Manager
3502 W. Pico Blvd. Phone RE. 8278

Tabash Rug & Carpet Co.

Large Selection of Rugs and Carpets at Reasonable Prices
Al TABASH, Owner — Lithuanian Spoken
5374 W. PICO BLVD., LOS ANGELES, CALIF. Phone WYoming 2725

HELEN'S
HOUSE OF BEAUTY

HELEN MOCKUS 1722 N. WESTERN AVE.
PHONE HO. 9-4600 HOLLYWOOD 27, CALIF.

ANTHONY F. SKIRIUS

Agent of REPUBLIC Insurance Co.

Underwriter of Fire, Auto, Liability,
Workmen's Compensation and Other Kind of Insurance

9204 SO. BROADWAY, LOS ANGELES 3, CALIF.
Phone PLymouth 4-1377

LIETUVIŲ
DIENOS

TRYS PABALTIETĖS, Miami, Fla.

LIETUVIŲ DIENOS

DR. P. GRIGAITIS IR L. ŠIMUTIS SU KONGR. CH. KERSTEN IR KONGRESO ATSTOVŲ RŪMŲ PIRM. J. MARTIN

1953 M. SPALIO MEN.

LITHUANIAN DAYS

SEPTEMBER, 1953

1953 M. SPALIO MEN. OCTOBER, 1953

Nr. 8(37) Vol. 4 No. 8

TURINYS

CONTENTS

Jurgis Kilna, TIKRASIS LIETUVIŲ KELIAS 3

PAVIENIAI VEIKIANČIOMS TAUTOMS LAISVĖ NEBENUŠVIS, pasikalbėjimas su dr. K. Pakštu 5

V. Braziulis, LIETUVIAI PASTATO DIEVO NAMUS 6

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAI 8

E. M. Hemingway, SENUKAS IR TILTAS 10

Nadas Rastenis, DOBILAI, KURLINK, SVAJONĖLĖS, DAINELĖ 11

P. Šestakauskas, LAISVĖS KOVŲ VARPAI 12

KĄ VEIKIA SKAITYTOJAI 16

THE KERSTEN RESOLUTION by V. Žvirzdys 17

CONTEMPORARY LITHUANIAN COMPOSERS by L. J. Simutis, Jr. 19

LITHUANIANS MAKE NEWS 21

Juozas VITĖNAS ..... Vyr. Redaktorius / Editor-in-Chief

Leonardas VALIUKAS ..... Vyr. Redaktoriaus Pavad. / Managing Editor

Milton C. STARK ..... Angliškos dalies redaktorius / Editor of English Section

Povilas PUZINAS ..... Redaktorius-dailininkas / Art Editor

Juozas KOJELIS ..... Literatūros sk. redaktorius / Literature Editor

Redaktoriai atskirose vietose / Assistant Editors — A. BAJORINAS, Toronto, Ont., Canada; J. IGNATONIS, Chicago, Ill.,; V. ROCEVIČIUS, Cleveland, Ohio; C. SURDOKAS, Baltimore, Md.; A. ŠALČIUS, New York, N. Y.; A. VINGIS, Melbourne, Australia; V. VOLERTAS, Philadelphia, Pa.; V. ŽVIRZDYS, Madison, Wisc.

Antanas F. Skirius, leidėjas /Publisher

Juozas URBONAS ..... Administratorius / Business Manager

Straipsniai, prie kurių yra pažymėtas autorius arba pridėti jo iniciaiai, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.

The opinions expressed in signed or initialed articles are not necessarily those of the Editors.

Redakcijos ir administracijos adresas:
Address all Editorial and Subscription Mail to
9204 S. BROADWAY, LOS ANGELES 3, CALIF
Phone - PL. 4-1377

"LIETUVIŲ DIENOS" yra sujungtos su "KALIFORNIJOS LIETUVIU"
"THE LITHUANIAN DAYS" is combined with "CALIFORNIA LITHUANIAN"

Leidžiama kas mėnuo, isskyrus liepos ir rugpiūčio mėn. / Published monthly, except July and August

Atskiro numerio kaina 45 centų Single Copy 45c

PRENUMERATA metams — $4.00 bet kokiame pasaulio krašte. GARBĖS PRENUMERATA $10.00

SUBSCRIPTION $4.00 per year in any country of the world. HONORARY SUBSCRIPTION $10.00

Entered as Second Class Matter June 7, 1950 at Los Angeles, Calif. under the Act of March 3, 1879

This Month's Cover

Executive members of the Lithuanian American Council Dr. P. Grigaitis (left), Secretary, and L. Šimutis (right), President, with Congressman Ch. J. Kersten and J. Martin, Speaker of the House of Representatives in the U. S. Congress.

Back Cover

A delegation of Colombia Lithuanians, meeting in Medellin, place a floral wreath at the monument of Simon Bolivar.

"LIETUVIŲ DIENŲ" PLATINTOJAI

JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE:

Amsterdam, N. Y. — J. Čyvas
Athol, Mass. — J. Benesiūnas
Baltimore, Md. — K. Bradūnas; A. Česonis
Boston, Mass. — Rev. J. Klimas; S. Minkus; A. J. Jokubaitis
Brockton, Mass. — F. Mandeikis; C. P. Jurgelun; K. Keblinskienė
Brooklyn, N. Y. — "Gabija"; J. Ginkus
Chicago, Ill. — Bal. Brazdžionis; A. Aušiuriene; J. Karvelis; J. Kartanas; S. Metricks; St. Penčyla; K. Prišmantas; Shimkus; B. Urbonas; P. Urbutis; A. Valavičius; K. Bružas.
Cicero, Ill. — A. Stasiulaitis; Pareigis.
Cleveland, Ohio — "Dirva", V. Rocevičius
Detroit, Mich. — P.Palteraitis; Vl. Pauža Al & Al's Confectionery
E. Chicago, Ind. — E. Vilutis
Elizabeth, N. J. — P. Kudulis; A. Rudzitas
E. St. Louis, Ill. — A. Vaitkus
Grand Rapids, Mich. — J. Belinis
Hartford, Conn. — J. Sekys.
Kenosha, Wisc. — V. Gaidelis
Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas
Maspeth, N. Y. — P. J. Šlapikas
Miami, Fla. — Kun. A. Tamolunas; C. K. Braze
Newark, N. J. — K. Trečiokas
Omaha, Nebr. — J. Cicėnas; kun. L. Musteikis
Pittsburgh, Pa. — Ch. K. Pikiel.
Philadelphia, Pa. — J. Karaška
Providence, R. I. — K. Čiočys
Rochester, N. Y. — A. Sabaliauskas
Shamokin, Pa. — J. D. Taunis
St. James, L. I., N. Y. — B. Čeponis
Washington, D. C. — Kun. P. Gailevičius
Waterbury, Conn. — V. Vaitkus, J. Gaidys.
Waukegan, Ill. — A. J. Sutkus.
Wilkes-Barre, Pa. — J. V. Stanislovaitis.
Worcester, Mass. — A. Gražulis; P. Pauliukonis.

KANADOJE:

Bedford, P. Q. — V. Brilvicas
Hamilton, Ont. — J. Pleinys; E. Gumbelevičius.
Montreal, Que. — P. Rudinskas
London, Ont. — K. Kudukis.
St. Catherines, Ont. — A. Dauginaitė
Sault-Ste-Marie, Ont. — V. Mockus
Sudbury, Ont. — V. Montvilas
Port Colborne, Ont. — J. Skaistys
Toronto, Ont. — V. Aušrotas; J. Kriščiūnas; A. Kuolas; J. Smolskis.
Windsor, Ont. — O. Ražauskienė.
Winnipeg, Man. — S. Bujokas

ANGLIJOJE:

A. Gerdžiūnas, 6 Beechey St., Oldham, Lancs., England; **D. Daunoraitė,** London; **P. Dragūnas,** Birmingham; **J. Jurevičius,** Bradford; **K. Steponavičius,** Manchester; **V. Zdanavičius,** London.

AUSTRALIJOJE:

Vl. Balsys, Canberra, A. C. T.; **L. Baltrūnas,** Melbourne; **L. Bartašius,** North Geelong; **kun. P. Butkus,** Sydney; **kun. P. Jatulis,** Adelaide, S. A.; **J. Rugelis,** Sydney; **J. Skirka,** Cabramatta, N. S. W.

PIETŲ AMERIKOJE:

Argentina — "Argentinos Lietuvių Balsas", Buenos Aires; V. Kerbelis, Buenos Aires.
Brazilija — J. Keseliūnas, Sao Paulo M. Laupinaitis, Sao Paulo; J. Norkus, Sao Paulo.
Kolumbija — K. Klastauskas, Medellin; Jazbutienė, Bogota.
Venezuela — Kun. A. Sabaliauskas, Caracas

LIETUVIŲ
DIENOS

Kongresmanas Charles J. Kersten, pirmininkas Atstovų Rūmų sudaryto specialaus komiteto ištirti Pabaltijo tautų pavergimą ir jų naikinimą, su savo žmona, dukra, Amerikos Lietuvių Informacino Centro direktore M. Kižyte ir ALT atstovu inž. A. Rudžiu, su Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Vykdomosios Tarybos nariais bei svečiais VLIKo bustinėje, Vokietijoje. Pirmoje eilėje (sėdi) iš kairės dešinėn: M. Gelžinis, M. Kižytė, T. Šidiskis, Miss Kersten ir J. Kairis; antroje eilėje stovi: E. Simonaitis, J. Glemža, S. Miglinas, J. Jakš-Tyris, gen. St. Raštikis, dr. P. Karvelis, J. Norkaitis, Žalkauskienė, inž. A. Rudis, VT pirm. K. Žalkauskas, Ch. J. Kersten, Mrs. Kersten, VLIKo pirm. M. Krupavičius, Raštikienė, dr. V. Literskis ir inž. P. Zundė.

Congressman Charles J. Kersten, Chairman of the House Committee to investigate genocide in the Baltic States, with his wife and daughter, while gathering material in Europe for the investigation, visiting with members of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania, in West Germany.

Tikrasis lietuvių kelias

JURGIS KILNA

Kiekvieno lietuvio prigimtoji teisė ir šventa pareiga yra būti lietuviu ir savąją tautybę perduoti iš kartos į kartą. *Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt principas* lieka mūsų tautai pagrindinis ir nepalaužiamas. Lietuvybės išlaikymo reikalas ypač aktualus šiuo metu, kada lietuvių tauta žiauriai persekiojama bei nulietuvinama pačioje Tėvynėje, kada dalis tautos išblaškyta plačiajame pasaulyje skęsta kitataučių masėse.

Gyventi išeivijoje ir tvirtai laikytis savosios tautos yra naturalus ir garbingas dalykas. Tą ryškiai pastebime iš daugybės Jungtinių Amerikos Valstybių tautų. Airiai, vokiečiai, italai, čekai ir tt. nesibodi savosios tautybės ir plačiai dalyvauja šio didžiojo krašto viešajame gyvenime. Italas V. Impellitteri New Yorko gyventojų daugumos renkamas šio didmiesčio burmistru net be demokratų ir respublikonų partijų palaiminimo. Šitokių ryškių pavyzdžių yra tūkstančiai.

Lietuviai, atsidūrę laisvėje, turi dar specialius ir labai svarbius savuosius uždavinius. Jų pareiga išnaudoti visas progas Lietuvos laisvei susigrąžinti, išlaikyti ir parengti tautinius kadrus atsikursimai Lietuvos Respublikai. Nutautėdami argi besirūpinsime savosios tautos svarbiaisiais siekimais? Lietuviai Tėvynėje persekiojami, tremiami, rusinami, komunistinami, ir iš jų tik heroiškos dvasios didvyriai ilgainiui išliks nesužaloti būsimajai Lietuvai. Svarbu laisvėje jaunimą išmokslinti lietuvių patriotinėje dvasioje ir parengti atsakingiems darbams gimtajame krašte. Labai svarbu išlaikyti gerą lietuvio vardą kitataučių tarpe.

Žymi dauguma išeivių ištikimi lietuvybei. Tačiau vyksta ir nutautėjimas. Čia gimusioji trečioji ar ketvirtoji karta jau nieko bendro su savo tauta nenori turėti. Kas labiausiai palaiko lietuvybę? Atsakymas aiškus: gražioji lietuvių kalba, dorieji tautos papročiai ir tradicijos. Grynai lietuviškosios šeimos yra lietuvybės tvirtovės. Kas nevengia kalbėti lietuviškai, kas švenčia lietuvių tautines šventes, mėgsta savas dainas ir pasakas, palaiko savąjį meną ir kultūrą, skaito lietuviškas knygas, didžiuojasi garbingąja praeitimi, kas auklėja savo vaikus lietuvybės dvasioje, tasai ilgiausiai išlaiko lietuvybę. Naudinga mokėti svetimąsias kalbas, bet anot prof. Jono Jablonskio, didi gėda savosios gerai nemokėti.

Žymiausias lietuvybės vėžys yra mišriosios šeimos. Jų daug pasitaiko ir neseniai atvykusiųjų į šią šalį lietuvių tarpe. Yra mūsų jaunuolių, susituokusių net su indais, arabais, prancūzais, čekais ir tt. Mišriosios šeimos svetimajame krašte mūsų tautai žūsta. Be to, ir gyvenimas šių šeimų nėra laimingiausias. Kitas dalykų supratimas, kiti papročiai, kita nuovoka, skirtingi nusistatymai. Ką bendro gyvenime gali turėti lietuvis ar lietuvė su indų tautos žmogumi ar su arabu? Ir šeimyninė laimė čia gali tęstis neilgiausiai. Todėl mūsų visuomenės svarbus uždavinys propaguoti lietuviškas šeimas ir net gelbėti mūsų jaunimui jas kurti.

Vaikų auklėjimas šeimoje lietuvybės dvasioje yra labai didelis dalykas. Sava kalba, Lietuvos istorija ir geografija, tautosaka privaloma kiekvienam lietuviukui. Lituanistinės mokyklos ir jaunimo organizacijos bei spauda priaugančiajai kartai yra būtinos. Tai nėra sunku. Susipratusieji tėvai lengvai saviesiems vaikams tai gali įskiepyti. Netrūksta ir vadovėlių. Reikia tik daugiau pasišventimo, daugiau pasiaukojimo lietuvybės reikalams. Privalu šalinti jaunimo pastangas didžiuotis svetimomis plunksnomis.

Gražių ir jaudinančių lietuvybės išlaikymo pavyzdžių randame vyresniojoje mūsų išeivijoje. Kiek jie savo lėšomis kultūrinių lietuvių įstaigų pastatydino, kiek savųjų parapijų ir bažnyčių įkūrė, kiek milijonų dolerių saviesiems broliams Tėvynėje ir Lietuvos valstybės atkūrimui paaukojo! Kiek įvairių

(Perkelta į 14 psl.)

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija aplanko JAV Kongreso Atstovų Rūmų Taisyklių Komiteto pirm. kongr. L. E. Allen ir dėkoja lietuvių vardu už paramą priimant rezoliuciją ištirti Baltijos valstybių okupaciją. Iš kairės dešinėn: Liet. Prekybos ir Pramonės Rūmų Illinois steito pirm. inž. A. Rudis, ALT sekr. dr. P. Grigaitis, Amerikos Liet. Inf. Centro dir. M. Kižytė, kongr. A. E. Allen (sėdi), ALT pirm. L. Šimutis ir rezoliucijos autorius kongr. Ch. J. Kersten.

A delegation of the Lithuanian American Council pays a visit to the House of Representatives to thank Rules Committee Chairman L. E. Allen for helping pass a resolution to investigate the situation in Lithuania. Author of the resolution is Congressman C. J. Kersten (fifth from left).

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija su JAV Kongreso nariais. Iš kairės dešinėn: kongr. T. M. Machrowicz, kongr. J. C. Kluczynski, ALT sekr. dr. P. Grigaitis, LAIC dir. M. Kižytė, inž. A. Rudis, JAV Kongreso Atstovų Rūmų pirm. J. W. Martin, kongr. C. J. Kersten, ALT pirm. L. Šimutis ir kongr. E. J. Bonin.

A delegation of the Lithuanian American Council with members of Congress.

Kolumbijos prezidentas gen. Gustavo Rojas Pinilla priima lietuvių delegaciją to krašto lietuvių visuotinio suvažiavimo proga, įvykusio rugp. 14-17 d.d. Nuotraukoje iš kairės dešinėn: inž. Kulnys, Antiokiojos departamento gub. pulk. Pio Quinto Renguifo, B. Čypkienė, A. Dubauskienė, prezidentas gen. Gustavo Rojas Pinilla, A. Grinienė, G. Karnauskienė ir kun. A. Tamošiūnas.

President of Colombia, Gen. Gustavo Rojas Pinilla, receives a delegation of Lithuanians having a general convention in Columbia (Aug. 14-17).

PAVIENIAI VEIKIANČIOMS TAUTOMS LAISVĖ NEBENUŠVIS

PASIKALBĖJIMAS SU PROF. DR. K. PAKŠTU

– Kaip vertinate JAV Kongreso priėmimą Kersteno rezoliucijos dėl Baltijos valstybių okupacijos ištyrimo?

– Pirma, rezoliucija labai daug padės Lietuvos propagandai platesniame pasaulyje; antra, ji duos progą surinkti visą medžiagą apie Lietuvos pavergimą ir jos naikinimą (genocidą). Būsimoj taikos konferencijoj svarbiausio pasaulio parlamento iniciatyva surinkta medžiaga turės daugiau svorio, negu pačių lietuvių surinkta tokia medžiaga. Ketvirta, patiems Amerikos politikams labiau išryškės Lietuvos klausimas ir nuskriausta tiesa. Todėl bus sunkiau palaidoti Lietuvos klausimą. Bet tai nebus veiksnys, kuris pats vienas priartintų Lietuvos išlaisvinimą. Lietuvos išlaisvinimas priklauso nuo pačių didžiausių dinaminių pasaulio įvykių.

– Ką kiekvienas susipratęs lietuvis sąryšy su minėta Kersteno rezoliucija turėtų daryti?

– Eilinis lietuvis, jeigu nepakviestas Kersteno komiteto liudyti, galėtų prisidėti prie medžiagos rinkimo, pats prisiųsdamas autentiškų žinių apie įvykius Lietuvą pavergus. Tokie liudymai turėtų būti su notaro liudymu.

– Jūs esate Vidurio Europos Federacinių Klubų idėjos autorius ir šių klubų steigėjas JAV-se; kas paskatino Jus imtis šios idėjos vykdymo?

– Federaciniai judėjimai man rūpi jau nuo 1925. Lietuvoje būdamas, aš remdavau trijų Baltijos valstybių federaciją ir visos Europos federaciją pagal Coudenhove-Kalergi planą. Čia atvykęs karo metu palengva vis artėjau prie įsitikinimo, kad Vidurio Europos mažoms tautoms pavieniui veikiant laisvė nebenušvis, kad jų tragedija yra daug didesnė negu daugumas politikų mano, ir todėl reikia sujungti visas to didelio regiono jėgas, kad ne tik atgautume laisvę, bet ir sugebėtume ją šimtmečiams išlaikyti. Visa serija konferencijų, kaip Jaltos, Potsdamo ir daugybė mažesnių, rodo, kad dabar didžiosios valstybės nebenorės mažųjų valstybių prileisti prie taikos stalo. Mažųjų tautų dabar nebelaiko lygiais partneriais bet kokiuose pasitarimuose. Tad reikia joms susijungti, kad įgytų daugiau svorio ir pagarbos saviems interesams.

– Kiek šių klubų jau veikia? Kaip jiems sekasi? Kokios perspektyvos?

– Klubų nėra daug ir negalima pasigirti dideliu pasisekimu. Dabar veikia Pittsburgho ir Čikagos klubai; organizacinėj stadijoj yra New Yorko klubas. Daugiau klubų atsirastų, jei politiškoji visuomenės dalis imtųsi iniciatyvos juos įkurti kituose miestuose. Klubų praplėtimui labai pritaria Amerikos politiškieji sluogsniai – Kongrese, Europos Laisvės Komitete ir kitur.

– Jūs esate Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Unijos centro komiteto vicepirmininkas; kaip vertinate lietuvių dalyvavimą šios rūšies tarptautiniuose susibūrimuose?

– Kaip tamstos žinote, aš partinėje politinėje veikloje nebedalyvavau nuo 1930 iki 1949. Jei dabar aš nusprendžiau prisidėti prie politinės veiklos krikščionių demokratų sąjūdyje, tai šitai padariau giliai numanydamas, kad šitie sąjūdžiai turės lemiamos reikšmės Europos ateičiai. Seniau Vokietijoj, Italijoj

Dr. K. Pakštas, Pittsburgh, Pa., Duquesne universiteto profesorius, atšventęs šiais metais 60 metų amžiaus sukaktį. Žiūr. pasikalbėjimą su juo šiame puslapyje.

Dr. K. Pakštas, professor at Duquesne University in Pittsburgh, Pa., who marks his 60th birthday anniversary this year. (See interview on this page).

LIETUVIAI PASTATO DIEVO NAMUS

V. BRAZIULIS, Cleveland, Ohio

Lietuviai nuo kūrimosi pradžios iki šiandien yra įrėžę Dėdės Samo krašte gilius saso buvimo ir darbo bruožus. Kovodami dėl savo gyvenimo bei geresnio gerbūvio, sukūrė daug politinio, visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio draugijų bei sambūrių. Pasistatydino eilę salių bei kitų kultūriniams reikalams pastatų. Kilę iš katališkos Lietuvos ir būdami giliai religingi, mūsų tautiečiai yra pastatę, kaip teigia žinovai, virš 300 bažnyčių JAV-se.

Visos lietuvių bažnyčios pastatytos svetimų rankomis. Ir suprantama: mūsų tautiečiai daugelį metų neturėjo nei savo architektų, nei inžinierių, nei dailininkų bei skulptorių. Lietuviams bažnyčias statė svetimieji: airiai, vokiečiai, italai, prancūzai bei kitų tautų meisteriai. Tik vieną kitą bažnyčią papuošė lietuviai ir tai tik paskutiniu laiku, kai atsirado lietuvių menininkų.

Nepaliaujamos Pagalbos Šv. Panelės Marijos lietuvių parapijos Cleveland, Ohio, naujoji bažnyčia. Plačiau apie šią bažnyčią skaityk šiame pusl.

The new Lithuanian church in Cleveland, Ohio (Read details on this page).

Nepaliaujamos Pagalbos Šv. Panelės Marijos lietuvių parapijos Cleveland, Ohio, naujosios bažnyčios vidus, didysis altorius.

The interior and main altar of the newly erected Lithuanian church in Cleveland, Ohio.

šios krypties partijos nesivadindavo krikščionimis demokratais, bet pokariniais laikais krikščioniškosios kultūros atstovai kaip Vokietijoj, taip Italijoj persikrikštijo į krikščionis demokratus. Nors Amerikos partinis susiskirstymas nusistovėjęs visai kitokiose formose, bet šiais laikais labai aiškiai jaučiama, kad Amerikos abiejų partijų politikai su didele simpatija žiūri į krikščioniškąją demokratiją Europoje. Amerikos politikai turi daug abejonių apie naujus, karo metu išdygusius susibūrimus; jie daug aukščiau vertina jau išbandytus sąjūdžius su nusistovėjusiais principais ir ilgesniu patyrimu. Visa tai skatino mane po 19 metų pertraukos vėl grįžti į politinį darbą Krikščionių Demokratų Internacionale. Mūsų nedalyvavimas tokiuose internacionaluose aiškiai būtų kenksmingas Lietuvos laisvės bylai. Tad prie savo akademinio darbo prisidėjau ir politinių pareigų.

— *Kaip vertinate krikščionių demokratų laimėjimą neseniai praėjusiuose Vokietijos rinkimuose?*

(Perkelta į 15 psl.)

"LIETUVIŲ DIENOS"
geriausia kalėdinė dovana giminėms, pažįstamiems bei prieteliams Europoje, Australijoje ir Pietų Amerikoje. Nieko nelaukdamas užsakyk bent metams. Prenumeratos kaina metams 4 dol. Administracijos adresas:
Lithuanian Days
9204 So. Broadway Los Angeles 3, Calif.

Nep. Pagalbos Šv. Panelės Marijos Cleveland, Onio, lietuvių parapijos kleb. kun. J. F. Angelaitis (su liturginiais rūbais) su naujosios bažnyčios projektuotojais, statybos komiteto nariais ir vienu kitu darbininku, dirbusiu prie statybos darbų. Pirmoje eilėje iš karės dešinėn: statybos darbų vykdytojas - kontraktorius dipl. inž. J. Augustinavičius, bažnyčios projekto paruošėjas dr. inž. arch. S. Kudokas; paskutinėje eilėje priešpaskutinis dail. K. Varnelis, dekoravęs bažnyčią; Ig. Malinauskas, žinomas Lietuvoje pedagogas, visą laiką dirbęs prie statybos darbų.

Pastor of Lithuanian parish, the Rev. J. F. Angelaitis (in liturgical vestments), with church projectors, builders, construction committee members and laborers who assisted in building the new structure, Cleveland, Ohio.

Šiandien yra jau viena lietuvių bažnyčia Amerikoje, kuri pastatyta ne tik jų lėšomis, bet pilnai ir jųjų rankomis. Tai Clevelando Nepaliaujamos Pagalbos Šv. Panelės Marijos lietuvių parapijos naujoji bažnyčia. Malonu pastebėti, kad bažnyčios statytojais-pradininkais yra mūsų naujieji ateiviai-tremtiniai. Clevelando bažnyčios architektūrinį projektą paruošė dr. inž. arch. S. Kudokas, statybos darbus įvykdė dipl. inž. J. Augustinavičius, visos bažnyčios meniško apipavydalinimo projektą padarė bei jį įvykdė dail. K. Varnelis, virš išorinių durų statulą sukūrė skulpt. V. Raulinaitis. Net dauguma darbininkų, dirbusių prie šios bažnyčios statybos darbų, buvo taip pat tremtiniai. Pavyzdžiui, nuo statybos pradžios iki pat pabaigos kaip "stalius" dirbo Ig. Malinauskas, žinomas pedagogas; J. Rimašauskas, "užkietėjęs rezistentas", komunistų ir nacių kalintas už lietuvišką veiklą, visą laiką dirbo prie statybos ir marmoro montavimo darbų. Kitataučiai beveik nė nebuvo panaudoti prie šios bažnyčios statybos.

Kad Clevelande išaugo išoriniai puošnūs, o viduje lietuviška nuotaika dvelkią Dievo Rūmai, tai nuopelnas energingo, kuklaus, bet nuoširdaus kun. kleb. Juozapo F. Angelaičio, šio architektūrinio kūrinio sumanytojo ir kūrėjo. Užsimojęs vykdyti šį, jo negausios parapijos mastu matuojant, milžinišką kūrinį, kun. kleb. J. F. Angelaitis turėjo nugalėti daug sunkumų. Būta nepalankaus nusistatymo net prieš lietuvius statytojus, abejojant jų sugebėjimais ir pan. Tas abejones išsklaidė ir užsimojimą įvykdė iki galo kun. kleb. J. F. Angelaitis, šiandien ne be pagrindo besididžiuojąs savo bažnyčios statytojais.

"Bažnyčios statytojai, pradedant architektu ir baigiant eiliniu darbininku, — kaip prasitarė kun. kleb. J. F. Angelaitis, — savo darbą atliko puikiai, daug geriau, negu būtų tai padarę amerikiečiai. Tremtiniai tą darbą įvykdė žymai pigiau už amerikiečius, sutaupydami parapijai apie 100.000 dolerių".

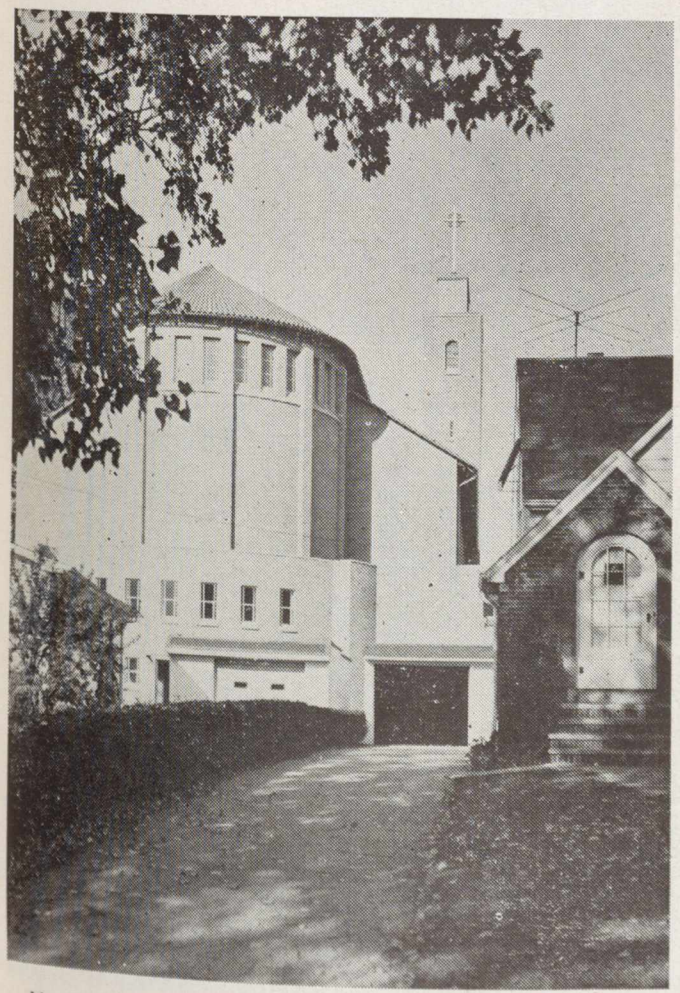

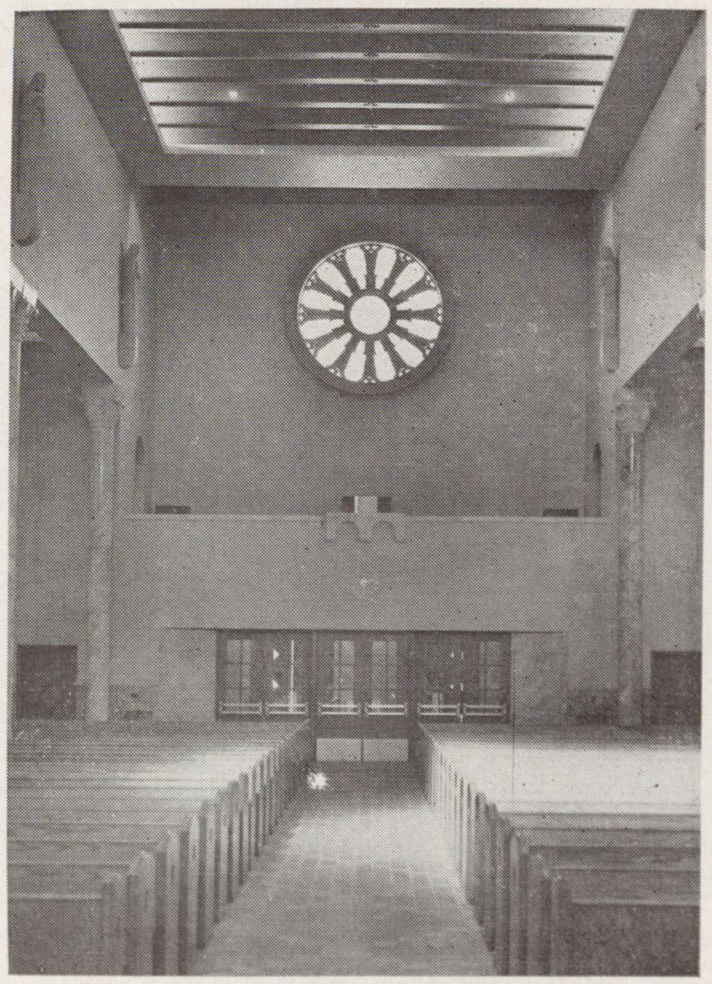

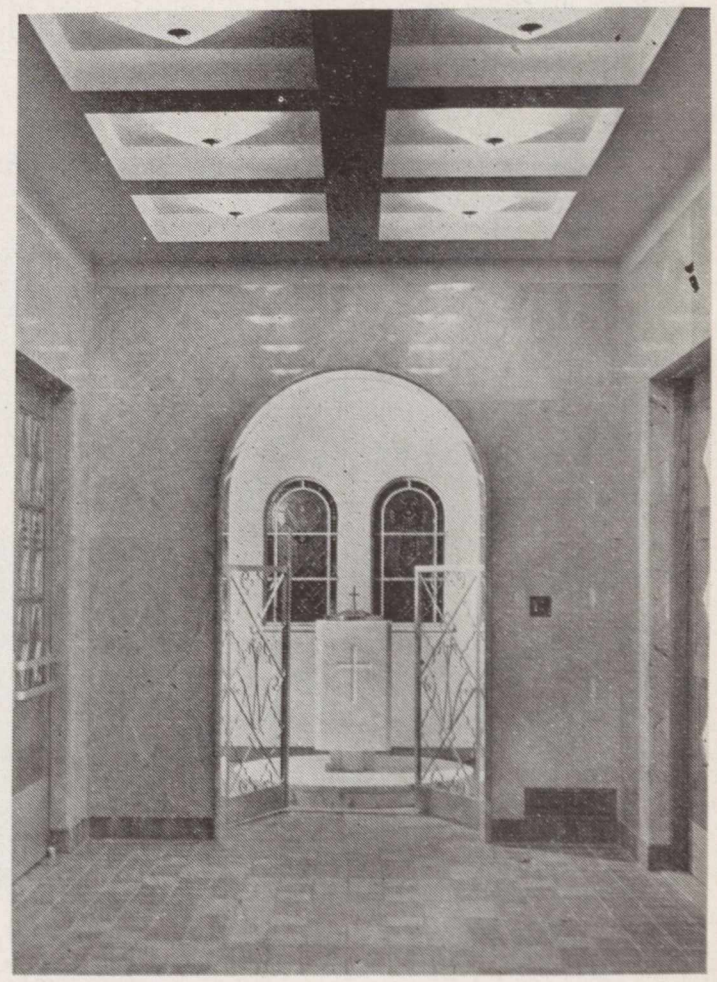

Nep. Pagalbos Šv. Panelės Marijos lietuvių parapijos Cleveland, Ohio, naujosios bažnyčios išorė (pirmoji nuotrauka), žiūrint iš užpakalio; antroji nuotrauka - bažnyčios vidus, žiūrint nuo didžiojo altoriaus (dar be vargonų); trečioji nuotrauka - naujosios bažnyčios krikštykla.

First photo: Exterior of Lithuanian church building in Cleveland, Ohio (rear view); second photo: interior (view from the main altar); third photo: baptistry.

Lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčia, mokykla ir kiti parapijos pastatai, Buenos Aires, Argentina.
The Aušros Vartai parish church, school and other buildings, Buenos Aires, Argentina.

K. Čibiras, Montevideo, Urugvajus, Lietuvos pasiuntinybės Pietų Amerikai spaudos attache, kelių ispaniškų knygų apie Lietuvą autorius, nuolatinis Lietuvos bylos gynėjas bei Lietuvos vardo garsintojas ispanų spaudoje.
K. Čibiras, press attache for the Lithuanian legation in South America, author of sevaral books on Lithuania in Spanish and Lithuanian spokesman in the press. - Montevideo, Uruguay.

PIETU AMERIKOS LIETUVIAI

Didžiausia lietuvių ateivių banga pasiekė Pietų Amerikos krantus 1926-1930 metais. Jie kūrėsi toliau į pietus nuo pusiaujo ir arčiau prie vandenyno, kur klimatinės sąlygos pakenčiamesnės ir, be abejo, kur uždarbiai geresni.

Lietuviai skaičiais ir kraštais

Kaip JAV-se, taip ir ten yra užsislėpusių lietuvių, kurie nebepalaiko ryšių su savaisiais. Pilnos lietuvių registracijos nėra pavykę padaryti. Iš viso Pietų Amerikoje esama apie 90.000 lietuvių, iš jų apie 3.000 naujųjų ateivių. Didžiausias lietuvių skaičius yra Brazilijoje - per 44.000, iš kurių per 12.000 gyvena Sao Paulo mieste. Toliau seka Argentina su 35.000 lietuvių. Beveik visi jie, virš 30.000, yra susispietę Buenos Aires mieste, geriau sakant, to miesto priemiestyje Avellaneda (tark - Avežaneda). Urugvajuje lietuvių - tik apie 5.000. Jie beveik visi gyvena Montevideo priemiestyje Cerro (tark Serro). Apie 1.200 lietuvių priskaitoma Venezueloje, apie 500 - Kolumbijoje, gi kituose kraštuose - tik po vieną kitą šeimą ar pavienį asmenį.

Organizacinė ir kultūrinė veikla.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ten jau žymiai giliau įleidusi šaknis, kaip kad JAV-se. Kiekviename krašte ir vietoje, kur tik yra didesnis lietuvių skaičius, veikia patriotinės, katalikiškos ir kitokio pobūdžio organizacijos, draugijos bei sambūriai.

Urugvajuje Lietuvių Kultūros Draugija, neseniai aatšventusi savo 25 metų gyvavimo sukaktį, leidžia žurnaliuką "Laisvoji Lietuva". Argentinos lietuviai turi du žynomesnius laikraščius: "Argentinos Lietuvių Balsą" ir "Laiką". Sao Paulo mieste, Brazilijoje, leidžiama "Mūsų Lietuva". Kolumbijos lietuviai turi savo "Kolumbijos Lietuvį", o venezueliečiai - "Tėvų Kelią".

Lietuviškos mokyklos veikia Buenos Aires ir Sao Paulo miestuose. Tėvų Jėzuitų pastangomis įkurta lietuvių parapija Montevideo mieste, kur statoma bažnyčia ir mokykla.

Lietuviškus radijo pusvalandžius turi Montevideo, Buenos Aires ir Sao Paulo lietuviai. Lietuvišką radijo valandėlę Montevideo mieste veda Tėvai Jėzuitai, gi Buenos Aires "Lietuvos Aidus" globoja šv. Cecilijos choras.

Naujųjų ateivių banga

Venezueloje ir Kolumbijoje pirmuosius ledus laužė ir padėjo plačiau praverti duris į

Šv. Cecilijos lietuvių choras, Buenos Aires, Argentina, vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus, įdainuoja lietuviškas plokštelės RCA plokštelių gaminimo bendrovės patalpose.
The St. Cecilia choir of Buenos Aires, Argentina, headed by V. Rymavičius, recording Lithuanian songs for RCA.

Pirmas - inž. V. Venckus, Venezuelos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas; antras - V. Rymavičius, Šv. Cecilijos lietuvių choro vadovas Buenos Aires, Argentina.

Left - V. Venckus, chairman of the Lithuanian Community of Venezuela; right - V. Rymavičius, head of St. Cecilia's Lithuanian choir, Buenos Aires, Argentina.

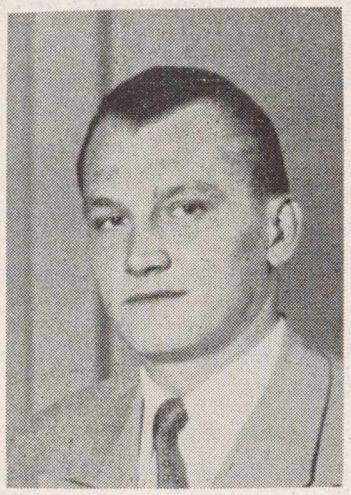

Pirmas - Z. Juknevičius, Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje pirm. ir lietuvių radijo valandėlės vedėjas. Nors gimęs ir augęs Argentinoje, tačiau puikiai kalba lietuviškai ir daug dirba lietuvybės palaikymo bei Lietuvos vadavimo srity. Antras - V. Cielinskas, Urugvajaus lietuvių krepšininkas, žaidęs už tą kraštą praėjusiais metais pasaulinėje olimpiadoje Suomijoje, o šiais metais padėjęs Urugvajui iškovoti Pietų Amerikos meisterio vardą. V. Cielinskas gimęs Lietuvoje, bet augęs Urugvajuje.

South America Lithuanians active in local Lithuanian circles: Left - Z. Juknevičius, chairman of the Argentine Lithuanian Liberation Center and announcer for the local Lithuanian radio hour; right - V. Cielinskas, Uruguayan-Lithuanian basketball star, who took part in the last Olympics in Finland, for Uruguay, and this years helped win the South American title for that country. Cielinskas was born in Lithuania, raised in Uruguay.

Dr. K. Graužinis, kairėje, Lietuvos ministeris Pietų Amerikai, reziduojąs Montevideo, Urugvajuj, sveikinasi su dr. Milton S. Eisenhower, JAV prezidento broliu, nepaprastu pasiuntiniu Pietų Amerikai, įteikdamas jam Lietuvos reikalu peticiją, kai jis, lankydamas visus Pietų Amerikos kraštus, buvo užsukęs ir į Montevideo.

Dr. K. Graužinis (left), Lithuanian minister to South America at Montevideo, Uruguay, greets Dr. Milton S. Eisenhower, brother of the U. S. President, and presents him with a petition relative to Lithuanian affairs. Meeting took place when Dr. Eisenhower visited Montevideo on a trip through S. America.

tuos kraštus benamiams po paskutinio karo Tėvai Saleziečiai, vadovaujami kun. A. Sabaliausko (Venezueloje) ir kun. M. Tamošiūno (Kolumbijoje). Argentinoje naujųjų ateivių priskaitoma per 800, o Brazilijoje - apie 500. Po vieną kitą yra pasiekusių kitus kraštus - Čilę, Urugvajų ir k. Puikiai susiorganizavę Venezuelos ir Kolumbijos lietuviai.

Pirmoje nuotraukoje matome būrelį Lietuvos vyčių Buenos Aires mieste, Argentinoje. Iš kairės dešinėn: M. Gaižauskas, kuopos vicepirm.; kun. J. A. Margis, MIC, Amerikos lietuvis, - dvasios vadas; A. Kikučionis - kuopos pirm.; P. Barišauskas - kasininkas. Antroji nuotrauka - Buenos Aires Pabaltijo Tautų Komitetas; iš kairės dešinėn: V. Malėlaitė-Survilienė, "Amerikos Lietuvių Balso" leidėjas ir Lietuvių Klubo pirm. P. Ožinskas, estaitė K. Rosmet, Estonia draugijos pirm. E. Oraste, "Amerikos Lietuvių Balso" redaktorius ir Lietuvių-Latvių Vienybės sekr. K. Norkus, latvaitė A. Veiss, Latvių Sąjungos Argentinoje pirm. F. Gaišais.

First photo: a group of Lithuanian Vyčiai (Knights) in Buenos Aires, Argentina; second photo - The Baltic Nations Committee of Buenos Aires, comprised of Lithuanian, Latvian and Estonian members.

Manchester, Anglija lietuvių pastatytas paminklas Mostono kapinėse 700 metų Lietuvos krikščionybės sukakčiai paminėti ir tos kolonijos mirusiems lietuviams atminti. Kryžiaus projektą paruošė J. Šiaučiulis; kryžių pašventino vysk. V. Padolskis 1953.V.3.

Lithuanian monument erected to the 700th anniversary of the Christinization of the Lithuanian nation and to the momery of deceased Lithuanians in the colony, Moston Cemetery, Manchester, England. Cross was executed by J. Šiaučiulis and blessed by Bishop V. Padolskis. V. Rudžio foto

SENUKAS IR TILTAS

ERNEST M. HEMINGWAY

Ernest M. Hemingway, g. 1899 m. Oak Park, Ill., augęs Michigan steite. Vienas iš žymesnių amerikiečių romanų ir novelių autorius. Kaip karo korespondentas leidęs Ispanijos civilinio karo dienas mūšių pafrontėse. Šios trumpos novelės veiksmas iš anų karo dienų prie pat mūšio lauko.

Senukas su akiniais ir labai dulkėtais rūbais sėdėjo pakelėje. Pontoniniu tiltu per upę ritosi vežimiai, sunkvežimiai, vyrai, moterys ir vaikai. Bet senukas sėdėjo nė nejudėdamas. Jis buvo jau perdaug pavargęs, kad galėtų dar eiti toliau.

Aš turėjau pereiti per tiltą ir sužinoti, kaip toli yra priešas. Tai padariau ir vėl grįžau tiltu atgal. Vežimai ir žmonės buvo praratėję, bet senukas dar tebebuvo savo senoj vietoj.

— Iš kur esi? - paklausiau jį.

— Iš San Carlos, - jis atsakė ir šypsojosi. Tai buvo jo gimtasis miestas, ir jam buvo malonumas ištarti jo vardą.

— Aš prižiūrėjau ten gyvulius, - jis aiškino.

— O, - atsakiau, ne visai suprasdamas.

— Taip, - jis kalbėjo, - aš prižiūrėjau gyvulius. Paskutinis išvykau iš San Carlos.

Jis neatrodė kaip skerdžius ar piemuo. Pažvelgiau į jo juodus dulkėtus drabužius, jo pilką dulkėtą veidą ir jo geležiniais rėmeliais akinius ir vėl klausiau: "Kokius gyvulius?"

— Įvairius gyvulius, - tarė jis ir papurtė galvą. - Turėjau juos palikti.

Stebėjau tiltą ir afrikiškai atrodantį Ebro upės žiočių kraštą ir galvojau, kaip greitai pamatysime priešą. Valandėlę klausiausi, ar neišgirsiu kokio triukšmo, išduodančio priešo priartėjimą. Senukas vis dar tebesėdėjo.

— Kokius gyvulius prižiūrėjai? — vėl klausiau.

— Iš viso trejetą gyvulių, - paaiškino. - Buvo pora ožkų, katė ir dar keturios poros balandžių.

— Ir jūs turėjote juos palikti?

— Taip. Dėl tos artilerijos. Kapitonas liepė pasitraukti dėl artilerijos.

— Ar jūs turėjote šeimos, - klausiau, stebėdamas kitą tilto galą, kur dar matėsi atskubant keletas paskutinių vežimų.

— Ne, - atsakė, - tik gyvulius. Katė, žinoma, vargo nematys. Katė gali apsirūpinti pati savimi, bet kas dėsis su kitais.

— Kokių politinių įsitikinimų, - klausiau.

— Jokių, - atsakė. - Esu 76 metų, atkeliavau 12 km ir galvoju, kad nebegaliu eiti toliau.

— Čia nėra gera vieta apsistoti, - kalbėjau. - Jei tik galite pajudėti, ten toliau ant kelio yra sunkvežimių, kurie jus paims į Tortosą.

— Palauksiu dar valandėlę, - kalbėjo jis, - ir tada vėl eisiu. Kur sunkvežimiai važiuos?

— Barcelonos link, - atsakiau jam.

— Nė vieno nepažįstu toje pusėje, - kalbėjo, - bet labai dėkui jums. Labai ačiū jums dar sykį.

Jis žiūrėjo į mane išvargusiu žvilgsniu. Norėdamas su kuo nors pasidalinti savo rūpesčiais, tarė: "Katė vargo nematys. Nėra reikalo rūpintis dėl katės. Bet kiti? Sakyk, ką galvoji apie kitus?"

— O, gal nieko blogo su jais neįvyks.

— Ar jūs taip galvojate?

— Kodėl ne, - atsakiau, stebėdamas kitą tilto galą, kur nebesimatė nė vieno vežimo.

— Bet kaip jie pergyvens artilerijos ugnį? Juk aš buvau lieptas pasišalinti dėl artilerijos.

— Ar palikote balandžių narvelį atdarą? - paklausiau.

— Taip.

— Tada jie išlėks.

— Be abejo, jie išlėks. Bet kas bus su kitais? Geriau nė negalvoti apie kitus, - kalbėjo jis.

— Jei jau pailsėjote, eikite, - raginau. - Kelkitės ir bandykite eiti.

— Ačiū, - atsakė, pakilo ant kojų, pasvyravo į abi puses ir vėl sėdos į dulkes. - Prižiūrėjau gyvulius, - kalbėjo sau, bet jau nebe man, - aš prižiūrėjau tik gyvulius.

Negalėjau jam niekuo padėti. Buvo Velykų rytas, ir priešas jau artinosi prie Ebro upės. Buvo gana debesuota diena, priešo lėktuvų nesimatė. Tai ir tas faktas, kad katės gali pasirūpinti savimi, buvo tie šviesūs spindulėliai, kurie dar šiek tiek skaidrino senuko nuotaiką.

NADAS RASTENIS

DOBILAI

Žalioj lankoj, pakalvėje,
Niekas nearia, nesėja, —
Vien upelis ten vingiuojas,
Šilko dobilai žaliuoja.
Jie žaliuoja, žiedus krauna:
Jie pavasarį puoš jauną
Minkštučiais žiedais.

Nuostabiai pakvipęs oras
Sieloj kelia svaigų norą
Apsistoti, pailsėti,
Pasidžiaugt, pasigerėti,
Kaip bitutės medų renka,
Duzgia, sukasi po lanką
Išdabintą dobilais.

KURLINK

Žengiu per netiesos miglynus, —
Kelionė neaiški, slidi...
Skinu usnis, minu žolynus, —
O, Laime, kur mane vedi?

Kurlink mane vairuoja vėjas,
Kur neša kasdienos banga?
Aš žemės dulkė ir kūrėjas,
Bet kur kelionės pabaiga?

SVAJONĖLĖS

Svajonėlės, svajonėlės,
Aukso deivės numylėtos!
Pilnos jausmo, pilnos meilės,
Kuklios - žvainios, greitos - lėtos.

Gaila eit iš jūsų tarpo —
Iš žavingo jūsų dvaro.
Su jumis krūtinė virpa,
Su jumis gyventi gera.

DAINELĖ

Aš girdėjau kaip dainelė
Suliūliavo žalią šilą,
Kaip aidužiai pasipylė,
Nuskambėjo ir nutilo.

Aš girdėjau kaip dainelė, —
Lengvasparnė, stebuklinga,
Į žvaigždynus pasikėlė
Ir kaip sapnas tyliai dingo.

Poetas Nadas Rastenis, Baltimore, Md. Iš profesijos jis yra advokatas ir turi Baltimorėje savo įstaigą.

Nadas Rastenis, poet and author. An attorney by profession, he has offices in Baltimore, Md.

Lietuvaičių Seserų Instituto mokyklų inspektorių ir mokytojų suvažiavimo, įvykusio liepos 5-14 d.d. Putnam, Conn., dalyvės iš visų keturių lietuvių seserų kongregacijų. Vienas iš suvažiavimo tikslų buvo aptarti lituanistikos klausimus lietuvių parapinėse pradžios mokyklose. Iš kairės dešinėn sėdi: Ses. M. Augusta, Ses. M. Eucharista (suvažiavimo pirm.), Motina M. Aloyza (Nek. Pr. Šv. P. Marijos Kongr. vyresnioji), Ses. M. Juozapina, Motina M. Imelda (sekr.); stovi: Ses. M. Felicija (mergaičių stovyklos vedėja), Ses. M. Perpetua (naujai rengiamo lietuvių kalbos vadovėlio autorė), Motina M. Consolata, Ses. M. Koronata (pravedusi pavyzdinę pamoką), Motina M. Cecilija (Bostono lietuvių mokyklos vedėja), Ses. M. Angela ir Ses. M. Veronika (antroji sekretorė).

Delegates to the Lithuanian Sisters Institute of school inspectors and teachers, held in Putnam, Conn., July 5-14. Delegates came from all four congregations of Lithuanian sisters. One of the issues discussed was Lithuanistics in parochial grade schools.

P. Šestakauskas, Chicago, Ill. Žiūr. jo str. apie Kovų Varpus.
P. Šestakauskas, Chicago, Ill. (See his article on this page).

Laisvės Kovų Varpai

P. ŠESTAKAUSKAS, Chicago, Ill.

Nepriklausomybės kovoms pasibaigus, visos kovų relikvijos buvo surinktos ir ptalpintos Karo Muziejuje. Amerikos lietuviai, iš savo pusės norėdami papildyti mūsų tautos kovų relikvijas, prisiuntė Laisvės Varpą, kuris buvo įkeltas muziejaus bokšte. Juo buvo skambinama tik per didžiąsias lietuvių tautines šventes, kada vykdavo Karo Muziejaus aikštėje iškilmės. Visos tos relikvijos ir Laisvės Varpas priminė kiekvienam lietuviui, kad laisvė išpirkta didelėmis aukomis. Reikėjo išryškinti tų aukų dydį ir reikšmę kartų kartoms ir atžymėti tas vietoves, kuriose vyko kovos už tautos laisvę.

Karo Muziejaus iniciatyva, Krašto apsaugos ministerijai pritariant, buvo užsakyta varpų muzika daliniams, vykdžiusiems kovas už Nepriklausomybę, ir vietoms atžymėti. Tokiu būdu šalia Laisvės Varpo Karo Muziejaus bokšte atsirado dar 35 varpai su atitinkamais dalinių ir vietovių vardais. Varpus įrengus, buvo sukviestas 1937 m. vasario 15 d. iškilmingas posėdis, kurio metu surašytas specialus aktas.

"Tavo broliai į kovą ėjo drąsūs..."

Štai kelios to akto ištraukos: "Tie 35 Kovų Varpai pavadinti žuvusiųjų Lietuvos vaduotojų - gynėjų ir Lietuvos laisvės kovų vietų vardais, kas rytą ir kas vakarą, dieną ir naktį iš Tautos Šventovės - Karo Muziejaus bokšto savo skambiomis širdimis kalbės į tave, lietuvi, vardu tų, kurie krito ties Vilniumi, Klaipėda, Širvintais, Giedraičiais, Radviliškiu, Alytumi, Daugpiliu ir visose tose vietose, kur tik siekė priešo kulkos ir kur tik Lietuvos sūnūs vedė kovą su šventa tėvynės meile.

"Lietuvi, savo žemei laisvės sulaukęs arba jau laisvos Lietuvos žemėje gimęs! Tavo broliai, laisvės pasiilgimo vedami, Lietuvos atstatymo metais ėjo į kovą drąsūs, ryžtingi be abejojimų ir baimės, pasiryžę verčiau laisvi numirti, negu gyvi vergauti. Daug jų padėjo jaunas savo galvas kovų laukuose už Tėvynę, už tavo, lietuvi, laisvę. Daug jų kriti — vieni vaduodami Gedimino sostinę, kiti keldami Klaipėdos vartus, treti Radviliškio ir Kėdainių laukuose. Jie paaukojo savo gyvybes, kad tu, lietuvi, laisvai ir garbingai gyventumei!

"Kabiname tuos 35 Kovų Varpus štai čia, šitame Laisvės bokšte, šalia Nežinomojo Kareivio kapo ir Nepriklausomybės paminklo, greta Tautos garbės palaikų ir šventyklos ženklų - Karo Muziejaus, Tautos įkurdinto Vytautui Didžiajam pagerbti. Iš čia jie žuvusiųjų vardu, lyg ir aidėdami iš Anapus, amžinai mums kalbės apie kilniąją Tėvynės meilę, apie jos tau uždedamas pareigas ir teikiamą garbę. Iš čia jie visada - ar didingą Tautos himną giedant, ar saulėtas tautos giesmes garsinant, ar galingas karo žygio dainas dainuojant, ar graudžią maldą į Dangų siunčiant, - šauks mums: 'Neužmirškite, neužmirškite, lietuviai, švento atminimo tų, kurie garbingai žuvo dėl Tėvynės, žuvo, kad jūs laisvi gyventumėte!' Kovų Varpai žuvusiųjų vardu visada mums primins, kad mes 'Amžius budėje, laisvę laimėjome per aukas ir pasišventimą', ir kad tą mūsų laisvę išsaugoti ateičiai galėsime irgi tik aukomis ir pasišventimu".

Varpų krikštynos.

Tame posėdyje buvo sudaryta Komisija Kovų Varpams krikšto ir pašventinimo iškilmėms pravesti. Ton komisijon išrinkti: pirm. pulk. J. Šarauskas, komp. J. Talat-Kelpša, kan. M. Vaitkus, komp. A. Kačanauskas, rašyt. L. Gira, pulk. leit. Šližys, maj. P. Šestakauskas, K. Inčiūra, muz. Gailevičius ir dim. aviac. kapt. Stanaitis.

Komisija po kelių posėdžių nustatė Kovų Varpų krikšto ir šventinimo ceremonijas, parinko varpams vardus.

Kovų Varpų pakrikštinimo ir pašventinimo akto ištrauka skelbia:

"Kovų Varpų balsas tai mūsų kraujo, mūsų garbės ir laimėjimų balsas, kilęs iš visų vietų, kur lietuvis liejo kraują už laisvę, savo pasiaukojimu laisvąją Lietuvą atstatydamas, tai balsas tų visų Lietuvos sūnų, kurie kautynių laukuose Lietuvos laisvę iš amžių kapo kėlė."

Kovų Varpų vardai

I - Vilnius, II - Klaipėda, III - Kėdainiai, IV - Alytus, V - Panevėžys, VI - Radviliškis, VII - Zarasai-Dauguva, VIII - Seinai,Augustavas, IX - Širvintai-Giedraičiai, X - Kūrėjas Savanoris, XI - Partizanas-Saulys, XII - Vilniaus Kovotojas, XIII - Klaipėdos Kovotojas, XIV - Amerikos Lietuvis Kovotojas, XV - Gediminėnas (1 pėst. pulkas), XVI - Algirdėnas (2 p. p.), XVII - Vytautėnas (3 p. p.), XVIII - Mindaugėnas (4 p. p.), XIX - Kęstutėnas (5 p.p.), XX- Margėnas (6 p.p.), XXI - Butegeidėnas (7 p.p.), XXII - Vaidotėnas (8 p. p.), XXIII - Vytenėnas (9 p. p.), XXIV - IV Divizijos Karys, XXV - Karo Mokyklos Karys, XXVI - Gudas Karys, XXVII - Aviatorius, XXVIII - I Artilerijos Pulko Karys, XXIX - 2 Artilerijos Pulko Karys, XXX - 3 Artilerijos Pulko Karys, XXXI - 4 Artilerijos Pulko Karys, XXXII - Gusaras-Radvilėnas, XXXIII - Ulonas Birutėnas, XXXIV - Geležinio Vilko Pulko Dragūnas, XXXV - Karys Technikas.

Pavergėjai nutildė Kovų Varpus

Visi 35 Kovų Varpai buvo pakrikštyti ir pašventinti 1937 m. rugsėjo 8 d. Iškilmėse dalyvavo vyriausybės nariai, karo vadovybė, diplomatinis korpusas ir minių minios žmonių Karo Muziejaus sodelyje prie Nežinomojo Kareivio kapo. Kovų Varpus šventino tuometinis kariuomenės vyr. kap. kun. V. Mironas. Sventinimo metu skaitant aktą pulk. Šarauskui kiekvienas varpas, paminėjus jo vardą, atsiliepė Muziejaus bokšte. Po pašventinimo visi sutartinai pirmą kartą sugaudė giesmę "Marija, Marija". Kas iškilmėse dalyvavo ar klausėsi radijo, dar ir dabar tebegirdi tų varpų gaudimą: "Palengvink vergiją, išgelbėk nuo priešo baisaus!"

Neilgai skambėjo mūsų kraštui Kovų Varpai. 1940 metais birželio 15 d. Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą, naujieji okupantai pareikalavo, kad Kovų Varpai vietoj "Marija, Marija" skambintų "Syroka strana rodnaja" (propagandinė bolševikinė daina). Karo Muziejaus vadovybei atsisakius tai padaryti, pasiaiškinant, kad neįmanoma techniškai įvykdyti, buvo įsakyta išjungti Kovų Varpus, kad jie neskambėtų ir nežadintų lietuvio širdyje laisvės pasiilgimo.

DIRVA

Tautinės minties savaitraštis

Leidžiamas spaudos ir radijo draugijos Viltis

Redaguoja Balys Gaidžiūnas

DIRVA metams kaštuoja: USA - $5.00, Kanadoje - $5.50, visur kitur - $6.50.

ADRESAS:

1272 East 71st Street

Cleveland 3, Ohio

E. Kuprevičiutė, Buenos Aires, Argentina, smuikininkė, žinomo pianisto A. Kuprevičiaus sesuo, jau beveik metai koncertuojanti didžiuosiuose Europos teatruose. Čia ją matome po koncerto Šveicarijoj, Zuericho mieste, su lietuviu padovanota atminčiai skepetaite.

E. Kuprevičiutė, violinist and sister of piano virtuoso A. Kuprevičius. She has been concertising in Europe for more than a year. She is shown here after concert in Zuerich, Switzerland, with a scarf given her by admiring Lithuanians.

Lietuvos Vyčių organizacijos 40-jo visuotinio suvažiavimo dalyviai ir svečiai rugpiūčio 27-30 d.d. Bostone, Mass., švenčiant organizacijai 40 metų gyvavimo sukaktį. Pirmoje eilėje iš kairės dešinėn: Lietuvos Vyčių organo "Vytis" vyr. red. dr. J. Leimonas, red. Phyllis Grendal, ilgametis centro valdybos pirm. ir žymus vyčių veikėjas A. J. Mažeika (ketvirtas), naujasis centro valdybos pirm. J. Lola (šeštas), vyr. dvasios vadas kun. A. Contons, buv. centro valdybos pirm., o dabar Lietuvos Reikalų komisijos pirm. Al Wesey; BALF pirm. kan. dr. J. B. Končius, vysk. V. Brizgys, kun. kleb. F. A. Virmauskis, prel. J. J. Ambotas, kun. kleb. I. Boreišis, vyčių himnui parašes muziką komp. A. J. Aleksis, "Draugo" red. I. Sakalas, kun. V. Karalevičius (šeštas iš dešinės), žymus vyčių veikėjas J. Matachinskas, kun. A. Račkauskas (trečias), kun. J. Pakalniškis (paskutinis). Antroje eilėje iš dešinės kairėn: centro vald. kasininkas W. Količius, Jr., centro vald. vicepirm. W. Chinik. Trečioje eilėje penktas iš dešinės - centro vald. vicepirm. R. Boris.

The 40th general convention of the Knights of Lithuania organization, representatives and guests, held in Boston, Mass., Aug. 27-30. The get-together marked the fourth decade of the organization's founding. Photo by E. Sharkey

Toronto, Ont., Kanada, lietuvių vaikų darželio auklėtiniai pasirodo savo parengimuose. Pirmoje matome jaunuosius Lietuvos "karius", o antroje - "šokėjas". Darželį veda Šv. Kotrynos seserų kongregacija.

Scenos from presentations given by pupils of a Lithuanian kindergarten in Toronto, Ont., Canada. The pupils are supervised by the Sisters of St. Catherine. J. Dvilaičio foto

Baletmeisteris Stasys Madzeliauskas

pastoviai gyvena Brooklyne ir moko

VAIKUS ŠOKIO MENO

Gerb. Angelų Karalienės parapijos klebonas mielai leido naudotis parapijos sale.
Pamokos vyksta kas šeštadienį 4 val. p. p.
Priimami nauji mokiniai-ės.

TIKRASIS LIETUVIU KELIAS

(Atkelta iš 4 psl.)

profesionalų ir visuomenės darbuotojų parengė, kiek naudingų lietuvių organizacijų įsteigė ir išlaikė per kelias dešimtis metų iki pat šių dienų! Jeigu vyresnioji karta gyvenimo raidoje pavargo, nuseno, tai naujai atvykusieji privalo juos pavaduoti bei lietuvybės darbus pratęsti. Ne tik pratęsti ir išlaikyti, bet dar labiau sustiprinti. Tai galima atsiekti, tik priaugančiąją kartą vedant tiesiu tautiniu keliu. Ugdant ją ir išmokslinant! Labai svarbu, kad priaugančioji karta būtų tikrai sąmoninga ir pasiektų aukštesnį išsilavinimą. Dauguma naujųjų ateivių yra išėję aukštąjį mokslą ir jokiu būdu negali palikti savuosius vaikus neišmokytus. Negali naudotis fiziniu vaiku uždarbiavimu, bet privalo juos parengti gyvenimui ir sudaryti sąlygas aukštiems ar specialiems mokslams išeiti. Pakanka juodadarbių dabartinėje lietuvių kartoje. Išmokslindami jaunuomenę, tuo pačiu stipriname lietuvybę ir parengiame kadrus atkursimai Lietuvai.

Daugiau dėmesio lietuvybės reikalams! Daugiau savojo tautinio idealizmo! Būkime bekompromisiniai lietuviai ir mažmožiuose. Ištikimybė savajai tautai yra taip pat aiškus lojalumo ženklas ir mus laikinai priglaudusiam didžiajam kraštui — Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

Lietuvybei kelią!

Dr. J. Basanavičiaus vardo šeštadieninės lituanistikos mokyklos mokiniai su savo mokytojais ir svečiais Hamilton, Ont., Kanadoje.

Teachers, guests and pupils of the Dr. J. Basanavičius Saturday School of Lithuanistics, Hamilton, Ont., Can. E. Gumbelevičiaus foto

Spalio 11 d., sekmadienį, 8:30 val. vak.
Wilshire Ebell Concert salėje, Los Angeles, Calif.
Wilshire ir Lucerne gatvių kampas,
įėjimas iš Wilshire gatvės,
rengiamas

FLORENCE KORSAK,

žinomos lietuvių solistės,

pasaulinės muzikos ir lietuviškų dainų

KONCERTAS

Koncerto menedžeris - Mr. Frank White

Bilietų kaina: 2.40, 1.80 ir 1.20; gaunami koncerto diena prie įėjimo, o anksčiau - šv. Kazimiero lietuvių parapijoj.

AR JAU ATNAUJINAI "LIETUVIŲ DIENŲ" PRENUMERATĄ 1953 METAMS? Jei ne, tai paskubėk tai atlikti. Metinė prenumerata 4 dol.

Winnipeg, Man., Kanada, lietuviai pradeda statyti savo Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią.
Lithuanians building St. Casimir's parish church, Winnipeg, Man., Canada.

Winnipeg, Man., Kanada, lietuvių šeštadieninės lituanistikos mokyklos jaunosios šokėjos su mokyt. J. Krikščiūniene.
Girls dancers of the Lithuanian Saturday School of Lithuanistics, with teacher J. Krikščiūnienė, Winnipeg, Man. Canada.

Toronto, Ont., Kanada, lietuvių choro "Varpas" krikšto aktą pasirašo parlamento narys J. Yaremko; kairėje stovi Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. J. Matulionis, dešinėje - choro vadovas S. Gailevičius. Priekyje matosi operos solistė P. Radzevičiutė.
Birth of the Lithuanian choir Varpas, Toronto, Ont., Canada. Signing "baptismal" act is J. Yaremko, member of Parliament; left (standing): J. Matulionis, Lithuanian-Canadian Community committee chairman; right, Choirmaster S. Gailevičius; forefront, Soloist P. Radzevičiutė. J. Dvilaičio foto

TAUTOMS PAVIENIUI . . .

(Atkelta iš 6 psl.)

– Šitie laimėjimai turi pozityvios reikšmės ne tik Vakarų Europai, bet ir mums. V. Europai galbūt bus lengviau sujungti savo tikslus ir geriau apsiginkluoti. Galima tikėtis ateity galingos vokiškos armijos. Iš didesniųjų Europos valstybių Vokietija labiausiai suinteresuota lietuviškais klausimais. Tad geri Lietuvos santykiai su Vokietija darosi ypatingai pravartūs, ir šioj srity mes patys turėtume parodyt daugiau iniciatyvos. Adenauerio laimėjimas šiaip ar taip bent kiek sutrumpna ir Lietuvos kelią į laisvę. Svarbu ir tai, kad Adenauerio partija ir jo vyriausybė nereiškia jokių pretenzijų į Klaipėdos kraštą, pasitenkindama 1937 m. sienomis.

– *Jums tenka susitikti su įtakingais JAV politikos vyrais; koki įspūdį turite apie jų nusistatymą Lietuvos laisvinimo reikalu?*

– Yra daug pritariančių Lietuvos laisvės bylai. Sakyčiau, kad Lietuva priešų tarp jų kaip ir neturi, tačiau visi gerai galime suprasti, kad Amerika dėl Lietuvos ar kitos mažos valstybės specialiai nekariaus ir kitų rizikingų žygių nedarys; rems mus tik tais būdais, kurie nerizikingi ir pigiausiai kainuoja.

– *Ką rašote, kuo daugiausia užimtas?*

– Normaliai esu užimtas dėstymu universitete. Ne per daug laiko lieka rašymui. Atostogu metu daugiau užsiėmiau rašymu Lietuvos istorinės geografijos anglų kalba (Historical Geography of Lithuania). Sąryšy su tuo darbu surinkau apie 120 žemėlapių, tarp kurių vienas dėmesio ir platesnės lietuvių visuomenės — tai Radvilos išleistas Lietuvos žemėlapis 1613 metų ribose. Tai įdomiausias atradimas. Šios rūšies žemėlapių yra gana daug Amerikos žymesnėse biliotekose, tačiau pavyko vienas egz. rasti labai švarus, gražiai išleistas, dviejų spalvų. Jis yra vertas kyboti lietuvių namų salionuose. Tik reikėtų pasirūpinti jį išleisti kaip senovišką dekoratyvinį Lietuvos žemėlapį.

London, Ont., Kanda, lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama M. Chainausko, su soliste G. Mačyte iš Chicagos ir pianiste A. Matukaite bei akordeonistu A. Pocium, po sekmingo pasirodymo Londono visuomenei Viktorijos parke.
Lithuanian folk dancing troup, headed by M. Chainauskas, with Soloist G. Mačytė from Chicago, Pianist A. Matukaitė, and Accordionist A. Pocius, after a preformance in Victoria Park, London, Ont., Canada. Juraičio tofo

Marijona ir Jonas Čižauskai, Elizabeth, N. J., atšventę šiais metais atskiras sukaktis. M. Čižauskienė paminėjo 50 metų savo dainavimo veiklos sukaktį, o J. Čižauskas - 45 metų vargoninkavimo sukaktį. Ji gimusi Mt. Carmel, Pa., o jis - Lietuvoje. Vienu iš jo mokytojų buvo ir komp. J. Naujalis. Šiuo metu J. Čižauskas vargoninkauja Šv. Mykolo bažnyčioje, Elizabeth, N. J.

A double anniversary for the Čižauskases of Elizabeth, N. J. Marijona celebrated her 50th year of singing, and Jonas his 45th year as organist. Jonas is organist for St. Michael's in Elizabeth, N. J.

KA VEIKIA SKAITYTOJAI

— F. Alvik, Chicago, Ill, atnaujino LD garbės prenumeratą dviems metams.

— Kun. T. Palukaitis, Menlo Park, Calif., perkeltas vikarauti į St. Raymond's parapiją iš Santa Rosa, Calif., kur taip pat buvo vikaru St. Eugene's parapijoje.

— V. Lukšys, Bordeaux, Prancūzija, džiaugiasi gaudamas LD.

— J. N. Palulis, Los Angeles, Calif., dirbąs pašte, po darbo valandų užsiima ir pianinų derinimu. Tel. ST. 7-1863.

— A. Šlapelis, Los Angeles, Calif., buvęs vargonininku Rochester, N. Y., Chicago, Ill. ir Los Angeles, Calif., žiemai žada pasukti į rytus, kur turįs visą eilę draugų ir pažįstamų.

— S. L. Fabian, Los Angeles, Calif., Safe-T-Seal įmonės savininkas, kurio įmonė atskiru straipsniu atžymėta už įvairius patobulinimus elektros srityje šių metų balandžio mėn. žurnale **Electrical West.**

I. Stasaitė, Cleveland, Ohio, LD foto bendradarbio H. V. Staso duktė, laimėjusi "Tėviškėlės" konkurso pirmąją premiją už rašinį:: "Mano tėvų žemė Lietuva". Čia matome ją prie jos pačios išaugintų pamidorų.

I. Stasaitė, recent winner of first prize in the Tėviškėlė contest and daughter of "Lithuanian Days" photographer H. V. Stasas. She is shown here in her own tomato patch. - Cleveland, Ohio.

— A. Pabrėža, Los Angeles, Calif., nors ir būdamas senelių prieglaudoje ir neturėdamas pastovių pajamų, remia lietuvišką spaudą, užsisakydamas laikraščių ir žurnalų.

— L. Šeštokienė, Los Angeles, Calif., LD bendradarbė, pradeda dirbti amerikiečių pradžios mokykloje.

— J. Miliūnas, Hollywood, Calif., užsakė LD savo prieteliui P. Drevinskui, Waterbury, Conn.

— Helen Nedvar, Chicago, Ill., atostogas praleido Kalifornijoje.

— Gobis, Dayton, Ohio, įsigijęs batų taisymo dirbtuvę ir neblogai verčiasi.

— A. Kumskis, Chicago, Ill., su savo šeima atostogas praleido Los Angeles, Calif.

— Kun. J. A. Margis, MIC, Buenos Aires, Argentina, atostogavo pas savo tėvus Long Beach, Calif. Ta proga buvo atvykęs jo brolis marijonas iš Chicagos ir sesuo kazimierietė, vienuolė. Kun. J. A. Margis grįžta į Argentiną spalio mėn., bet prieš tai dar aplankys eilę lietuvių kolonijų, parodydamas filmų iš tenykščio lietuvių gyvenimo ir parinkdamas aukų naujai statomai lietuvių bažnyčiai Rosario mieste.

— O. Samsonaitė, Los Angeles, Calif., atstovavo Los Angeles skyriui ALRK Moterų suvažiavime Chicagoje. Ta proga Chicagoje ji aplankė savo draugus ir pažįstamus. Grįžusiai iš kelionės specialius pietus surengė E. Šliakienė, Hoolywood, Calif., kuriuose dalyvavo ir daugiau žmonių.

— J. Bertulis, Los Angeles, Calif., muzikas ir LD bendradarbis, atostogas praleidos rytiniuose steituose.

— Kun. J. Vaišnys, SJ, Chicago, Ill., "Laiškų Lietuviams" redaktorius atostogaudamas Kalifornijoje, lankėsi LD redakcijoj.

— A. Lašas, Los Angeles, Calif., persikėlė gyventi į savo nuosavus namus.

— J. Milašis, Los Angeles, Calif., ats. pulk., prieš kiek laiko persikėlęs iš Chicagos ir pastoviai čia įsikūręs. Vienas jų sūnus bebaigiąs medicinos mokslus Frankfurto un-te Vokietijoje, o kitas taip pat Vokietijoje tarnaująs seržantu JAV kariuomenėje.

— A. J. Jokubaitis, Boston, Mass., atostogas praleido Vermont steite, o sugrįžęs namo atšventė 31 vedybinio gyvenimo sukaktį. Jis yra LD bendradarbis ir platintojas.

— K. Pravilionis, Rockford, Ill., nusipirkęs Cadillac, atotsogų metu apsuko eilę vakarinių steitų.

— A. Bislys, Pemberton, Australia, dirba valstybinėje medžio apdirbimo įmonėje.

— J. Skinderis, Clinton, Ind., senas SLA veikėjas, savo laiške užsiminė apie anų dienų kovas su maskolberniais. Lietuviškoje veikloje tekę jam su jais kietokai susidurti, bet visad jie pralaimėdavę.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie taip maloniai mane priėmė atvykus atostogoms iš Argentinos į Kaliforniją. Ypatinga padėka priklauso kun. kleb. J. Kučingiui, ponams Speecheriams, Sleniams, Dirgėloms, Deringiams, Mitkams, Lukšiams ir radijo valandėlės direktoriui p. B. Gediminui. Dėkoju namiškiams už malonų manęs priėmimą ir visiems, kurie parėmė naujai statomą bažnyčią Argentinoje.

KUN. J. MARGIS, MIC

PAIEŠKOJIMAS

Antanas Šiaučiulis, kilimo nuo Anykščių, nuo 1928 metų gyvenąs Sao Paulo, Brazilijoje, paieško Povilo Kavaliūno, savo pusbrolio, gyvenančio Amerikoje jau 35 metai. Rašyti: Sr. A. Šiaučiulis, Consulado da Lituania, Rua Jaguaribe 477, Sao Paulo, Brasil. Be to, skundžiasi, kad esąs ligotas, jau 60 metų amžiaus, prašo paramos.

L. Eimantas, London, Ont., Kanada, Lietuvių Bendruomenės sk. pirm. Jis prenumeruoja ir LD.

L. Eimantas, Lithuanian Community chapter chairman, and subscriber to "Lithuanian Days," London, Ont., Canada.

LAISKAI LIETUVIAMS

yra vieninteis žurnalas, kurs visiems suprantamu būdu tautiškoje dvasioje nagrinėja svarbiausias religines ir moralines problemas.

Daug dėmesio kreipia į šeimos ir jaunimo klausimus. Rašo apie krikščioniškąjį meną, duodamas gražių klasiskų iliustracijų. Supažindina skaitytojus ir su kitų tikybų pagrindais, kiekviename numeryje rašydamas apie kokią nors labiau paplitusią sektą.

Metinė prenumerata - $2.00

ADRESAS:

"Laiškai Lietuviams"

5541 S. Paulina St., Chicago 36, Ill.

LAIMINGIEJI LD TRAUKIMUOSE

LD pikniko proga ruoštuose laimėjimuose skirtos 25 premijos atiteko šiems asmenims:

100 dol. laimėjo P. Prokuratas, Los Angeles, Calif.; **25 dol.** laimėjo V. Urbonas, Chicago, Ill.

"Lietuvių tautos kelio" I ir II dalys: G. Mickėnas, Kanada; K. J. Chepaitis, Ontario, Calif.

"Lietuvių Dienų" metinė prenumerata: Mrs. P. Žadeikis, Washington, D. C.; P. Kadakauskas, Los Angeles, Calif.; P. Norkaitis, Chicago, Ill.; A. Fetingas, Columbus, Ohio; J. Butkus, Brooklyn, N. Y.

Knyga "Nuo Imsrės iki Orinoko": B. Urbonas (nr. 23919); R. Paul, Boston, Mass.; kun. J. Klimas, Shamokin, Pa.; A. Žadeikis, Kanada; kun. L. Musteikis, Omaha, Nebr.

Knyga "Varpai skamba": J. Kuprionis, Ruston, La.; R. Gudaitis, San Francisco, Calif.; P. Usanis, Miami, Fla.; P. Stoskus, Downey, Calif.; V. Markonis, Kanada; K. Stoskus, Downey, Calif.; P. Kutchins, Baltimore ,Md.; kun. Ch. W. Popell, Hart, Mich.; A. Baronas, San Francisco, Calif.; N. B. (nr. 19710); L. Babarskas, Washington, D. C.

B. Urbonas (nr. 23919) ir N. B. (nr. 19710) malonėkite atsiliepti, duodami pilną savo adresą, kad galėtume Jums pasiųsti laimėtas knygas.

Leidėjas taria visiems nuoširdžiausią dėkui, kurie parėmė LD, įsigydami laimėjimų bilietėlių. Rėmėjai skelbiami viršelio priešpaskutiniame puslapyje.

LD Administracija

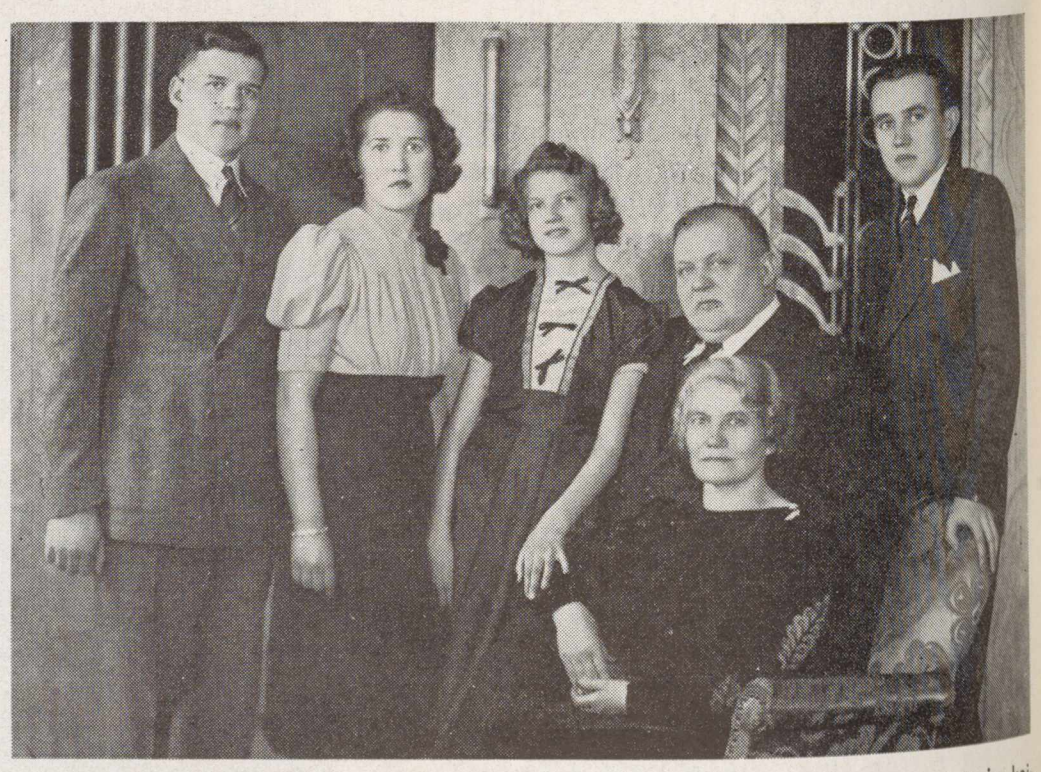

A. J. Sutkus, Waukegan, Ill., LD platintojas su žmona Ona ir vaikais: iš dešinės kairėn. Albert - mokytojas St. Mary's kolegijoje San Antonio, Texas; Lucille - slaugė; Florentine - stenografė ir Leo - tvarkąs ir vedąs kartu su tėvu sąskaitybos ir nuosavybių pirkimo - pardavimo biurą.

A. J. Stukus, "Lithuanian Days" distributor in Waukegan, Ill. with his wife Ona and family.

The Eastern Lakes, District of Zarasai, Lithuania.

Zarasų krašto gamtovaizdis rugiapiūtės metu nepriklausomybės laikais.

THE KERSTEN RESOLUTION

By VYTAUTAS ŽVIRZDYS, Madison, Wis.

The adoption of the Kersten resolution by the House of Representatives is important from several points of view. As we know, the resolution calls for the creation of a select Committee composed of seven members of the House of Representatives for the purpose of investigation of the seizure, "incorporation", and treatment of Lithuania, Latvia, and Estonia by the Soviet Union. Needless to say that this investigation is very useful to the cause of freedom of the Baltic nations.

First, the hearings that will be conducted by the Committee will have very high informal value to the American people whose public opinion without doubt will be the most important factor in the restitution of Lithanian independence. Second, the adoption of the Kersten resolution proves that the American Lithuanian Council is very capable of speedy and effective action for which the Council deserves great credit and increasing support by American Lithuanians. Third, the achieved success indicates that American Lithuanians, overflowing their congressmen with more than 40,000 letters in such a short time, are responding with valiant and commendable faithfullness to the call of their leaders for the benefit of the enslaved country of their fathers.

Last but not the least, by the adoption of the Kersten resolution the legislative branch of the U. S. government has indorsed the American doctrine of diplomatic recognition which was initiated by the National Executive.

The American doctrine of diplomatic recognition is without precedent in modern times. It is of utmost importance to the cause of Lithuanian freedom because it signifies American recognition of the right to the Lithuanian nation to exist as a sovereign state. The basis of this doctrine of recognition is the principle, which was first formulated by the Founding Fathers, that each nation has an inherent right to self-government or independence and to self-defense in the event of attack.

A corollary to this principle that was first applied by President Wilson in his Fourteen Points is that sovereign rights and self-government should be restored to those nations which were forcibly deprived of them. The Republican policy of liberation is but a continuation of this Wilsonian policy within the limits permitted by the present international status of our globe.

In 1932 Secretary of State Stimson formulated another corollary principle that a government that was forcibly imposed upon a nation by a foreign power should not receive diplomatic recognition from the United States of America. This Stimsonian doctrine of recognition was applied by President Roosevelt in the case of Lithuania, Latvia and Estonia when these three sister nations were occupied by the Soviets in 1940. In 1945 this principle was reaffirmed by President Truman. (PresidentEisenhower also strongly supports this idea.) Although the application of this principle somewhat varied during the last two decades it was consistently applied to the Baltic States. The Sumner Wells declaration of 1940 that the U. S. government does not recognize the Bolshevik seizure of the Baltic nations is still valid and was confirmed by the State Department in a number of official documents issued to various Lithuanian, Latvian, and Estonian representatives.

The Kersten resolution can be considered as ratification of this American policy by the legislative branch of the government of this country. It is very significant that the National Executive and National Legislature are unanimous on this issue of American foreign policy. Moreover, it is important to indicate that in 1940 it was a Democratic President whose Undersecretary of State declared that the United States does not recognize any sovereignty

changes made by force in Lithuania, Latvia, and Estonia, and that in 1953 it was a Republican House of Representatives that indorsed this policy. Thus, not only the two branches of American government are agreed to the principle of Baltic independence, but also both major political parties, the Republican and Democratic, are supporting the idea of freedom for Lithuania, Latvia, and Estonia.

The position taken by the United States proves once more that the United States has not forgotten the small states in this confused age of megalostatism. Furthermore, in its respect of the recent South Korean demands concerning the conclusion of armistice in Korea the United States has de-

(Continued on Page 22)

Zoe Merriman, winner of the 1953 "Miss Lubbock" contest and pupil of Pratt-Band ballet school at Lubbock, Texas. Shown with her are her parents, pianist and the ballet school head, E. Bandzevičius (right).

E. Bandzevičiaus baleto mokyklos, Lubbock, Texas, mokinė Zoe Merriman, laimėjusi 1953 m. "Miss Lubbock" titulą. Su ja kartu jos tėvai, pianistė ir pats baleto mokyklos mokytojas Eug. Bandzevičius (dešinėje).

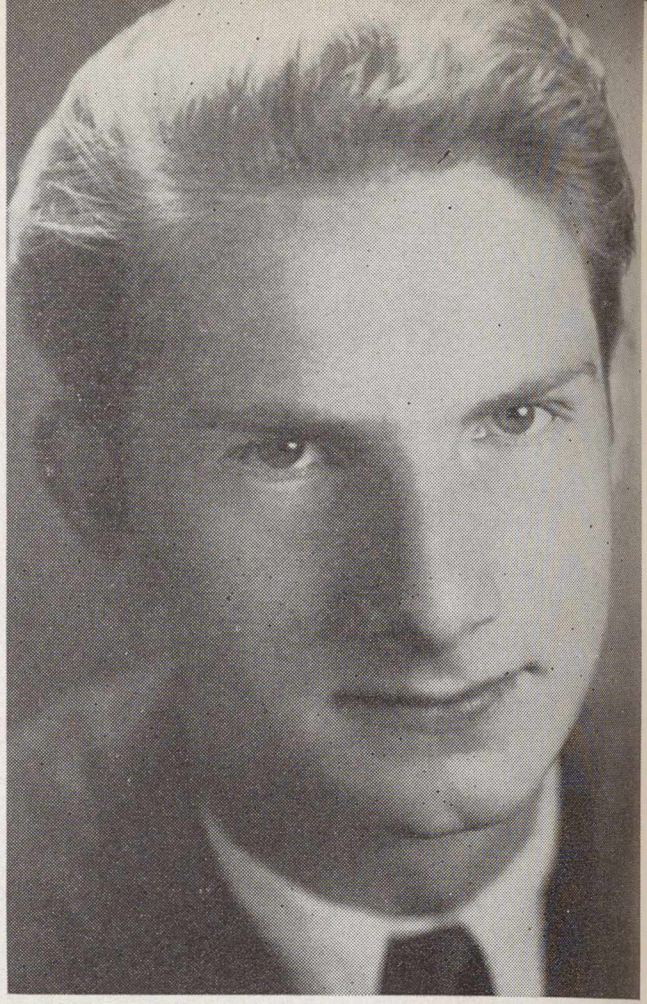

V. Žvirzdys, Madison, Wis., working for his Ph. D. degree in Political Science at Wisc. University. Read his article on Page 17.

V. Žvirzdys, Madison, Wisc., kitų metų pradžioj gaunąs politinių mokslų daktaro laipsnį. Skaityk jo str. 17 psl.

Ballet instruction at the Pratt-Band School of Fine Arts, Lubbock, Texas. E. Bandzevičius is shown instructing one of the dancers. The school is operated by he and his partner. The enrollment is 130, of whom 80 attend ballet classes. Bandzevičius was with the Kaunas theatre from 1925, as ballet dancer, soloist and balletmaster. He came to this country in 1949.

Dalis baleto klasės lankytojų E. Bandzevičiaus ir Pratt baleto mokykloje Lubbock, Texas, pamokos metu. Matome patį E. Bandzevičių instruktuojant vieną iš šokėjų. Mokyklai vadovauja jis ir jo partneris Pratt. Mokyklos vardas - Pratt-Band School of Fine Arts. Mokinių turi virš 130, iš kurių baleto klasę lanko 80. E. Bandzevičius dirbo Kauno valst. teatre nuo 1925 kaip baleto šokėjas, solistas ir baletmeisteris; atvyko į JAV 1949 m.

CONTEMPORARY LITHUANIAN COMPOSERS

By L. J. SIMUTIS, Jr., Chicago, Ill.

At present, Lithuanian musical activities are primarily limited to vocal music. Because of this fact ,the general public may think that Lithuanian composers do not compose instrumental music. Lithuanian instrumental music has been and is being performed. Recently, the Chicago Symphony Orchestra, conducted by Alexis Kučiūnas, performed several compositions composed by Lithuanians. Several years ago Lithuanian compositions were played in Carnegie Hall (New York City) where recordings were made during a public performance. These particular records are available to the general public. The Lithuanian displaced person will testify that Lithuanian compositions were played on the radio and in the larger Lithuanian cities.

The reader may be interested to know of some of the accomplishments of several contemporary Lithuanian composers both in the vocal and instrumental fields.

Juozas Žilevičius (b. 1891) studied at the Warsaw Musical Institute and graduated from the St. Petersburg Conservatory in 1919. He returned to Lithuania in 1920 and played a major role in Lithuanian musical life. He was partially responsible for the organization of the Lithuanian Opera and in 1922 was placed in charge of the Department of Music at the Lithuanian Ministry of Education. He organized the first symphony concerts and also played a prominent role in organizing the great Lithuanian Song Festivals on a mass scale. The first musical periodical in Independent Lithuania "Muzikos menas" (Music Art), was prepared by J. Žilevičius.

Antanas Melnikas / Cristo e morto (tempera)

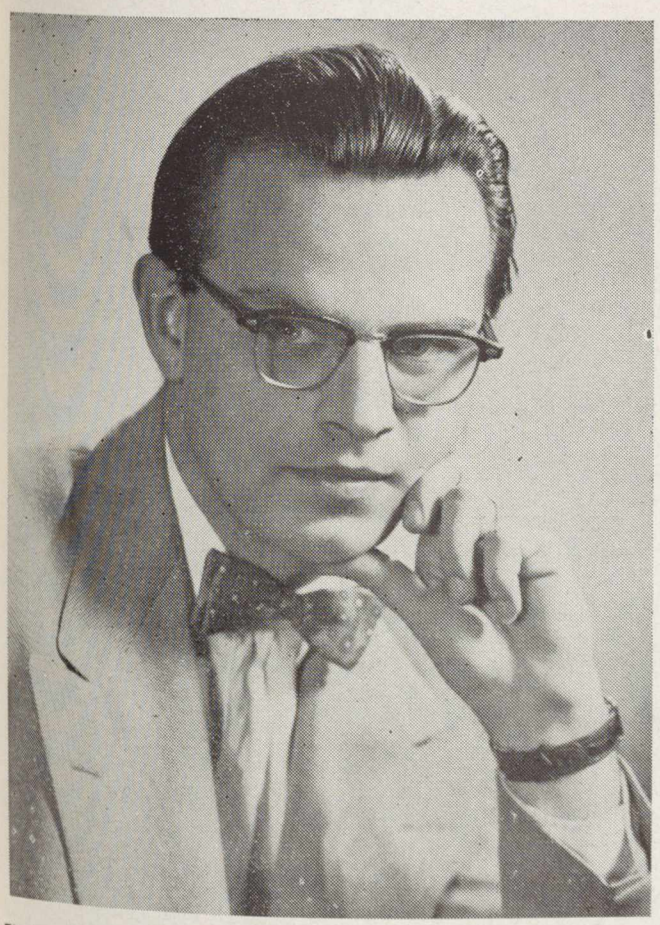

First prize was given Artist A. Melnikas for his religious work Christo e morto (above) by the Detroit Art Institute in 1953. The artist finished his studies in Rome, Italy. - Detroit, Mich.

Dail. A. Melnikas, Detroit, Mich., baigęs meno akademiją Romoje. Už savo darbą "Cristo e morto", įdėtą šiame puslapyje, gavo pirmą premiją Detroit, Mich., Art Instituto religinio meno parodoje 1953 m.

His compositions include a symphony in F minor. This symphony was the first symphony to be performed in Lithuania (1923). Among his other compositions are a string quartet, miscellaneous instrumental music, a cantata, vespers, religious music and numerous vocal solo and choral works.

Mr. Žilevičius is an outstanding authority on Lithuanian music and on its history. He is one of the few native Lithuanians to contribute toward developing to literature pertaining to Lithuanian music. At present, Žilevičius is in the United States devoting his time toward enriching this neglected phase of Lithuanian culture.

Julius Štarka (b. 1884) completed his early music training at the Naujalis Music School in Kaunas and graduated from the Warsaw Conservatory. In 1919, he organized an excellent chorus which later was incorporated into the then newly organized State Opera. Štarka remained as the director of the Opera chorus until he was compelled to leave Lithuania during World War II. The Opera chorus became widely known for its highly artistic performances and Štarka became

New England States Ateitininkai, Lith. Cath. Ass'n., meeting at Marianapolis College, Thompson, Conn.
Rytinių steitų ateitininkų šventės dalyvių dalis Marianapolyje, Conn. J. Gaidžio foto

L. Simutis, Jr., musicologist, heads Lithuanian choirs in Chicago and lectures on music. See his article on Lithuanian composers in this issue.

L. Šimutis, Jr., Chicago, Ill., muzikas, vedąs Chicagos lietuvių chorus ir lektoriaująs muzikos kolegijose. Žiūr. jo str. apie lietuvių kompozitorius.

known as an outstanding choral director and authority.

His numerous duties did not allow extensive development of his compositional talents. However, the compositions that he did compose were exceedingly well written and were utilized frequently by choral groups. The "Missa pro defunctis" is his greatest work and was published in Warsaw. Some of his choral compositions appear in a series of "Dainų Šventės Repertuaras" (Song Festival Repertoire) published by the Lithuanian government in 1938.

(Continued on Page 22)

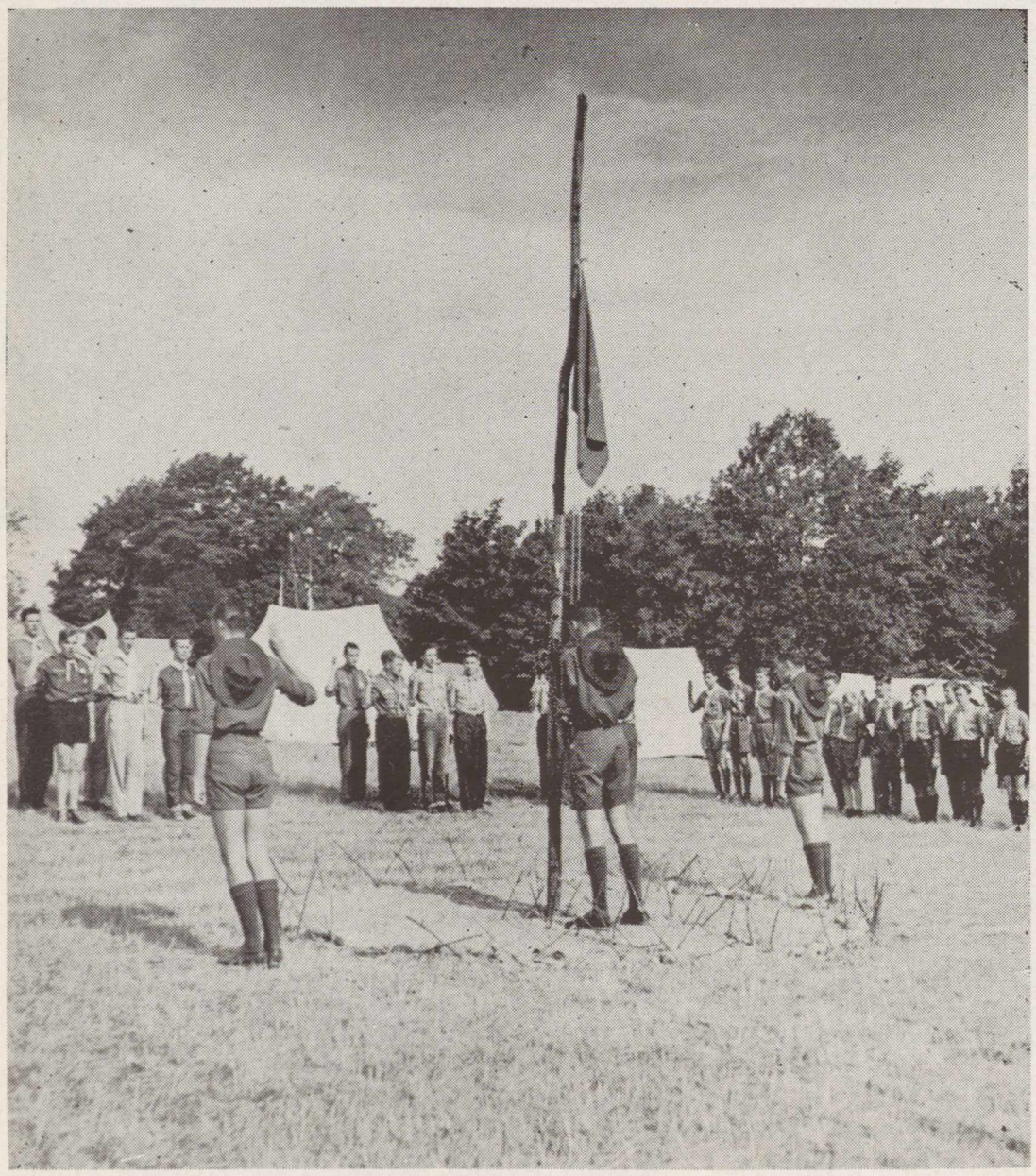

Canadian and U. S. Scouts observe 35th year jubilee at camp in Niagara Falls, Canada, 1953.

Kanados ir JAV skautai 35-rių metų jubiliejinėje stovykloje Niagara Falls, Kanada, 1953 m. liepos mėn. Pirmoje nuotraukoje - vėliavų pakėlimo iškilmės, antroje - skautai-ės užbaigia savo stovyklą 1953 m. liepos 4 d. K. L. Musteikio foto

LITHUANIANS MAKE NEWS

This year's annual *Canadian-Lithuanian Day* was held on September 5 and 6 in Hamilton, Ont. A number of US Lithuanian functionaries also took a part in this event.

Congressman *Charles J. Kersten* of Wisconsin, Chairman of the US House of Representatives Committee to investigate genocide in the Baltic States, has already gone to Europe to begin gathering material for the investigation. He is accompanied by *Mary Kizis*, Director of the Lithuanian American Information Center, and *Anthony Rudis*, Representative of the American Lithuanian Council, President of the Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois. Congressman *Kersten* met *Mr. M. Krupavičius*, President of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania, and other members of this institution in West Germany. (See picture on Page 3.)

Lithuanians of Colombia, So. America, held their first national convention on August 14-17 in Medellin city. A Lithuanian delegation was received by the country's President, *Gen. Gustavo Rojas Pinilla* (See picture on Pages 4 and 5.)

The Knights of Lithuania 40th national convention held on August 27-30 in Boston, Mass., elected to the Supreme Council the following: *J. Lola* of Boston, Mass., President; *R. Boris* of Detroit, Mich., and *W. Chinik* of Pittsburgh, Pa., Vice-Presidents; *W. Kolicius, Jr.*, of Pittsburgh, Pa., Treasurer; Miss *D. Shatos* of Boston, Mass., Recording Secretary; Mrs. *T. Gerulis* of Worcester, Mass., Financial Secretary; Mrs. *M. Waitonis* of Providence, R. I., and Miss *H. Gudauskas* of Chicago, Ill., Trustees.

K. Regelis, a former professor at the University of Vytautas the Great in Kaunas, Lithuania, is a faculty member of Baghdad University, Iraq.

A. Kuprevičius of Buenos Aires, Argentina, internationally known Lithuanian pianist, has signed a contract with the Cleveland Music Conservatory to teach piano

Sirutavičius of Melbourne, Australia, won this year's city table tennis championship.

A. Narakas, Lausanne, Switzerland, has been recently employed as an editor of the daily *Tribune de Lausanne*.

This year's *Lithuanian Olympic Games* of the US and Canada were held on September 5 and 6 in Chicago, Ill. Over 250 contenders took part in this event.

Miss *D. Oželis* of Kankakee, Ill., has won the city tennis championship.

K. Obolėnas of London, England, and *V. Alseika* of Cleveland, Ohio, USA, have been appointed by the Supreme Committee for Liberation of Lithuania to the newly-established Propaganda Department.

The Darius-Girenas American Legion Post, Chicago, Ill. celebrates the 20th anniversary of its founding this year. The D. G. Post, as it is familiarly known to Chicago's Liths is one of the best organized and most active posts in Illinois.

NCWC Director Msgr. Swanstorm (center) thanks Lithuanians through BALF Chairman Dr. J. B. Končius for their help in bringing about passage of the Refugee Act of 1953. Right: P. Minkūnas, BALF director of affairs.

Priėmus naują imigracijos įstatymą, NCWC direktorius prel. Swanstrom (vidury) dėkoja per BALFo pirm. kan. dr. J. B. Končių lietuviams už jų akciją, rūpinantis šį įstatymą priimti JAV Kongrese; dešinėje stovi BALFo reikalų vedėjas P. Minkūnas.

Member delegates to the convention of the World Lithuanian Community of West Europe, held in Hannover, Germany.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Europos kraštų atstovų suvažiavimo dalyviai Hannoveryje, Vokietijoje. Sėdi iš kairės dešinėn: Danijos krašto vald. pirm. Č. Šliašinskas, D. Britanijos Lietuvių S-gos pirm. M. Bajorinas, Vokietijos krašto vald. pirm. inž. P. Zundė, Laik. Org. Komiteto ir Liet. Šalpos D-jos Prancūzijoje pirm. O. Bačkienė, VLIKo VT užsienio reik. tarnybos valdytojas dr. P. Karvelis, Šveicarijos krašto vald. pirm. inž. J. Stankus. Stovi: A. Makarskas, trys VLIKo nariai: J. Jakš-Tyris, J. Glemža ir E. Simonaitis, toliau - "Britanijos Lietuvio" red. B. Daunoras ir Vokietijos krašto valdybos nariai: A. Venclauskas, E. Žilius ir J. Lukošius.

CONTEMPORARY . . .

(Continued form Page 20)

Kazimieras V. Banaitis (b. 1896) completed his musical training at the Leipzig Conservatory. In 1928 he became an instructor at the Kaunas Conservatory and in 1938 its director. The compositions of Banaitis include a set of variations for piano "Sūtemos giesmės ir vizijos" (Twilight Hymns and Visions), a sonata for piano and cello, sonata for piano, variations for a trio of harp, violin and clarinet (Lithuanian Idyll), chamber music, a cantata, choral and solo compositions and numerous folksong harmonizations. The songs of Banaitis contain interesting piano accompaniments that are bold and colorful. The folksong harmonizations are noteworthy in that he utilized interesting and new harmonies withot dispelling the simplicity and tonality of the folk melodies.

Vladas Jakubėnas (b. 1904) studied music in Riga and Berlin. He returned to Lithuania in 1932 and accepted a teaching position at the Kaunas Conservatory. His compositions are often heard at Lithuanian concerts. A prelude and fugue for string orchestra, a string quartet, three symphonies, a rhapsody for piano, serenade for cello and piano, choral and solo songs comprise his musical creations. All three symphonies are monumental works, with the second symphony being especially noteworthy for its epic character and dramatic development.

Vytautas Bacevičius (b. 1905) graduated from the Conservatory of Paris in 1928. He studied composition with Kazimierz Sikorski and Nicolas Tcherapnin and taught at the Kaunas Conservatory for nine years. Bacevičius is a very profilic composer, especially of compositions for the piano. His major works include three symphonies, two piano concertos, a symphonic suite, ballets, a symphonic poem (Poem Electrique), an opera "Vaidelutė" and several piano sonatas. Although he utilizes Lithuanian themes in his works, they are more international in character than Lithuanian. Bacevičius is an atonal expressionist and the national elements are foreign to this type of technique.

Jeronimas Kačinskas (b. 1907) is one of the most modern of Lithuanian composers. He was a student of Alois Haba and is a very strong adherent of the quarter tone and twelve tone musical systems. The second string quartet and a trio for organ, trumpet and viola are notable examples of his quarter tone compositions. Like Bacevičius, Kačinskas is an atonal expressionist. In several of his compositions, written in the commonly accepted tonal systems, Lithuanian characteristics are present. The symphonic compositions include a trumpet concerto, a fantasy, a group of seven pictures and a symphonic poem "Giesmė į šviesą" (Hymn to Light). The better known choral compositions of J. Kačinskas are "Piovėjas" (The Reaper), "Beržas" (The Birch Tree), "Per girias" (Through the Woods), and, a Mass which was recently published in the United States.

THE KERSTEN RESOLUTION

(Continued from Page 18)

monstrated its adherence to the old American principle that all nations, large or small, must recognize the sovereign equality of all other nations. It wasn't easy for the American government under strong British and allied pressure to do all possible justice to South Korean aspirations. It is probably without precedent in modern times that a big Power like the United States would negotiate and make concessions to a small nation like South Korea despite severe objections and criticisms from other big Partners and the possible danger of a split in the united Western political front against the Soviet Union. This American behavior should not be underestimated because it is very different from the known international practice of European Powers.

All these facts indicate that as far as the United States is concerned, the restitution of independence to Lithuania, Latvia, and Estonia is not a dead letter. The Kersten resolution reaffirms strongly the American position that the Baltic States must be free and raises our hopes that this idea of independence for Lithuania, Latvia, and Estonia will become a reality in a new and better world.

Lithuanians, among other nationalities, attended ceremonies honoring the Coronation of the Queen of England in Hamilton, Ont., Canada. First from left: a Lithuanian representative in national costume.

Tarp kitų tautybių atstovų ir lietuviai dalyvavo Anglijos karalienės karūnacijos įvykiui paminėti šventėje Hamilton, Ont., Kanadoje. Nuotraukoje pirmoji iš kairės Hamiltono lietuvaitė, apsirengusi tautiniais rūbais tarp kitų tautybių atstovių.

E. Gumbelevičiaus foto

PARĖMUSIEJI "LIETUVIŲ DIENAS" SAVO AUKOMIS

Canada. 4.20 dol.: J. Aukštakalnis; **4 dol.:** L. Stankevičius; **3 dol.:** A. Reineks, V. Brilvicas; **2.50 dol.:** A. Bajorinas, J. Demereckas, L. Bielskis, T. Anderson, J. Dudelas, C. Norkus, B. Česiūnienė, V. Markonis, L. Vastokas, J. Za dokas; **2 dol.:** J. Jagėla, P. Augaitis, J. Kaunaitė, K. Rimkevičius, S. Stonis, S. Gedraitis, J. Riauka, Dr. J. Levinskas, G. Mickėnas, V. Rimkus, L. Remeikienė, Z. Danilevičius, M. Telyčėnas, A. Puida, P. Sidabras, L. Mačikūnas, A. Žadeikis, J. Girevičius, A. Genys, D. Zaicaitė, V. Bluzas, J. Paukstys, A. Grajauskaitė, V. Taraškevičius, kun. A. Sabas, J. S. Skaistys, B. Yauga, A. Bruškevičius, F. Beniush, F. Sidaravičiūtė, E. Mačiulaitis, Dr. V. Kubilius, V. Navickas, J. Jasinskas, J. Slikus, N. Gailius, A. Paškevičius, A. P.enys, K. Armonienė, S. Shepetys, V. Mockus; **1 dol.:** M. Vaičaitytė.

Alaska. 2 dol.: A. Čelkis.

California State. 10 dol.: S. L. Fabian; **5 dol.:** M. Ramanauckas; **4 dol.:** P. Biržis; **2.50 dol.:** F. L. Tuttle, F. Speecher, N. Naujoks, V. Motiekaitis, A. Motiekaitis, M. Pratto, F. Lenning, F. J. Tupik, J. Bertulis, A. Dobkevičius, K. Stoskus, V. Krauchunas; **2 dol.:** J. Prunski, J. Leonavičius, S. Tiknis, V. Tamulaitis, F. W. Navickas, J. Shields, J. Bimba, P. Kadakauskas, J. J. Bardar, K. Prišmantas, J. Truškauskas, A. Liudžius, P. Petkus, B. Janulis, D. Slenis, A. Mackevičius, S. Dering, kun. L. Jankus, A. Vasiliauskas, J. Laponis, F. Laponis, A. Sketeris, V. Jasiukonis, G. Paige, B. J. Zemaitis, A. Rudock, A. Laurinaitis, B. Budriūnas, V. Pa.es, A. Šimkevičius, F. Korsak, Ch. Luksis, J. Wisneski, B. Stark, prof. M. Biržiška, A. Levickas, P. Žilinskas, F. Masaitis, P. Palulis, J. Petruškevičius, J. Girskis, L. Zaikis, E. Stirbis, C. P. Arnashus, F. Skiman, J. Augis, J. Katausky, A Zibas, O. Žadvydas, Ig. Šešplaukis, A. Jankauskas, S. Cilvinas, M. D. G. Alducin, Jr., A. Bimbiris, J. Dukauskas, J. J. Bielskis, Wm. Andrews, R. Pocius, K. Bandzevičius, F. Kudirka, J. Anscott, P. Prokuratas, M. Varkalis, J. Salys, N. S. Nyerges, O. Sokas, N. Jasinevičius, J. Uksas, J. Bersevskis, S. Guditus, L. Germain, V. Petriks; **1.75 dol.:** J. Kapel; **1 dol.:** J. Gajauskas, P. Žvirblis, S. Sarapas, Dr. V. J. Stack, V. Šeštokas, E. Žilinskaitė, V. Petrauskas, W. W. Sketres, J. Petkus, J. Stepp, E. Zilinskas, J. Jugas; **0.75 dol.:** K. Šeškevičius.

Connecticut State. 2 dol.: A. Kuslis, Dr. M. J. Colney, O. Gavenavičius, E. Bartininkas, Sisters of the Imm. Conception, Villa Maria, J. Klimkevičius, P. Pliškevičius, J. Žukauskas, J. Šiugžda, V. Mileška, P. A. Ambrose, K. Seliokas, J. Pekanus, A. J. Aleksis, A. Paškevičius, B. Mičiūnas; **1 dol.:** J. Bakšys, S. Jegelevicz, W. M. Chase, O. Masiulis.

Delaware State. 2.50 dol.: Dr. C. Vileišis.

Florida State: 2.50 dol.: J. Kirsh; **2 dol.:** P. Usanis; **1.50 dol.:** J. Goodwill.

Illinois State. 6 dol.: J. Palionis; **5 dol.:** adv. Ch. P. Kal; **4 dol.:** V. Utara, P. Kavaliauskas; **2.50 dol.:** B. R. Pietkiewicz, J. Jasiūnas, V. Tauras, kan. A. Steponaitis, F. Alvik, P. Abelkis; **2 dol.:** V. Atkočaitis, Dr. Z. Rudaitis, J. Budrikis, A. Aitches, K. Ancevičius, J. Grišmanauskas, J. Geštautaitė, R. Petrikas, H. Nedvar, B. Jablonskis, P. Bagdonas, kun. Z. Gelažius, A. Macarus, J. Stalanis, B. Balis, P. Saliukas, A. Rauskin, J. J. Dėdinas, D. Prišmantaitė, J. Pautienius, A. Valeška, B. Ivanauskas, kun. A. J. Tamulis, P. Jonikas, K. Milašauskas, K. Pravilionis, Bal Braždžionis, A. Andrews, R. Mozeliauskienė, Dr. A. Milaknis, J. Stulga, P. Urbutis, K. Vaivada, Č. Grincevičius, J. Žadeikis, J. Lebezinskas, S. Baniulis, P. Ličkus, Mother M. Immaculata, A. Mačius, I. Valančius, A. Balčytis, A. Jautokaitė, A. Mickevičius, Dr. S. Budrys, J. Karalaitis, A. Šeperys, L. Kublickas, A. J. Sutkus, F. Patrick, V. Norušis, Dr. F. V. Kaunas, J. Spackauskienė, J. Bobelis, A. Piscikas, A. Stiklakis, R. Lucas, P. Bružas, M. Cizikas, V. Urbonas, J. Simonavičius, P. Norkaitis, A. Padveiskis, K. Klinauskas, V. Gudaitis, V. Petrauskas, M. Škėmaitė, E. Slavinskas, A. Gulbinskas; **1.80 dol.:** W. Rašimas; **1.25 dol.:** J. Krasauskas; **1 dol.:** A. Stockus, A. Vadopalas, J. Radvilas, J. Melys, K. Rimkus, L. Vensauskienė, S. Pangonis, Z. Baltrušauskas, V. Kirsinas, J. Vaineikis, A. Baronas, Dr. A. Čerškus, M. Augutis.

Indiana State. 2.50 dol.: J. Skinder, J. Maksvitis; **2 dol.:** J. Mikeliūnas, V. Žukauskas.

Louisiana State. 1 dol.: J. Kuprionis.

Maryland State. 4 dol.: K. Matuliauskas; **3 dol.:** J. Mikuckis; **2.50 dol.:** prel. L. J. Mendelis, D. Buračas; **2 dol.:** J. C. Bench, St. Alphonsus School, M. Mackevičius; **1 dol.:** K. Pažemėnas, P. P. Jaras.

Massachusetts State. 4 dol.: E. Meilus; **2.50 dol.:** J. Sutkaitis; **2 dol.:** A. Keturakis, P. Bliumas, H. S. Gorodeckas, J. Inciura, A. Mazonas, E. C. Daniels, K. Bobkaitis, E. Tamašunienė, A. J. Walsh, M. A. Dodge, S. Liepas, V. Adomavičius, R. Paul, S. Lušys, V. Dabrila, D. Čibas, O. Košetaitė, A. Dėdinas, J. Vizbaras; **1 dol.:** A. Vincunas, M. Venis, J. Rauktys, B. Kriaučiūnas.

Michigan State. 3 dol.: J. Andriulis; **2.50 dol.:** S. Stapul, A. Kulesus; **2 dol.:** P. Kučinskas, J. Jakštys, J. Riauba, A. Maskeliunas, kun. Ch. W. Popell, kun. J. Korsakas, kun. K. Simanavičius, J. Miskinis, A. Balys, P. Maculevičius; **1 dol.:** J. Mikaila, K. Sragauskas, V. Puras.

Missouri State. 1 dol.: R. Lubert.

Nebraska State. 3 dol.: E. M. Grazis; **2 dol.:** K. Palčiūnas, R. Serapinas, M. Kavaliauskas, kun. L. Musteikis, kun. J. Tautkus, S. Radžiūnas.

New Hampshire State. 2 dol.: K. Daugėla.

New Jersey State: 2.50 dol.: S. Strazdas; **2 dol.:** O. Vilnonytė, O. Bablienė, Dr. A. A. Degutis, M. Kališauskas, S. Augulis, R. B. Yrshus, K. Šipaila, J. Liudvinaitis, F. Vaškas, A. Abakavičius; **1 dol.:** K. Graudušienė, A. Petrutis, S. Dzikas.

New Mexico State: 2 dol.: kun. S. Aleksiejus.

New York State. 6 dol.: F. Šlapelis; **5 dol.:** Dr. B. K. Vencius; **3 dol.:** S. Liveikis, kun. S. J. Draugelis, A. Žiemys; **2.50 dol.:** L. Bajorūnas, P. Juodviršis; **2 dol.:** E. Kazačenka, St. Butkus, V. Lisauskas, R. Kondrotas, J. Butkus, V. Podbereskienė, S. Modzeliauskas, kun. J. Pakalniškis, J. Budrys, kun. dr. S. Valiušaitis, J. Grabau, kun. A. Račkauskas, J. V. Kiansas, M. Razgaitis, J. Gasiliūnas, kun. T. Žiūraitis, OP., A. Sinus, J. Adomaitis, J. Minikovsky, K. Krauciunas, S. Jankauskas, K. Kairis, E. Luth, J. Maciulis, L. Kasaitis, J. K. Chapas, B. Kulys, Z. Prielaida; **1 dol.:** J. Brazinskas, P. Saladžius, V. Zmuidzinas; **0.30 dol.:** W. S.

North Dakota State: 2 dol.: Č. Auglys, kun. J. Bacevičius, L. Bajorunas, Dr. J. Stasiūnas; **1 dol.:** kun. V. Aleksonis.

Ohio State. 3 dol.: J. Maziliauskas; **2.50 dol.:** P. S. Lisankis, kun. V. Katarskis; **2 dol.:** A. Bridžius, K. Širvinskas, J. Naujokaitis, L. Briedis, J. Leonas, J. A. Urbonas, A. J. Kasulaitis, kun. V. Cukuras, A. Fetingas, H. Stasas, V. Stankauskas, P. Laurinaitis, L. Dautartas; **1 dol.:** Dr. J. Kriaučiūnas, P. Balčiūnas, Dr. M. Vaitėnas, J. Jakštas, A. Kazlas, S. Golšanskis, J. Urbšaitis, V. Alseika, P. Tamulionis.

Oregon State. 2 dol.: kun. P. Brazauskas.

Pennsylvania State. 3 dol.: A. J. Banišauskas; **2.50 dol.:** kun. J. P. Klimas; **2.25 dol.:** J. Pleškaitis; **2 dol.:** J. P. Maciulis, C. S. Cheleden, kun. A. Sušinskas, N. Butkys, V. Ramanauskas, F. Miezis, L. A. Meyer; **1 dol.:** J. V. Stanislovaitis, A. Karklius, B. Raugas.

Rhode Island State. 1 dol.: V. Butkus.

Texas State. 2 dol.: E. Bandzevičius.

Virginia State. 2dol.: Dr. J. M. Bachulus.

Wisconsin State. 3 dol.: J. Kasputis, B. Pukis; **2 dol.:** P. Mickevičius, M. Pelk, J. Sumskis, V. Balčiūnas, E. Baltušis, W. Weris; **1 dol.:** V. Žilėnas.

Washington, D. C. 2 dol.: P. Žadeikis, L. Babarskas; **1 dol.:** K. Pakulis.

Lietuviams patarnauja jau 25 metus

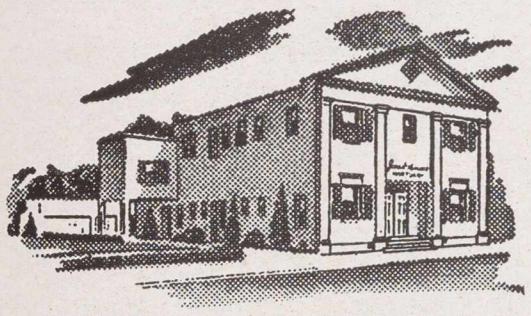

JONES & HAMROCK
MORTUARY
731 W. WASHINGTON BLVD. LOS ANGELES 15
PROSPECT 6091

RŪTA
Universal Construction Associates
1169 W. 25th Pl., Los Angeles 7, Calif.
PR. 9015 RI. 6786 (for message)
Atlieka įvairius pastatų projektavimo ir braižymo darbus Architectural, heavy construction, mechanical drawings; most up to date and economical structures of any kind in any material.
Eng. V. Petrauskas Dr. Eng. A. Cibulka

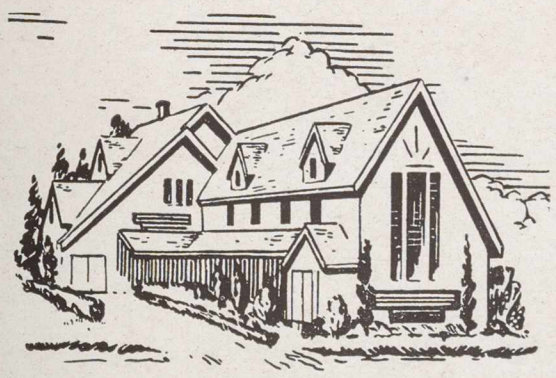

Pirma Lietuvių Įstaiga Los Angeles
COWLEY & CASPER
Laidotuvių Namas
935 W. Washington Blvd. PR. 1061

GOOD REALTY CO.
J. J. BAKUS, Lithuanian Real Estate Broker
Multiple Listing Service
4728 So. Normandie Los Angeles 37, Calif.
Office: AXminster 7900 Res.: PLeasant 3-6590

LITHUANIAN REALTY CO.
Real Estate — Loans & Insurance
Fire, Automobile & Other Insurance
CHAS. LUKSIS, Manager
3502 W. Pico Blvd. Phone RE. 8278

Tabash Rug & Carpet Co.
Large Selection of Rugs and Carpets at Reasonable Prices
Al TABASH, Owner — Lithuanian Spoken
5374 W. PICO BLVD., LOS ANGELES, CALIF. Phone WYoming 2725

HELEN'S
HOUSE OF BEAUTY
HELEN MOCKUS 1722 N. WESTERN AVE.
PHONE HO. 9-4600 HOLLYWOOD 27, CALIF

ANTHONY F. SKIRIUS
Agent of REPUBLIC Insurance Co.
Underwriter of Fire, Auto, Liability,
Workmen's Compensation and Other Kind of Insurance
9204 SO. BROADWAY, LOS ANGELES 3, CALIF.
Phone PLymouth 4-1377

LIETUVIŲ
DIENOS

KOLUMBIJOS LIETUVIAI
PRIE S. BOLIVARO PAMINKLO